

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۸ فروردین ۱۴۰۰
• ۲۴ شعبان ۱۴۴۲
• ۷ آوریل ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۶۱ • پیاپی ۳۰۷۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اصناف و دردسرهای موج چهارم کرونا
۷

کرونا هنوز از اشتغال قربانی می گیرد
۳

موج چهارم کرونا سوغات مسافران نوروزی
۱۵

عکس: آیدا فریدی

چهره

بازگشت ایران به برجام در صورت اجرای کامل تعهدات
۲

گفت‌و گو

مشکل مسکن نیازمند برنامه بلندمدت است
۱۲

گزارش روز

تعیین «سقف اجاره» در دوران کرونا ادامه دارد

این سقف فروریختنی

تمدید قراردادهای اجاره، اسباب‌کشی، قولنامه، کد رهگیری و به‌طور کلی مسائل مربوط به روابط مالک و مستاجر، از موضوعاتی است که بازار آن در فصل بهار گرم‌تر از هر زمان دیگری است، اما در یک سال اخیر این موضوعات به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و پیامدهای مربوط به آن رنگ و بوی دیگری به خود گرفته است. از یک سو مستاجران به‌خاطر مسائل بهداشتی و رعایت پروتکل‌ها تمایل چندانی به نقل مکان ندارند و از سوی دیگر مالکان با استناد به وضعیت اقتصادی کشور خواستار افزایش اجاره یا تخلیه واحد توسط مستاجر هستند. همین موضوعات طی یک سال گذشته موضوع اجاره و اجاره‌بهای مسکن را به یکی از چالش‌های بزرگ تبدیل کرده بود و حتی دستورالعمل‌هایی نیز در زمینه آن صادر شد. گرچه تصور بر این بود که کرونا مهمان یکی دو ماهه است و با کنترل آن وضعیت بخش‌های مختلف اقتصاد کشور به حالت عادی بازمی‌گردد اما این مهمان ناخوانده همچنان با موج‌های جدید همه‌گیری، در کشور رخ‌نمایی می‌کند و گویا تصمیم‌گیران حوزه‌های مختلف تا مدت‌ها باید برنامه‌های خود را با در نظر گرفتن حضور این ویروس اجرا کنند که بخش مسکن نیز از این قاعده مستثنا نخواهد بود. اما با توجه به این شرایط وضعیت اجاره مسکن در سال جاری چگونه خواهد بود و آیا دولت و نهادهایی مانند ستاد ملی کرونا برای ساماندهی این موضوع، راهکارهای خاصی دارند؟!
۸

هزینه‌ی کرونا را شکست می‌دهیم.
پوشش هزینه‌ی بستری، تا ۱۰۰ میلیون تومان

بیمه سه‌گانه کرونا
همراه روزهای سخت

بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir
تلفن: ۸۹۴۳-۰۲۱

چهره

بازگشت ایران به برجام در صورت اجرای کامل تعهدات

علی ربیعی
سخنگوی دولت

همان‌طور که بارها گفته شده هیچ مذاکره‌ای میان ایران و امریکا انجام نشده، اما این پیام را می‌دهیم که در صورت اجرای کامل برجام جمهوری اسلامی به مسیر برجام بازخواهد گشت. قطعا شاهد این توافق و اجرای کامل آن در هفته‌های آتی خواهیم بود.

همچنین همان‌طور که در اوج قلدری‌های ترامپ پیش‌بینی می‌کردیم امریکا اذعان می‌کند فشار حداکثری شکست خورده و چاره‌ای جز بازگشت به برجام نیست. این موفقیت جز با صبوری و ایستادگی مقابل ترامپ و تحمل مردم در مقابل رنج و ایستادگی رهبر معظم مقابل ظلم به‌دست نمی‌آمد.

دولت امریکا در آینده بسیار نزدیک راهی جز خاتمه دادن به رفتارهای قانون‌شکنانه ندارد و تحریم‌های یکجانبه و نقض توافقات بین‌المللی به پایان خواهد رسید.

امروز (سه‌شنبه) شاهد اقدامات تازه‌ای از روند شکست زورگویی و تجدید حیات برجام هستیم. همان طور که در اوج درگیری‌ها و فشارهای رژیم ترامپ پیش‌بینی می‌کردیم، سرانجام امریکا با ناامید شدن از مسیر اشتباه گذشته اعتراف می‌کند فشار حداکثری شکست خورده و چاره‌ای جز احیای برجام و بازگشت طرف‌ها به تعهدات‌شان وجود ندارد.

این مسئله و موفقیت جز با خویشتنداری ما در برابر جنگ‌افروزان به‌دست نمی‌آمد و اگر باوجود همه فشارهای داخلی و خارجی برای خروج از برجام و مقابله به‌مثل در برابر ترامپ ایستادیم و مردم ما این رنج ناجوانمردانه را تحمل نمی‌کردند و اگر رهبری معظم با درایت در صف مقدم حمایت از برجام و حق قانونی ایران در مقابله با این تهدیدها و تحریم‌ها نمی‌ایستاد، این اتفاق نمی‌افتاد.

امروز هم با اطمینان می‌گویم در آینده بسیار نزدیک دولت امریکا راهی جز خاتمه دادن به رفتارهای قانون‌شکنانه ندارد. تحریم‌های یکجانبه و نقض توافقات بین‌المللی هم به پایان خواهد رسید. نشست وین فرصتی برای تبادل‌نظر همه طرف‌ها درباره نحوه و زمان‌بندی بازگشت به تعهدات در برجام است. موضع اصولی ما کاملا روشن است و توسط مذاکره‌کنندگان ما هم تکرار خواهد شد. همان‌طور که بارها گفته شده هیچ مذاکره‌ای میان نمایندگان ایران و امریکا شکل نخواهد گرفت اما آماده رساندن این پیام به اعضای برجام هستیم که در صورت لغو تحریم‌ها و اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ جمهوری اسلامی ایران هم به‌طور متقابل آماده است بعد از راستی‌آزمایی انجام تعهدات طرف‌های دیگر در کوتاه‌ترین زمان ممکن به همه تعهدات خود بازگردد. در دهه‌های گذشته، جمهوری اسلامی ایران در راستای یک نگاه بلندمدت به منابع انرژی و توسعه اقتصادی کشور، توجه به تولید انرژی هسته‌ای را در دستور کار خود قرار داد. در طول این مدت و در سایه زحمات و تلاش‌های صدها دانشمند ایرانی که باوجود همه سختی‌ها از پا ننشستند، امروز نه تنها در زمینه توسعه فناوری هسته‌ای با اهداف تولید انرژی و بهره‌برداری انسانی و صلح‌آمیز از آن در حوزه‌های مختلف از جمله پزشکی، ایران از جهان عقب نمانده، بلکه در میان معدود کشورهای پیشرفته در این حوزه قرار دارد. با روشن شدن ابعاد پیشرفت علمی ما، دشمن صهیونیستی، نه‌تنها امنیتی‌سازی انرژی هسته‌ای را از راه جعل اخبار و روایت‌سازی‌های دروغین و با کمک لابی‌های صهیونیستی خود در دستور کار قرار داد بلکه تا همین امروز با ترفندهای خرابکاری و ترور که نتیجه آن شهادت شماری از بهترین دانشمندان هسته‌ای ما بود، لحظه‌ای برای متوقف کردن و به عقب راندن پیشرفت‌های ملت ما کوتاهی نکرده است. ما برای محافظت در برابر این ویرانگری شیطانی که صدماتی به کشور ما وارد کرد، دو گام بزرگ را برداشتیم؛ نخستین گام بلند فتوای بی‌بدیل رهبر معظم انقلاب بود که با نگاهی جدید به تولید انرژی هسته‌ای بدون آثار زیانبار و غیرانسانی آن، پیامی روشن و بی‌شائبه پیرامون ضمانت صلح‌آمیز بودن و صلح‌آمیز باقی ماندن فعالیت‌های هسته‌ای ما به جامعه بین‌المللی رساند. دومین گام انعقاد توافق برجام بود که براساس آن جمهوری اسلامی ایران خلاف القائات جنگ‌افروزان به‌صراحت اعلام کرد هیچ فعالیت پنهانی نداشته و تمام تلاش‌های آن در جهت صلح‌آمیز و خدمت به جامعه از نظر اقتصادی و زیست‌محیطی و حتی سلامت و مواردی از این قبیل است. برجام یک گام بلند برای به رسمیت شناساندن حق مدنی شهروندان ایرانی در جهان است و همین موضوع بود که دستگاه پروپاگاندای طرفداران نظامی و امنیتی کردن جعلی برنامه‌های هسته‌ای ایران را به هراس انداخت. این دو گام در کنار هم، پروژه جعلی امنیتی‌سازی برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران را ناکام گذاشت؛ هرچند که شرارت شرورترین رژیم جهان و همراهان انگشت‌شمار آن را عصبانی‌تر از قبل کرده است. اکنون کشاکشی دوسویه میان فعالیت هسته‌ای به‌مثابه یک حق مدنی از یک طرف و تلاش برای نظامی و امنیتی بازنمایاندن آن از طرف دیگر جریان دارد. دولت‌های یازدهم و دوازدهم باوجود همه ناملایمات در اثبات فعالیت‌های قانونی هسته‌ای به‌منزله حق مدنی مردم ایران نه‌تنها کوتاه نیامده بلکه به موفقیت‌های بزرگی دست یافته است. اتفاقا رئیس‌جمهوری با برخورداری از تجربه‌ای دیرین، از جمله شخصیت‌هایی است که در این زمینه هم مسئله گسترش و نوآوری در زمینه انرژی هسته‌ای را در طول عمر کاری خود دنبال کرده و هم امنیتی‌زدایی علیه این حق مدنی را با هم پیش برده است. در نهایت بنا بر گزارش سازمان انرژی اتمی، ما همواره در جهت گسترش صلح‌آمیز فعالیت‌های هسته‌ای بوده‌ایم و خلاف تصور بدخواهان ایران و نیز معتقدان بی‌اطلاع در داخل، امروز نه‌تنها از ظرفیت‌های فناوریکی ما کاسته نشده، بلکه گام‌های بلندتری در گسترش فعالیت با اطمینان‌بخشی از صلح آمیز بودن برداشته‌ایم.

می‌توان با یک برنامه ۵ ساله اقتصاد را به ثبات رساند

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: می‌توان در یک برنامه ۵ ساله اقتصاد کشور را به ثبات رساند؛ به‌شرط اینکه این باور در ما باشد و به مردم و جوانان متخصص‌مان ایمان داشته باشیم.

به گزارش فارس، محمدباقر قالیباف در همایش سراسری کارکنان سازمان عقیدتی سیاسی ناجا، با بیان اینکه نیروی انتظامی یک نیروی امنیت‌آفرین و اعتمادساز است، اظهار کرد: امروز ناجا با همان روحیه دوران دفاع مقدس مشغول خدمت به مردم است و همان باورها در بین کارکنان جاری است. وی افزود: امروز می‌بینیم که عظمت انقلاب اسلامی آشکار شده و امریکایی‌ها زانو زده‌اند. البته مشکلاتی هم وجود دارد که این مشکلات ناشی از عملکرد خودمان است، نه اندیشه‌ها و مبانی انقلاب. رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه می‌توان مشکل اقتصاد، فرهنگ و آسیب‌های اجتماعی را حل کرد، گفت: البته مجاهدت و تلاش برای حل مشکلات سخت، اما امکان‌پذیر است.

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه اداره اقتصاد کشور هم نیاز به همین روحیه دارد، اظهار کرد: می‌توان در یک برنامه ۵ ساله اقتصاد کشور را به ثبات رساند؛ به‌شرط اینکه این باور در ما باشد و به مردم و جوانان متخصص‌مان ایمان داشته باشیم. قالیباف تصریح کرد: وقتی دچار مشکل می‌شویم که فکر کنیم باورها و آرمان‌های ما مشکل داشته؛ مشکل اصلی در مدیریت ماست. اگر بایستیم، موفقیت در یک قدمی ماست.

قطار مذاکرات هسته‌ای در ایستگاه وین

هجدهمین نشست کمیسیون مشترک برجام که در روز جمعه، ۱۳ فروردین به‌صورت مجازی آغاز شده بود، روز گذشته از ساعت ۱۴:۳۰ به وقت محلی (۱۷:۰۰ به وقت تهران) در وین از سر گرفته شد. سید عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه، ریاست هیات کشورمان را در این نشست برعهده داشت و نمایندگانی از سایر دستگاه‌ها از جمله بانک مرکزی، وزارت نفت و سازمان انرژی اتمی، وی را در این نشست همراهی کردند. در همین حال اتحادیه اروپا با اشاره به نشست کمیسیون مشترک برجام در وین اعلام کرد: قصد داریم توافق هسته‌ای را به مسیر درست بازگردانیم و طرف ها را به اجرای تعهداتشان مجاب کنیم.

بنابر گزارش الجزیره، اتحادیه اروپا همچنین آورده است: هدف از نشست وین بررسی ماهیت تحریم هایی است که علیه ایران وضع شده و امکان برداشته شدن آنها وجود دارد. همان‌طور که قبلا نیز تاکید شده هیچ نماینده‌ای از امریکا در نشست کمیسیون مشترک یا نشست‌های کارشناسی مرتبط با آن شرکت نکرد و هیچ‌گونه مذاکره مستقیم و غیرمستقیمی با امریکا در دستور کار هیات کشورمان نبود و مذاکرات صرفا در چارچوب برجام و با حضور نمایندگان ایران و کشورهای ۱+ ۴ بود. هرچند پیش‌تر ایران پیشنهاد مذاکره و طرح «گام به گام» امریکا را رد کرده و خواستار لغو تحریم‌ها شده اما حضور همزمان نماینده امریکا در محل گفت‌وگوها برای نخستین بار طی سال‌های اخیر، نشان از تکاپوی تیم بایدن برای کاهش تنش با تهران و بازگشت به برجام دارد. تنها ۴ روز پس از جلسه ویدئویی روز جمعه، ۱۳ فروردین کمیسیون مشترک برجام، روز سه‌شنبه، ۱۷ فروردین نمایندگان ایران و تروئیکای اروپا به همراه روسیه و چین در وین، پایتخت اتریش به‌صورت حضوری تشکیل جلسه دادند؛ نشستی که گفته می‌شود به‌منظور روشن کردن تدابیر برداشتن تحریم‌ها و انجام اقدامات هسته‌ای برگزار شد و موضوع بازگشت امریکا به برجام نیز یکی از محورهای مهم مورد گفت‌وگو بود.

تغییر رویکرد کاخ سفید در آستانه نشست

به گزارش ایرنا، آنچه که نشست وین را از دیگر مذاکرات متفاوت می‌سازد، حضور همزمان «رابرت مالی» مسئول امور ایران در دولت امریکا در این کشور اروپایی است. این نخستین باری بود که از زمان خروج امریکا از برجام و نیز در دولت بایدن، نماینده این کشور به محل مذاکرات هسته‌ای رهسپار می‌شد. ضمن اینکه اظهارات اخیر مالی آشکارا نشان از عقب‌نشینی دولت امریکا در برخورد با ایران داشت تا جایی که صدای اعتراض متحدان خاورمیانه‌ای امریکا را درآورد. گفت‌وگوی چند روز پیش او با شبکه «پی‌بی‌اس» این تغییر رفتار نماینده امریکا در امور ایران را به تصویر کشید. مالی در این مصاحبه به لزوم تمدید دوره تعهدات برجامی ایران اشاره‌ای نکرد و در عین حال از دیگر موارد مورد اختلاف با ایران، از جمله درباره برنامه موشکی ایران سخن نگفت. وی همچنین در بخشی از این گفت‌وگو تاکید کرد: «آماده رفع تحریم‌های ناسازگار با برجام هستیم.» این دست از اظهارات مسئول امور ایران در دولت امریکا درباره برجام موجب نارضایتی و نگرانی مقامات اسرائیلی شد، به‌طوری که روزنامه اسرائیلی «جروزالیم پست» به نارضایتی مقامات ارشد رژیم صهیونیستی نسبت به اظهارات مالی توجه نشان داد و نوشت: «اگر اظهارات رابرت مالی بازتاب‌دهنده سیاست و مواضع امریکا باشد، اسرائیل با آن مشکل دارد.» تغییر رویکرد مقامات کاخ سفید نسبت به برجام باعث شده سران ریاض نیز به‌عنوان متحدان خاورمیانه‌ای امریکا، نسبت به ایران نرمش نشان دهند. در آستانه اجلاس وین، «فیصل بن فرحان» وزیر امور خارجه عربستان سعودی در مصاحبه با شبکه «فرانس ۲۴» تاکید کرد: «اگر ایران رفتارش را تغییر دهد، عربستان آماده مذاکره مستقیم است.» همچنین سران بروکسل با چراغ سبز امریکا، مطالبات نامعقول گذشته همچون مشارکت عربستان و رژیم صهیونیستی در مذاکرات هسته‌ای را کنار گذاشته‌اند و در تکاپوی توقف کاهش تعهدات ایران و بازگرداندن امریکا به برجام هستند.

امکان‌سنجی مذاکرات تهران-واشنگتن

در حالی طرف امریکایی دست‌کم به مذاکرات غیرمستقیم با ایران خوشبین است و حتی مقامات کاخ سفید از آمادگی کشور خود برای مذاکرات مستقیم با تهران دم می‌زنند که دیپلمات‌های جمهوری اسلامی هر گونه مذاکره با امریکا را رد کردند. پیش از نشست محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان هر دیداری را بین دو طرف رد کرد و در توئیتی نوشت: «ایران و ایالات متحده دیداری نخواهند داشت؛ غیرضروری است.» سیدعباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه نیز موضع‌گیری مشابهی داشت و در آستانه سفر به وین، گفت: «هیچ گفت‌وگوی مستقیمی با امریکا نداریم. گفت‌وگوهای ما در وین درباره برداشته شدن تحریم‌ها، اقداماتی که امریکا باید ابتدا انجام دهد و راستی‌آزمایی شود، کاملا فنی است.» ناظران برآورد کردند یکی از مسائلی که ممکن است در حاشیه نشست اخیر (روز گذشته) مطرح شود، طرح «گام به گام» یا «مرحله به مرحله» برای لغو تحریم‌های امریکا و همچنین بازگشت ایران به تعهدات برجامی است؛ در حالی تیم بایدن و اعضای غربی برجام بر این راهکار تاکید دارند که تیم دیپلماسی ایران هر گونه طرحی جز لغو کامل تحریم‌ها را برنمی‌تابند. در همین پیوند عراقچی، معاون وزیر امور خارجه تاکید کرد: «هیچ پیشنهاد گام به گام با امریکا، نه داریم و نه قبول می‌کنیم». همچنین سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه درباره طرح «گام به گام» مدنظر غربی‌ها، اظهار کرد: همانطور که بارها به‌روشنی گفته شده، هیچ طرح گام به گامی مطرح نیست و سیاست قطعی جمهوری اسلامی ایران برداشته شدن همه تحریم‌های امریکا است؛ اعم از آنهایی که ترامپ پس از خروج از برجام مجدد اعمال یا ابتدا برقرار کرد و همچنین تحریم‌هایی که تحت هر عنوان دیگری اعمال کرد. از نگاه برخی کارشناسان، ایران از این مسئله نگران است که در صورت پذیرش طرح گام به گام یا تاکتیک‌های مذاکراتی دیگر، امریکا در میانه اقدامات متقابل درخواست‌های دیگری را روی میز بگذارد؛ درخواست‌هایی در زمینه اصلاح برجام، نقش منطقه‌ای و برنامه موشکی. ضمن اینکه امریکایی که به‌صورت یکجانبه و باوجود مخالفت‌های بین‌المللی به تعهدات خود پشت کرد، در موقعیت طرح شرط و شروط نیست و لغو تحریم‌ها ابتدایی‌ترین گامی است که انتظار می‌رود کاخ سفید بردارد.

سخن پایانی...

باتوجه به موارد یادشده حتی در صورت رد طرح‌های پیشنهادی امریکا ازسوی ایران در وین و نیز انجام نشدن مذاکرات مستقیم یا غیرمستقیم بین تهران و واشنگتن، سفر مالی به اتریش این پیام را به جهان و طرف ایرانی مخابره می‌کند که تیم جدید امریکا در پی کاهش تنش است. خلاف دولت ترامپ که با خروج از برجام، تشدید تحریم و ائتلاف‌سازی منطقه‌ای علیه ایران به تنش‌های بین دو طرف دامن زد، تیم بایدن خواستار بازگشت به توافق است؛ البته توافقی که منافع غرب و متحدان خاورمیانه‌ای آنها را بیشتر از توافق دوره اوباما مدنظر قرار دهد.

خانه ملت

بررسی گرانی‌ها در مجلس با حضور خاوازی

وزیر جهاد کشاورزی ضمن عذرخواهی از مردم بابت تلاطم در بازار تاکید کرد: کارگروه ویژه‌ای برای کنترل بازار در بخش مرغ تشکیل شده و به زودی آرامش به کل کشور بازخواهد گشت.

به گزارش ایسنا، کاظم خاوازی در جلسه علنی روز سه‌شنبه مجلس و در جریان بررسی وضعیت تامین و توزیع نهاده‌های دامی و کشاورزی بیان کرد: مهم‌ترین بخشی که در کشاورزی مورد توجه است، بخش زارعت است و ۷۰ درصد بخش زراعت را گندم تشکیل می‌دهد. برنامه‌ریزی‌های خوبی برای تولید گندم صورت گرفته است. در سال زراعی ۹۸، ۳۱۵ هزار تن بذر درجه یک در اختیار کشاورزان قرار گرفت و در سال ۹۹ به ۴۱۳ هزار تن رسید و رشد ۳۶ درصدی داشت. سن زدگی برای نخستین بار به ۰.۳ درصد کاهش یافت و کشاورزی قراردادی از ۹۳ هزار تن به ۲۰۰ هزار تن رسید. وی در ادامه اظهار کرد: یکی از هجمه‌هایی که به بحث صادرات وارد می‌شد، این بود که کیفیت گندم ایران خوب نیست اما با نمونه‌برداری‌هایی که در سطح کشور صورت گرفت، ۹۲ درصد گندم از کیفیت بالایی برخوردار است. خرید تضمینی گندم در سال ۹۸، ۷.۷ میلیون تن و در سال ۹۹، ۸.۵ میلیون تن بود و در سال جاری پیش‌بینی می‌شود به ۸.۸ میلیون تن برسد. وزیر جهاد کشاورزی در ادامه تصریح کرد: در بحث دانه‌های روغنی که مورد تاکید رهبر معظم انقلاب بوده و از برنامه‌های اصلی وزارتخانه است، واردات به‌شدت کاهش یافته و حدود ۲ هزار تن بذر را خودمان در داخل کشور تهیه می‌کنیم. کشت قراردادی دانه‌های روغنی را تا ۲۰۰ هزار هکتار افزایش دادیم از مجلس بابت قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی تشکر می‌کنیم. به‌واسطه این قانون ما تصمیمات خوبی گرفتیم که عواید آن در سال زراعی پیش رو مشخص خواهد شد. در بحث چغندر نیز تصمیمات خوبی گرفته شد. ۳ ارقام آفتابگردان، گلرنگ و کلزا از دانه‌های روغنی هستند که در برنامه ما قرار دارند. گیاه کاملینا که گیاه جدیدی است در تولید دانه‌های روغنی مورد توجه قرار گرفته و می‌تواند سیمای آن را تغییر دهد. براساس طرح جهش تولید به‌راحتی در مدت ۴ سال آینده می‌توانیم ۸۰۰ هزار تن روغن در داخل کشور تولید کنیم. وی در ادامه تاکید کرد: در سال ۹۸ تولید چغندر قند ما ۳.۵ میلیون تن و در سال ۹۹، ۵.۵ میلیون تن بود و قطعا در سال پیش رو به خودکفایی در شکر خواهیم رسید. در بحث پنبه در سال ۹۸، ۲۲۹ هزار تن برداشت داشتیم و در سال زراعی قبل ۲۷۰ هزار تن برداشت کردیم که پیش‌بینی می‌شود در سال زراعی جدید به ۳۲۷ هزار تن برسد. در بحث دیمزارها که کمتر مورد توجه قرار گرفته بود، کار گسترده‌ای در حال انجام است که می‌تواند به جهش تولید بینجامد و هم تثبیت شغل باشد و هم درآمد خوبی برای کشاورزان ایجاد کند. تراز تجاری ما به ۲ میلیارد و ۳۶۳ ارتقا یافته که با زحمات کشاورزان است. وزیر جهاد کشاورزی افزود: در محصولات پروتئینی چه گوشت قرمز که به تولید ۸۸۱ هزار تن رسیدیم و چه شیر که بالغ بر ۱۱ میلیون تن تولید داریم و چه گوشت مرغ که ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن تولید داریم امروز با مشکل تولید مواجه نیستیم. از ابتدای سال گذشته تا بهمن ما با بالاترین میزان جوجه‌ریزی مواجه بودیم و جوجه‌ریزی توسط چند سیستم تحت کنترل است. اتفاقات دیگری در بازار رخ داد که وضعیت را برهم ریخت. ما امروز با احتکار و منجمدسازی روبه‌رو هستیم. در شهر تهران که میزان نیاز ۱۲۰۰ تن است، در ۳ شیفت هزار تن بسته‌بندی اتفاق افتاده است. در نهایت دولت تصمیم گرفت کارگروهی را تشکیل دهد که مسئولیت آن با وزیر جهاد است. ۳ روز کاری از تشکیل این کارگروه می‌گذرد اما اقدامات خوبی در حال انجام است. ما در تلاش هستیم تا فضای مناسبی را در بازار ایجاد کنیم. تنها در استان کهگیلویه و چند استان دیگر در تامین مرغ مشکل وجود دارد که برای آنها نیز استان معین تعیین شده است.

انتخابات، مهم‌ترین رویداد سیاسی سال ۱۴۰۰

وزیر کشور در پایان نخستین نشست استانداران سراسر کشور در سال ۱۴۰۰ با اشاره به انتخابات به‌عنوان مهم‌ترین رویداد سیاسی امسال گفت: مردمی که پای صندوق رای می‌آیند باید نماینده سلیقه و فکرشان را در میان نامزدها داشته باشند. رحمانی‌فضلی گفت: برای انتخابات همیشه بستر امنیت اجتماعی و انتظامی از ماه‌ها قبل رصد و تحلیل و اطلس امنیتی تدوین می‌شود و متناسب با آن نیز اقدام می‌کنیم. مردمی که پای صندوق رای می‌آیند باید نماینده سلیقه و فکرشان را در میان نامزدها داشته باشند. به گزارش فارس، داخلی کشور، روند مدیریت بیماری کرونا در مناطق مختلف کشور و فراهم‌سازی مقدمات برای برگزاری انتخابات خرداد امسال مورد بحث و بررسی قرار گرفت، گفت: امروز توفیق شد در سال ۱۴۰۰ نخستین جلسه حضوری را با استانداران داشته باشیم. انتخابات خرداد از نظر سیاسی مهم‌ترین حادثه سال ۱۴۰۰ است و در واقع به‌معنای انتقال قدرت در حوزه اجرایی است که طبق این انتقال، رئیس‌جمهوری جدید با اندیشه، فکر، توان و انرژی بالاتری خواهد آمد. رحمانی‌فضلی با اظهار اینکه وظیفه وزارت کشور در این عرصه برگزاری انتخابات به‌صورت قانونی، سالم و در بستری امن است، گفت: آمادگی‌های لازم از نظر اجرایی برای برگزاری انتخابات خرداد با استقرار هیات‌های اجرایی و ارسال تدارکات، پشتیبانی و خدمات به همه استان‌ها ایجاد شده است.

احتمال تعطیلی ۱۰ روزه تهران

معاون کل وزیر بهداشت درباره اعمال محدودیت‌های کرونایی در شهرهای قرمز توضیح داد و گفت: در شهرهای قرمز فعالیت‌های آموزشی و همچنین فعالیت‌های اجتماعی اعم از مذهبی و ملی تعطیلی کامل دارند. همچنین سفر با خودرو غیربومی به شهرهای قرمز و خروج خودرو بومی از شهرهای قرمز ممنوع است. به گزارش ایسنا، ایرج حریرچی با اشاره به اینکه در شهرهای قرمز کارکنان در مشاغل ضروری تا یک‌دوم امکان حضور دارند، ادامه داد: در مشاغل غیرضروری هم فقط یک‌سوم کارکنان امکان حضور خواهند داشت. حریرچی با تاکید بر اینکه هر گونه تجمع بیش از ۱۵ نفری غیرقانونی است، گفت: حضور ویروس جهش‌یافته و سرعت افزایش ابتلا در شهر و همچنین میزان تست مثبت که در آن شهرستان انجام می‌شود از جمله عوامل تعیین وضعیت شهر است. او افزود: زمانی که رنگ‌بندی‌ها را فقط برمبنای بستری انجام می‌دهیم فاز سرپایی بیماری گذشته و به نیمه دوم درگیری اپیدمی در آن شهرستان رسیدیم. حریرچی درباره احتمال تعطیلی ۱۰ روزه تهران گفت: در حال حاضر در شهر تهران محدودیت‌ها و تعطیلی مشاغل گروه ۲، ۳ و ۴ اعمال می‌شود. وی با اشاره به اینکه درخواست فعالیت مشاغل گروه یک در تهران را داده‌ایم، افزود: درخواست شده بقیه مشاغل در تعطیلی کامل باشند و حتما تصمیمی که مطابق با خرد جمعی و به نفع عموم مردم باشد، در ستاد ملی مقابله با کرونا تصویب خواهد شد.

عکس روز

آمار کرونا در ایران در تاریخ ۱۷ فروردین ۱۴۰۰

منبع: ایرنا

ویژه تر از خبر

میزان و نرخ کالاهای ویژه ماه رمضان اعلام شد

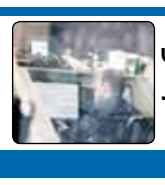
در یکصدودومین جلسه کارگروه تنظیم بازار با تاکید بر حمایت ستاد از تصمیمات قرارگاه ساماندهی مرغ، میزان و نرخ کالاها در سهمیه ویژه ماه مبارک اعلام شد. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، در یکصدوسی‌ودومین جلسه کارگروه تنظیم بازار که در این وزارتخانه و به ریاست عباس قبادی برگزار شد، موضوعات مربوط به تامین و توزیع گوشت مرغ براساس مصوبات و تصمیمات قرارگاه تخصصی ساماندهی مرغ مطرح و با تاکید بر حمایت ستاد تنظیم بازار از مصوبات قرارگاه، گزارش‌هایی درباره میزان و چگونگی توزیع گوشت مرغ در سطح استان تهران و نیز سایر استان‌ها ارائه شد. در این جلسه عباس تابش، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گزارش‌هایی درباره وضعیت بازار اقلام پرمصرف در سبد خانوار ارائه کرد که براساس آن ۶۷ قلم از ۱۰۰ قلم کالای رصد شده با کاهش یا ثبات نرخ همراه بوده‌اند. در بخش دیگر این جلسه نیز موضوع تامین کالاهای سهمیه ویژه ماه مبارک رمضان مطرح و با استناد به آمار و گزارش ارائه شده در این زمینه، ۳۰ هزار تن برنج وارداتی هندی و تایلندی به ترتیب با نرخ ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان و ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان در اختیار مصرف‌کنندگان قرار خواهد گرفت. همچنین ۳۰ هزار تن شکر با نرخ ۸ هزار و ۷۰۰ تومان برای بسته‌های یک کیلوگرمی، ۳ هزار تن گوشت قرمز منجمد با نرخ ۸۰ هزار تومان و حدود ۱۸۰ هزار تن روغن با نرخ مصوب به‌عنوان سهمیه ویژه ماه مبارک رمضان در نظر گرفته شده است.

در این جلسه همچنین با اشاره به موجودی ۱۳۶ هزار تنی خرما در کشور، گزارشی درباره چگونگی توزیع خرما در سراسر کشور نیز ارائه شد.

گسترش صنعت
چهارشنبه
۱۸ فروردین ۱۴۰۰
۲۴ شعبان ۱۴۴۲
۷ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۶۱
پیاپی ۳۰۷۹
www.sanatnewspaper.com

سارقان جای پارک

بورس خودزنی می‌کند

انقلاب چک در نظام بانکی ایران

تحلیل روز

گزارش تحلیلی صنعت از تک‌رقمی شدن نرخ بیکاری در کشور

کرونا هنوز از اشتغال قربانی می‌گیرد

امیرعباس آذرموند: شیوع ویروس کرونا همزمان با تداوم تحریم‌های امریکا علیه جمهوری اسلامی سبب شده اقتصاد ایران دچار مشکلات بیشتری شود. با این حال، خبر می‌رسد نرخ بیکاری تک‌رقمی شده است. این دست آمارها اغلب با تردید مردم و جامعه مواجه می‌شود.

بررسی جزئیات بیشتر گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد گرچه نرخ بیکاری کاهش پیدا کرده اما این را نمی‌توان به‌عنوان بهبود وضعیت اشتغال در کشور درنظر گرفت و توجه یکسویه به این مسئله گمراه‌کننده است.

با شیوع کرونا مهم‌ترین بخش اشتغالزای کشور، یعنی خدمات، با رکودی چشمگیر مواجه شد و به دلیل تعطیلی‌های متعدد در سال گذشته بسیاری از کسب‌وکارهای این بخش یا به طور کلی تعطیل شدند یا به دشواری توانستند خود را به سال ۱۴۰۰ برسانند. جزئیات آمارهای نهادهای رسمی نشان می‌دهد کاهش نرخ بیکاری در کشور نه ناشی از افزایش اشتغال در اقتصاد بلکه ناشی از کاهش جمعیت فعال اقتصادی و کاهش جمعیت شاغلان کشور به طور کلی است.

عکس: آیدا فریدی

هرگاه تحریم‌ها علیه ایران شدت گرفته، از جمعیت فعال اقتصادی کاسته شده است. البته چرایی این مسئله می‌تواند دستمایه پژوهش‌های اقتصادی باشد اما به نظر می‌رسد اعمال تحریم امیدها را نسبت به بهبود وضعیت معیشتی کاهش می‌دهد

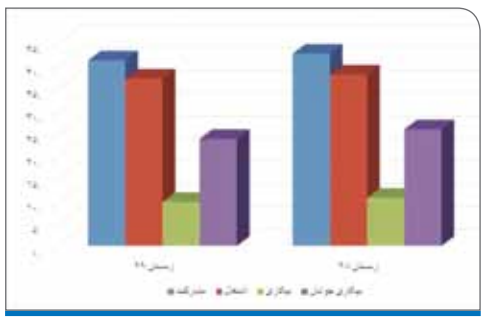
آینده‌ای بهتر برای اقتصاد

براساس آخرین گزارش‌هایی که مرکز آمار ایران از وضعیت اشتغال کشور در سال گذشته ارائه داده، نرخ بیکاری در زمستان ۹۹ با کاهش ۰.۹ درصدی نسبت به زمستان ۹۸ به ۹.۷ درصد رسیده است. بنا بر این گزارش پس از مدت‌ها نرخ بیکاری در ایران تک‌رقمی شده است. این می‌تواند نویدبخش آینده‌ای بهتر برای اقتصاد کشور باشد اگر دیگر شاخص‌ها چنین دستاوردی را معکوس نکنند. براساس آخرین ارقام گفته می‌شود درحالی‌که در زمستان ۹۸ تعداد بیکاران کشور در پایان سال ۹۸ به ۲ میلیون و ۷۸۸ هزار و ۵۸۷ نفر می‌رسد که در پایان سال ۹۹ با کاهش ۳۱۰ هزار نفری تعداد بیکاران به ۲ میلیون و ۴۷۷ هزار و ۸۵۰ نفر رسیده است.

همچنین نرخ بیکاری در میان جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله نسبت به سال ۹۸ روندی کاهنده را تجربه کرده به نحوی که در سال گذشته با کاهش ۲.۱ درصدی، نرخ بیکاری این نسل به ۲۳.۶ درصد رسید. این امر به معنای کاهش ۱۰۳ هزار و ۶۳۸ نفری بیکاران جوان در کشور است.

با این همه بررسی جزئیات دیگر، تصویری متفاوت از ماجرا می‌دهد؛ در زمستان ۹۸ در ایران ۲۳ میلیون و ۴۳۵ هزار و ۱۶۱ نفر شاغل بودند که در زمستان سال گذشته با کاهش بیش از ۳۰۰ هزار نفری به ۲۳ میلیون و ۱۳۴ هزار و ۹۱۳ نفر رسید. به این ترتیب سهم شاغلان از کل جمعیت کشور از ۳۷.۸ درصد در زمستان سال گذشته به ۳۶.۹ درصد رسید.

همچنین میزان مشارکت اقتصادی در یک سال منتهی به زمستان ۹۹ روند کاهنده به خود گرفت. منظور از میزان مشارکت اقتصادی یا جمعیت فعال، افرادی هستند که در بازه مورد بررسی یا شاغل بودند یا اینکه جویای شغلی بودند. در ایران هیچ‌گاه نرخ مشارکت اقتصادی به بیش از ۴۵ درصد نرسیده است یعنی همواره بیش از نصف جمعیت کشور نه شغلی داشتند و نه به دنبال شغل می‌گشتند. در زمستان سال گذشته از کل جمعیت کشور ۲۵ میلیون و ۶۱۲ هزار و ۷۶۳ نفر شاغل یا جویای شغل بودند که معادل ۴۰.۹ درصد کل جمعیت کشور است. اما در زمستان ۹۸ مجموع جمعیت فعال در کشور ۲۶ میلیون و ۲۲۳ هزار و ۷۴۷ نفر بوده یعنی ۶۱۰ هزار نفر بیش از جمعیت فعال در پایان سال ۹۹. به این ترتیب مشخص می‌شود با وجود کاهش نرخ بیکاری در کشور این مهم نه ناشی از ایجاد شغل و افزایش جمعیت مشارکت‌کننده در اقتصاد کشور بلکه برعکس ناشی از سرخوردگی بیشتر بیکاران بوده و نشان از غیرفعال شدن بخشی از جمعیت شاغل کشور دارد. از این رو، اتکای صرف بر کاهش نرخ بیکاری برای فهم بهتر مسائل مرتبط با اشتغال در کشور، عملی گمراه‌کننده خواهد بود که نتایج درستی از آن گرفته نخواهد شد.

نمودارها: صنعت

کاهش نرخ مشارکت اقتصادی در سال ۹۹

هرگاه تحریم‌ها علیه ایران شدت گرفته، از جمعیت فعال اقتصادی کشور کاسته شده است. البته بررسی چرایی این مسئله می‌تواند دستمایه پژوهش‌های اقتصادی باشد اما به نظر می‌رسد اعمال تحریم امیدها را نسبت به بهبود وضعیت معیشتی کاهش می‌دهد و به همین دلیل همزمان با کاهش تعداد شاغلان، از میزان افرادی که تمایل به یافتن شغل در بخش‌های رسمی هم دارند کاسته خواهد شد. به عبارت دیگر، وقتی تحریم‌ها مسیر اصلی اقتصاد را دچار مشکل می‌کنند بخش غیررسمی می‌تواند جایگزین بخش رسمی شود. اشتغال در بخش غیررسمی بسیار ناامن است؛ یعنی به دلیل اینکه قانون کار در این مشاغل رعایت نمی‌شود کارگر در مقابل کارفرما هیچ حقی ندارد. همچنین در این‌گونه مشاغل به دلیل بیمه نشدن کارگران، در صورت تداوم چندین ساله، پدیده کهنسالان فقیر در دهه‌های بعد را به همراه خواهد داشت.

بررسی آمار نرخ مشارکت اقتصادی نشان می‌دهد در سال‌های ۹۲ و ۹۳ نرخ مشارکت اقتصادی به کمتر از ۳۸ درصد رسید اما به موازات افزایش گفت‌وگوها و انتقال سیگنال مثبت آن به اقتصاد، به‌تدریج بر میزان مشارکت اقتصادی افزوده شد اما با اعمال تحریم‌های دوباره ابتدا نرخ مشارکت بالاتر رفت ولی در سال ۹۹ روند نزولی را طی کرد. درواقع با سخت‌تر شدن وضعیت معیشتی افراد بیشتری جویای شغل می‌شوند اما پس از اینکه اقتصاد امکان شاغل شدن آنها را فراهم نمی‌کند، این افراد به‌سرعت از مشارکت در اقتصاد کشور کنار می‌کشند. لازم به توضیح است هرچه میزان مشارکت در یک اقتصاد بیشتر باشد، نشان‌دهنده توسعه‌یافته بودن جوامع است. در اغلب جوامع شمال اروپا و کشورهای اسکاندیناوی نرخ مشارکت حتی بیش از ۸۰ درصد است و در اغلب کشورهای توسعه‌یافته اروپای غربی همواره نرخ مشارکت اقتصادی بیش از ۷۰ درصد است.

کاهش شاغلان بخش خدمات و افزایش اشتغال صنعت

برای یافتن دلایل این امر باید به سراغ سهم بخش‌های مختلف از ایجاد اشتغال در کشور رفت. براساس آمارهای رسمی منتشرشده در زمستان ۹۹ بخش کشاورزی ۱۵.۸ درصد اشتغال در کشور را ایجاد کرده است. این نسبت برای بخش صنعت به ۳۳.۸ درصد رسیده و بخش خدمات هم ۵۰.۴ درصد اشتغال کشور را ایجاد کرده است.

به این ترتیب بخش خدمات به‌تنهایی بیش از نیمی از مشاغل کشور را از آن خود کرده است. این در حالی است که بخش صنعت هم بیش از یک‌سوم کل مشاغل کشور را در خود دارد. با این همه جزئیات دیگر نشان می‌دهد گرچه اشتغالزایی در دو بخش کشاورزی و صنعت در زمستان ۹۹ نسبت به زمستان ۹۸ افزایش داشته اما در بخش خدمات رکود حاصل از کرونا اشتغال را کاهش داده است.

در آخرین فصل سال ۹۸ کشاورزی ۱۵.۶ درصد از کل اشتغال کشور را تشکیل می‌داد که ۰.۲ درصد از زمستان سال ۹۹ کمتر است. بنابراین در طول یک سال کشاورزی توانست ۲ هزار شغل جدید علاوه بر مشاغل قبلی این بخش ایجاد کند. در بخش صنعت البته اشتغالزایی موفق‌تر هم بوده است؛ در زمستان ۹۸ از کل اشتغال کشور ۳۱.۷ درصد در بخش صنعت ایجاد شده بود که ۲.۱ درصد کمتر از اشتغال ایجاد شده این بخش در زمستان ۹۹ بوده است. به این ترتیب شاغلان بخش صنعت کشور از ۷ میلیون و ۴۲۹ هزار و ۲۶۸ نفر در زمستان ۹۸ به ۷ میلیون و ۸۱۳ هزار و ۲۳۹ نفر افزایش یافته است. از این رو، در این بخش حدود ۴۰ هزار اشتغال جدید ایجاد شد. این در حالی است که در گزارش‌های مرکز آمار هم از رشد نسبی بخش صنعت در سال ۹۹ صحبت شده است.

به دلایل خاص ساختاری همواره سهم بخش خدمات از اشتغال در ایران بالا بوده است. غیرصنعتی بودن بافت اقتصادی کشور از دلایل اصلی این است که اغلب کسب‌وکارهای خرد و متوسط در بخش خدمات ایجاد شوند. به طور کلی سرمایه‌گذاری در صنایع به مراتب هزینه‌بری بیشتری از بخش‌هایی چون خدمات دارد و به همین دلیل برای بخش خصوصی هم راحت‌تر است در بخش خدمات هیچ وجه نمی‌تواند بیانگر بهبود وضعیت بازار کار در کشور باشد. به بیان دیگر، در این شرایط نرخ بیکاری تبدیل به یک شاخص گمراه‌کننده می‌شود که اجازه تحلیل درست شرایط اشتغال کشور در دوره کرونا را نمی‌دهد.

نمودارها: صنعت

اشتغال قربانی دیگر کرونا

باید پذیرفت اشتغال کشور در سال گذشته بیش از هر چیز متاثر از شیوع ویروس کرونا بوده است. در زمستان سال گذشته تقریبا همه کاهش اشتغال به وجود آمده در حدفاصل زمستان ۹۸ با زمستان ۹۹ در بخش خدمات از دست رفت. باید توجه داشت که در بهار و تابستان ۹۹ نیز یک میلیون و ۴۹۹ هزار و یک میلیون و ۲۰۹ هزار شغل از بین رفته است. به این ترتیب با وجود اینکه در تمام فصول سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ کاهش نرخ بیکاری گزارش شده، از آنجا که این امر ناشی از افزایش جمعیت غیرفعال بوده به معنای بهبود وضعیت بازار نیست. باید توجه داشت افزایش جمعیت غیرفعال به طور کلی پیامدهای مهمی در سیاست‌گذاری دارد و فعال کردن افرادی که غیرفعال شده‌اند به مراتب دشوارتر از آن است که بیکاران را دوباره استخدام کرد. به عبارت ساده‌تر، اگر فردی از یافتن شغل ناامید شود و از مشارکت اقتصادی دست بکشد با زحمتی بیشتر دوباره به جمعیت فعال و شاغل اضافه خواهد شد. به همین دلیل کاهش نرخ بیکاری در سال ۹۹ نه‌تنها امیدبخش نیست بلکه اگر با بی‌توجهی سیاست‌گذاران مواجه شود می‌تواند در آینده مشکلاتی را برای کشور ایجاد و مسئله اشتغالزایی در کشور را هم پیچیده‌تر کند.

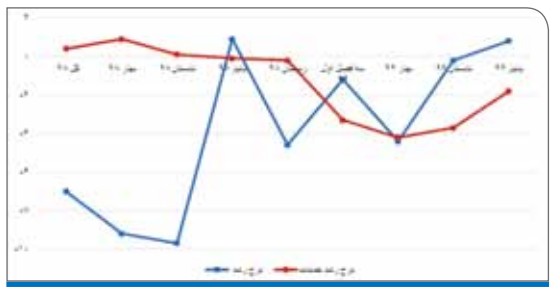
در گزارشی که مدتی قبل مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی از وضعیت اشتغال کشور در پاییز ۹۹ منتشر کرده، تاکید شده بررسی آمارها نشان می‌دهد بیش از ۱۰ درصد جمعیت فعال کشور در پاییز ۹۹ از بازار کار خارج شده و به جمعیت غیرفعالان کشور اضافه شده‌اند. اگر این افراد در بازار کار باقی می‌ماندند و به جمعیت بیکاران افزوده می‌شدند اکنون بیکاری کشور بیش از ۱۸ درصد بود؛ یعنی نرخ واقعی بیکاری در کشور می‌توانست تا دو برابر رقم اعلام‌شده فعلی افزایش یابد.

از سوی دیگر از عوامل موثر بر وضعیت اشتغال کشور، رویکرد قانون بودجه نسبت به این مسئله است. لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ در انتهای پاییز ۹۹ به مجلس تحویل داده شد اما از آنجا که بودجه مهم‌ترین سند مالی حاکمیت است، می‌تواند تاثیر قابل‌توجهی بر روند اشتغال کشور هم داشته باشد.

شیوه تامین منابع بودجه و تصمیم‌گیری درباره مصارف آن آثار قابل‌توجهی بر شاخص‌های تورم، رشد، اشتغال، رفاه عمومی و دستیابی به عدالت اقتصادی و بسیاری از مشکلات اقتصادی و معیشتی فعلی مردم ریشه در مشکلات و نواقص بودجه‌ریزی کشور دارد به همین دلیل هدایت صحیح منابع بودجه در جهت فعالیت‌ها و برنامه‌های دارای اولویت و مسائل محوری کشور از جمله حل مسئله اشتغال، موثرترین سیاست خواهد بود. عمق اثرگذاری خط مشی بودجه بر اشتغالزایی در این است که اکنون ۶۵ درصد اشتغال کشور را بنگاه‌های خرد و کوچک تشکیل می‌دهند و این بنگاه‌ها به‌شدت نسبت به تحولات اقتصادی حساس هستند. اما کسری بودجه قابل توجه و تبعات بی‌ثبات‌کننده آن بر اقتصاد کشور در کنار پراکندگی و منسجم نبودن احکام اشتغالزایی در لایحه و مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ امیدواری به حل مشکلات اشتغال از راه بودجه را به حداقل رساند. بررسی‌هایی که بازوی نظارتی مجلس شورای اسلامی درباره وضعیت اشتغال در پاییز منتشر کرده نشان می‌دهد در آن دوره از بین رشته فعالیت‌های ۲۲گانه اقتصادی ۸ گروه فعالیتی با افزایش جمعیت شاغل مواجه شده‌اند و جمعیت شاغل در تمام گروه‌های دیگر کاهنده بوده است. البته به دلیل شیوع بیماری کرونا در سطح جهانی نیز در بیشتر کشورها جمعیت غیرفعال افزایش یافته و بنابراین نرخ بیکاری هم روند کاهشی داشته است. به عبارت دیگر کاهش اشتغال در بیشتر کشورها منجر به افزایش قابل توجه جمعیت غیرفعال شده، درحالی‌که تغییرات در نرخ بیکاری کمتر است.

رکود عمیق در بخش خدمات

بررسی آمارهای مربوط به رشد اقتصادی نشان می‌دهد در سال ۹۹ تقریبا تمام بخش‌های مربوط به خدمات رکود بزرگی را تجربه کردند. این در حالی است که در سال ۹۸ چنین شرایطی نبود و گرچه از میزان رشد بخش خدمات هم به دلیل تحریم‌ها به شکل چشمگیری کاسته شده بود اما هنوز رشد این بخش در بیشتر زمینه‌ها مثبت بود. با این حال، شیوع کرونا بر بخش‌هایی اثر گذاشت که تحریم‌ها بر آنها تاثیر مستقیمی نداشت از جمله بخش خدمات. تحریم‌ها اغلب تمرکز خود را بر صنایع بزرگ و مادر قرار می‌دهند اما شیوع کرونا در عمل بیشترین آسیب را به بنگاه‌های کوچک و بخش‌های مرتبط با خدمات وارد کرد. دلیل اینکه بسیاری از پیش‌بینی‌ها درباره خروج از رکود اقتصاد ایران در سال ۹۹ هم محقق نشد شیوع ویروس کرونا است. پس کرونا در زمانی شایع شد که می‌رفت اقتصاد ایران با تخلیه فشار تحریم‌ها شرایط بهتری را پیدا کنند. در میان تمام بخش‌های مربوط به خدمات بیشترین رشد منفی به گروه سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی تعلق دارد. این بخش در مجموع ۳ فصل نخست سال گذشته رشد منفی ۶۰ درصدی را تجربه کند. این سطح از کاهش در میان بخش‌های اقتصادی بسیار کم‌سابقه محسوب می‌شود. پس از آن، بخش عمده و خرده‌فروشی، هتل و رستوران بیشترین رکود را تجربه کردند. این بخش که از سال ۹۸ با رکود سنگینی مواجه شده بود در سال ۹۹ به کوچک شدن خود ادامه داد. شیوع کرونا باعث تعطیلی بسیاری از کسب‌وکارها از جمله هتل‌ها شد و در شرایطی که تحریم‌ها تقاضا را به‌شدت در این بخش کاهش داده بود، کرونا هم مزید بر علت شد تا نرخ رشد منفی این بخش برای سال ۹۹ هم تداوم یابد. مجموع رشد منفی این بخش در ۳ فصل نخست سال ۹۹ در حالی منفی ۵.۷ درصد محاسبه شد که در سال ۹۸ نیز این بخش رشد منفی ۴.۶ درصدی را تجربه کرده بود. تنها بخشی که در زیرگروه خدمات همچنان رشدی مثبت را تجربه کرد، واسطه‌گری‌های مالی بود. این بخش تا پاییز سال ۹۹ به رشد ۲.۵ درصدی دست یافت. این در حالی است که در بهار ۹۹ رشد این بخش دو رقمی شد و به ۱۲ درصد رسید. همچنین رشد این بخش در سال گذشته هم ۴ درصد بود. در شرایطی که صنعت کشور در ۳ سال گذشته شرایط بسیار دشواری را داشته و به‌ویژه تا پایان سال ۹۸ رشد منفی را تجربه می‌کرد واسطه‌گری مالی با رشد مثبت چشمگیر مواجه شده است. به باور بسیاری از کارشناسان این مهم از دست بالا داشتن واسطه‌گری مالی و تفوق حاکمیت بورژوازی مالی بر دیگری بخش‌های بورژوایی حکایت می‌کند. از مشکلات ساختاری اقتصاد ایران رواج سوداگری و تمایل به حضور در فعالیت‌های نامولد در مقابل فعالیت‌های تولیدی و مولد است.

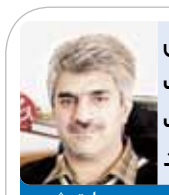

سخن پایانی

بخش خدمات از آنجا که سهم مهمی از کل اشتغال کشور را ایجاد می‌کند نیاز به توجه خاصی دارد؛ به‌ویژه که پس از شیوع کرونا و تعطیلی‌های اجباری، این بخش با یکی از کم‌سابقه‌ترین رکودهای خود مواجه شده است. بخش مهمی از فعالان بخش خدمات، بنگاه‌های کوچکی هستند که توانایی کافی مقابله با بحران‌ها و نوسانات را ندارند. دولت در آغاز شیوع کرونا وعده داده بود به این دست از بنگاه‌ها اگر نیروی کار خود را اخراج نکنند وام‌هایی با بهره ۱۲ درصدی پرداخت خواهد شد. با این همه فشار کرونا بیش از توان بسیاری از سرمایه‌گذاران خرد در این بخش است. در این شرایط ضروری است دولت سیاست‌های حمایتی بیشتری از این بخش را در دستور قرار دهد چراکه هنوز روند واکسیناسیون در ایران به آن شکلی که در کشورهای دیگر صورت گرفته، آغاز نشده است. به همین دلیل پیامدهای کرونا می‌تواند همچنان از این بخش قربانی بگیرد. بیش از نیمی از اشتغال کشور در حوزه خدمات در حالی صورت گرفته که بخش خصوصی در این زمینه به مراتب بیش از دیگر بخش‌های اقتصادی کشور فعال است.

یادداشت

چالش‌های صنعت موتورسیکلت ادامه دارد

صادق بشیری
کارشناس حوزه صنعت

صنعت موتورسیکلت یکی از صنایع پرچالش کشـور در بحث تولید اسـت. بخش زیادی از آلودگی موجود هوای کلانشهرها به‌دلیل تردد موتورسـیکلت‌های فرسوده کاربراتوری بوده و پایین بودن اسـتانداردهای لازم در این وسیله نقلیه اسـت. به باور اندیشـمندان، پرسشگری کارشناسـانه برای پرورش، تعالی و توسعه هر فعالیتی مفید و ارزش‌آفرین اسـت. اگر جامعه ایران بخواهد در تولید اندیشـه و عمل پیشگام باشد باید متصدیان مدیریتی کشور عرصه‌ها را برای طرح هر نوع پرسـش کارشناسانه فراهم آورند و از سویی مسئولان مرتبط خود را موظف به پاسـخگویی بدانند. می‌خواهم به‌عنوان یک کارشـناس و فعال امور منافع مردم و کشور در این نوشـتار با طرح پرسش‌هایی ضرورت‌های اهتمـام به صنعت موتورسـیکلت را به چالش بکشـم. بررسـی‌ها نشـان می‌دهد تا اواسـط دهه ۷۰ موتورسیکلت‌سـازی کشـور همچون خودروسـازی کامـلا در انحصـار دولت بود و نیازهای بازار موتورسیکلت از سوی شرکت‌های وابسته به سـازمان گسترش و نوسازی صنایع ایـران و بنیاد مسـتضعفان تامین می‌شـد که اواخـر دهـه ۷۰ با جدا شـدن ایـن صنعت از صنعت خودرو نقش بخش خصوصی در تامین نیاز بازار به موتورسیکلت، زیاد و زیادتر شد. در ادامه هم با آزادسازی و سهولت تجارت خارجی واردات انجین از کشورهای چین، هند و... رونق پیـدا کرد. به‌دنبال آن به‌دلایل عدیده از جمله صرفه‌اقتصادی نداشـتن تولیـد داخل به‌طور کلی واردات جایگزین تولید شـد. شرکت‌های گوناگون بزرگ و کوچکی پشت‌سـر هم بدون توجه به سیاسـت‌های تولید مجوز گرفتند که بیشـتر آنها با واردات قطعات و مونتاژ نسـبت بـه تولید و عرضه موتورسـیکلت اقدام کردند (واردات بی‌رویه انواع موتورسیکلت کم‌کیفیت و کاربراتـوری با خلأ خدمـات فروش و پس از فروش قابل‌قبول). پرسشـی که باید پاسخ آن از سـوی متصدیان و مسـئولان وقت پیش از اعطای مجوز فعالیت به متقاضیان و حتی بعضا متقاضیان غیرحرفه‌ای داده شـود این است که واردات بـه چه قیمتـی؟ رفتارها، عملکردها و سایر مسـائل و موانع پیش‌رو بازدارندگی‌های تولید داخـل را به‌وجود آورد و صرفه‌اقتصادی در واردات را رقم زد. به‌این‌ترتیب، تولید داخل متوقف و زمینگیر شـده و فقط به مونتاژکاری اکتفا شـد. این در حالی اسـت که بازار مصرف داخل متقاضی یک میلیون موتورسـیکلت بود و اکنـون از حدود ۱۲میلیون موتورسـیکلت پلاک شـده بیش از نیمی فرسـوده بوده و باید جایگزین شـوند. آیـا این حجم تقاضـا، بازار مناسـبی برای رونق ساخت داخل نیست؟ اگر نه پس چرا به ده‌ها شـرکت مجوز داده شده و اگر بله، چرا از سـاخت داخل حمایت نشده که صرفه‌اقتصادی به‌وجود آید. منفعت کوتاه‌مدت واردات ارجحیت دارد یا منفعت سرمایه‌گذاری برای داخلی‌سـازی؟ درهرحـال با این اوصاف مشـخص اسـت که بی‌برنامگی و دور بودن از هرگونه اسـتراتژی و برنامه راهبردی، شـرایط غالـب تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات بوده و منجر به آزادسازی سهولت تجارت خارجی و واردات موتورسـیکلت شده که پیامدها و اثرات زیانبار و ناخوشایندی را به جامعه تحمیل کرده است که گریزی از آن وجود ندارد مگر اینکه به مرور زمان برنامه‌ریزی دوباره انجام شود. از جمله به پیامدهـا منفی به‌وجود آمده می‌توان به موارد زیر اشـاره کرد: متهم بودن موتورسیکلت‌های در حال تردد کشـور به‌ویژه در کلانشـهرها در آلودگـی هوا، آلودگی‌هـای صوتی و نارضایتی مـردم از آن، آمـار بالای تلفـات و تصادفات با موتورسیکلت به معضل جدی غیرقابل انکاری تبدیل شده و اقدام‌های پیشگیرانه گسترده‌ای را می‌طلبد، ضعف کیفـی محصولات وارداتی بـا فناوری پایین و بروز نبـودن آنها، غیرایمن بودن موتورسـیکلت‌ها به‌دلایـل عدیده، نبود وجود شـبکه خدمات پس از فروش مناسـب، تعطیلی برخی واحدهای تولید موتورسیکلت، بی‌برنامگـی در بازرسـی‌های گوناگون (تایید نـوع، ترخیـص از گمـرک، تولیـد در مونتاژ، نمونه‌گیری‌هـا، آزمون‌هـا، معاینه فنی تامین قطعـات و خدمـات پـس از فـروش و...)، نارضایتی‌های گوناگون فروشـنده و خریدار و غفلت‌های عدیده که همگی منجر به خسـارت مردم و کشـور شـده اسـت. با اندکـی تدبیر می‌شـد با داخلی‌سازی طراحی و تولید انجین و سـایر قطعات چه بسا اکنون گزارش صادرات موتورسیکلت را تحلیل می‌کردیم.

نسخه شورای رقابت برای گرانی خودرو

سـخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شـورای اسلامی افزایش قیمت خودرو در کارخانه را غیرمنطقی دانست و گفت: کمیسیون صنایع و معـادن با جدیت موضوع افزایش قیمت خودرو را پیگیری کرده و از گرانی بی‌ضابطه آن جلوگیری می‌کند. حجت‌اله فیروزی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره سخنان رئیس شورای رقابت مبنی بر اینکه در سه ماه نخست سال ۱۴۰۰ قیمت خودروهای داخلی تولید شده در کارخانه‌ها افزایش می‌یابد، گفت: از آخرین باری که شورای رقابت به خودروسازان اجازه افزایش قیمت داد تاکنون، نرخ ارز یا قیمت مواد اولیه مورد نیاز تولید افزایشـی نداشـته، افـزون بـر این، حتی توافقنامه ایران و چین بر ثبات بازار اثر مثبت داشـته اسـت، بنابراین اجازه افزایش قیمت خودرو در کارخانه بدون اینکه عوامل اثرگذار در قیمت تمام‌شده تولید تغییری داشته باشد، محلی از اعراب ندارد. وی با بیان اینکه هرچند وارد سال جدید شدیم اما مواد اولیه مورد نیاز تولید خودرو تغییری نکرده، افزود: در سـال‌های گذشته قیمت کالاهای مصرفی یک بار در ابتدای سال افزایش می‌یافت و این در حالی است که در سال ۹۹ قیمت خودرو تقریبا هر ۳ ماه یکبار در کارخانه افزایش یافته است؛ بنابراین دلیلـی برای گرانـی چندباره چهارچرخ‌ها در شـرایط کنونی وجود ندارد. فیروزی گفت: خودروسازان باید با کاهش هزینه‌های سربار زمینه استفاده مـردم از خودروهـای تولیدی را فراهم کنند و نباید با رفتارهای هیجانی با توجه به آغاز سـال جدید قیمت‌ها افزایش یابد. در ابتدای سال دولتمردان وعده ثبات قیمت کالاها در سال جاری را دادند، حال پرسش این است که چه توجیهی برای گرانی خودرو در کارخانه وجود دارد؟

تخلفاتی که به خرده‌فرهنگ تبدیل شده‌اند

سارقان جای پارک

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

محل پارک خودرو یکی از معضلات بزرگ زندگی شهری به‌ویژه در کلانشهرها به‌شمار می‌رود. کمبود پارکینگ یا شـاید هم سهل‌انگاری‌های فرهنگی سبب شده افراد حقوق یکدیگـر را رعایت نکرده و مشـکلاتی را بـرای همنوعان خود به‌وجـود آورند. به‌عنوان مثال، نادیده گرفتن تابلو «محل پارک مخصوص خودرو معلولان» از سوی برخی صاحبان خودرو زمینه‌ساز دردسرهای زیادی برای معلولان شده است.

براسـاس اعلام رئیس اداره مهندسـی ترافیک پلیـس راهور تهران بـزرگ در برنامه تلویزیونی «شـهر امن» در اسـفند سـال گذشـته درباره محل پارک خودرو جانبازان و معلولان و تعداد این دسـته از تابلوهای ویژه به ۱۲۰۰ تابلوی ویژه جانبازان و معلولان در سطح پایتخت و مناطق بیست‌ودوگانه شهرداری تهران اشاره کرد که براساس نیازسنجی در محل‌های مشخص نصب شده است.

برخورد جدی نمی‌شود

با وجـود اینکه سـرهنگ مصطفـی زینی‌وند، رئیس اداره مهندسی ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ در این برنامه عنوان کرده بود، آدرس محل نصب این تابلوها در اختیار عوامل اخطاریه‌نویس پلیس قرار دارد که روزانه با مراجعه به آدرس‌های فوق خودروهایی را که به صورت غیرمجاز در این محل‌ها پارک کرده باشند، اعمال قانون می‌کنند امـا گلایه‌های بسـیاری از سـوی معلـولان در این حوزه وجود دارد. در این راسـتا رئیس دبیرخانه ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سـازی سـازمان بهزیسـتی کشور گفته به‌دلیـل بی‌توجهی مـردم به تابلوهای ویـژه پارک خودرو معلولان در شـرایط کرونایی و به علـت لغو طرح ترافیک، یافتن جـای پارک خودرو برای معلولان مشـکل‌تر از قبل شده و این بی‌توجهی‌ها، افراد دارای معلولیت و توان‌خواهان را به دردسر انداخته است.

گاهی فرد معلول به‌دلیل آنکه جای پارک خودرو از سوی برخی افراد بی‌توجه اشـغال شـده، مجبور می‌شود خودرو خود را دوبل پارک کند که آن هم با جریمه یا حمل خودرو با جرثقیل مواجه می‌شود.

حمیـد ضیایی‌پرور، پژوهشـگر حوزه شـهری و مدرس دانشگاه در این‌باره به صمت گفت: برخی افراد بدون توجه به تابلو جای پـارک خودروهای معلولان و حتی ممنوعیت پارک خودرو به‌دلیل وجود شـیر آتش‌نشانی، محل ورود و خروج شرکت یا منزل و... مبادرت به پارک خودروهای خود در هـر محل خالی که پیدا کنند، می‌کنند. نمونه معضل بی‌توجهی بـه تابلو محل پارک مخصوص خـودرو معلـولان را در مرکز شـهر و در خیابان طالقانی می‌توان هر روز مشاهده کرد. در قسمتی از این خیابان محلی است که حدود ۶ جای پارک برای خودرو افراد معلول تعبیه شـده اسـت. اما همیشـه افراد سـالم پارک می‌کنند و توجهی به حقوق معلولان نمی‌کنند.

برخی از شـهروندان عکس این خودروها را در شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان اشـغال جای پارک معمولان جسـمی از سـوی معلول ذهنی بازنشر می‌کنند. درواقع نوعی کنایه به این اسـت که افرادی که حقوق معلولان را به این صراحت نادیده می‌گیرند دچار معلولیت ذهنی هسـتند هرچند در ظاهر افراد سالمی به‌شمار می‌روند.

کمبود محل پارک در سـطح شـهر سبب شده برخی هر جا خالی پیدا کردند مبادرت به پارک کنند. در این‌باره هم پلیس نظارت جدی روی این‌گونه تخلفات ندارد. تابلو حمل بـا جرثقیل ضمانت اجرایی نـدارد و افرادی که مبادرت به تخلـف می‌کنند می‌دانند بارها این تخلف را انجام داده‌اند و عواقبی نداشته است.

در نتیجه به این رفتار ادامه می‌دهند. تابلوها فقط حالت ارشـادی دارند. افراد توجه کردند که هیچ و اگر بی‌توجهی هـم کنند، مجازات نشـده و در واکنش به تذکرها، طلبکار هم خواهند بود که کجا پارک کنم.

توجه به تخلفات حادثه‌ساز

این کارشـناس حوزه شـهری در پاسـخ به این پرسش که چرا پلیس در صورت مشـاهده این تخلف‌ها خودرو را با جرثقیل حمل نمی‌کند، گفت: برداشـت این اسـت که پلیس عوامل انتظامی و نیروی انسانی به اندازه کافی برای جلوگیری از تخلفات در اختیار ندارد. دیگر اینکه به‌دلیل تعدد و تراکم تخلفات پلیس بیشتر به تخلفات حادثه‌ساز مانند عبور از چراغ قرمز، سبقت غیرمجاز، تردد در خیابان‌های عبور ممنوع و... می‌پردازد. ضیایی‌پرور ادامه داد: بارها شـاهد بودم پیش چشـم پلیس، صاحب خودرو یا موتورسیکلت ورود ممنوع آمده و پلیس واکنشی نشان نداده است. حجم تخلفات به‌دلیل بالا بودن سبب شده پلیس فقط موارد چشـم‌گیر و حادثه‌سـاز را پیگیری کند. البته در جاده‌ها و خارج از شـهر پلیس معمولا به نوع خودرو نگاه می‌کند. به‌عنوان مثال، اگر سبقت غیرمجاز از سوی صاحب پراید باشد مماشات می‌کند؛ به دلیل عواطف انسانی و اینکه صاحب خودرو یا موتورسـیکلت از طبقه ضعیف‌تر جامعه اسـت با آنها مماشات می‌شود. اما اگر همان تخلف را صاحب خودرویی گران‌قیمت انجام دهد جریمه می‌شود. شاید به همین دلیل است که حجم تخلفات در گروه نخست بیشتر است.

طرح‌های جایگزین تاثیرگذار

دی سـال گذشـته طرح همیار پلیس برای موتورسیکلت‌سواران متخلف اجرا شـد. تنبیه‌هایی اینچنینی چقدر می‌تواند به کاهش تخلفاتی مانند نادیده گرفتن تابلو پارک ویژه خودرو معلولان کمک کند؟ ضیایی‌پرور در این‌باره گفت: این نوع تنبیه‌ها به‌عنوان مجازات‌های جایگزین بوده و در نهاد قضا هم دیده شـده اسـت. مثلا اگر سـارقی دستگیر شد به‌جای فرستادن او به زندان این فرد ناگزیر اسـت در شـهرداری یا محلی از این قبیل حدود یک ماه خدمت کند. این رفتارها بازخورد خوبی دارد و در ایران کمتر از آنها استفاده می‌شود.

اسـتفاده از ظرفیت‌های مردمی، مشـارکت عمومی اقشار مختلف در این نوع تخلفات بسیار موثر است؛ بنابراین طرح همیار پلیس می‌توانند منجربه نوعی فرهنگ‌سازی شود.

الگوبرداری از طرح‌های موفق

این مدرس دانشـگاه در پاسـخ به راهکار پیشـنهادی برای کاهش تخلفات راهنمایی و رانندگی در حوزه توجه بیشـتر بـه حقوق معلـولان بیان کرد: افزایش پارکینگ‌ها، اسـتفاده از افـراد متخلف به‌عنوان همیار پلیـس راهکار خوبی برای فرهنگ‌سـازی و کاهش تخلفاتی از این قبیل اسـت. به گفته این کارشناس شهری شیوه‌هایی در جهان تجربه شده که به کاهش تخلفات در حوزه راهنمایی و رانندگی شده و می‌تواند به ما هم کمک کند. باید از این روش‌ها الگوبرداری کنیم.

تعیین جریمه‌های سنگین

برخی تخلفات راهنمایی و رانندگی بـه نوعـی خـرده فرهنـگ در بیـن صاحبان خودرو تبدیل شـده اسـت. وحیـد نـوروزی، کارشـناس حـوزه شـهری درباره پارک خودروهای افراد در محـل پـارک ویـژه از جمله محل پـارک خودروهای معلولان به صمت گفت: متاسـفانه عمده‌ترین مسـئله به فرهنگ برمی‌گـردد. به‌هـر حال افراد سـالم باید بدانند وقتی تابلویی با علامت ویلچر می‌بینند مشـخصا نشـان از محل پارک خودروهایی ویژه‌ای اسـت که صاحبان آن به حمایت بیشتری نیاز دارند.

نوروزی افزود: بیش از موضوع فرهنگ معتقدم اعمال قانون می‌تواند منجربه بهبود شرایط شود؛ آن هم به شکل سنگین و نه فقط جریمه معمولی. حمـل بـا جرثقیل اگر به مدت چنـد ماه به‌طور جدی انجام شـود، افراد آرام‌آرام خود را ملزم به رعایت قوانین می‌کنند و آن را وظیفه شهروندی خود می‌دانند. به گفته این کارشـناس شـهری، در تمام جهان بهترین محل دسترسی و پارک خـودرو به معلولان اختصاص داده شـده اسـت، زیرا نیاز به حمایت ویژه دارند. نوروزی افزود: معتقدم باید اعمال قانون شدید باشد و رسانه‌ها هم اطلاع‌رسانی بیشـتری داشته باشند. رسـانه ملی و شـبکه‌های مجازی در این‌بـاره ضعف عمل کرده‌انـد. خیلی به موضوع تخلفاتـی ماننـد پـارک خودرو افـراد عادی در محـل پارک ویژه معمولان جدی گرفته نشـده اسـت. این کارشـناس تاکید کرد: شـاید لازم باشد سازمان بهزیستی کلیپ‌هایی در این زمینه تهیـه کند. نهادهای مرتبط با کمک شـهرداری می‌توانند در شکل وسیع به تبلیغ آیتم‌های لازم در سـطح معابـر بپردازنـد. آرام‌آرام افراد به این نتیجـه دسـت یابند که رعایت ایـن قوانین یک وظیفه اسـت. همان‌گونه که هنگام رانندگی باید کمربند بسـته شود رعایت حقوق معلولان بالاتر از این مسائل به‌شمار می‌رود.

قانونی که اجرا نمی‌شود

این کارشناس حوزه شهری در پاسخ به این پرسش که چرا قانون در صورت تخلف خودرو با جرثقیل حمل می‌شود، اجرا نمی‌شود، گفت: این قانون پشتوانه حقوقی دارد و به‌راحتی پلیس می‌تواند آن را اجرا کند. شاید به‌دلیل کمبود جای پارک، در برخی موارد و برای کمک به مردم مماشات و از انجام این قوانین چشم‌پوشی می‌کنند.در این‌باره شاید لازم باشد هم شهروندان و صاحبان خودرو آموزش داده شوند و هم ماموران راهنمایی و رانندگی در این زمینه توجیه بیشتری شوند. باید این قانون در ذهـن افـراد جـا بیفتد که اگر حتی یک محل پارک ویژه خودرو معلولان برای یک ماه هم خالی ماند در عرف و اخلاق کسی حق تخلف ندارد. وی افزود: روسای پلیس و ماموران راهنمایی و رانندگی هم توجه ویژه داشته باشند و با افراد نقض‌کننده حقوق معلولان شدیدترین برخورد را کنند. اگر این‌گونه شود کمتر از یک سال پرونده این قبیل تخلفات بسته می‌شود.

خلأ مدیریت یکپارچه شهری

نوروزی هم معتقد است طرح همیار پلیس برای افراد متخلف در حوزه راهنمایی و رانندگی بسیار مفید اسـت و کاری فرهنگی به‌شـمار می‌رود. ایسـتادن موتورسیکلت‌سوار متخلف کنار پلیس به‌عنوان همیار پلیس می‌تواند تجربه جدیدی برای او باشد و نسبت‌به عواقب تخلف دید بازتری پیدا کند. به گفته وی اگر در این زمینه قوانینی ویژه داشـتیم و در سیسـتم قضایی می‌توانستیم موضوع را به‌گونه‌ای دیگر پیگیری کنیم شاید اثرگذارتر بود. به‌این ترتیب براساس قوانین قضایی افراد متخلف برای مدتی باید در محلی که به معلولان خدمت‌دهی می‌کنند فعالیت داشته باشند.در این‌باره نواقصی در قانون داریم. قانون راهنمایی و رانندگی می‌گوید براساس تابلویی که نصب شده باید برای فرد متخلف اعمال قانون شود و پلیس نمی‌تواند فرد متخلف را به سیستم قضایی معرفی کند. این یکی از نقص‌های مدیریت یکپارچه شهری در کشور ما به‌شمار می‌رود. در کشورهای دیگر چون مدیریت یکپارچه شهری وجود دارد بخشی از سیستم قضایی و بخشی از پلیس و تمام نهادهایی که با سیستم زندگی شهری مرتبط هستند تحت‌نظر یک شهردار بوده و او به‌راحتی می‌تواند در پارلمان شهری و محلی طرح‌های مورد نظر را به تصویب برساند. به‌عنوان مثال، در صورت تخلفات، فرد در مرکز نگهداری معلولان خدمات اجتماعی ارائه دهد تا درک بهتری از مشکلات افراد معلول از نزدیک داشته باشد. در این صورت خود را ملزم به رعایت حقوق همنوعان خود می‌کند.

توضیح فلسفه حمایت‌های ویژه

این کارشناس حوزه شهری درباره راهکار پیشنهادی خود گفت: راهکار کوتاه‌مدت این است که جریمه‌های سنگینی تعیین و موضوع با جدیت اجرایی شود. درحال‌حاضر برخوردها شدید نبوده و به معضل دامن زده‌اند. باید مدیران شهری و صداوسیما برنامه‌های موثر تولید و اهمیت موضوع را گوشزد کنند. توضیح اینکه فلسفه جای پارک ویژه چیست، چون مردم ما عاطفی هستند، خیلی زود پذیرفته شده و همراهی خواهند داشت.

حمید ضیایی‌پرور: به‌دلیل تعدد و تراکم تخلفات در حوزه راهنمایی و رانندگی، پلیس بیشتر به تخلفات حادثه‌ساز توجه دارد

وحید نوروزی: اعمال قانون در حوزه تخلفات پارک خودرو در محل‌های ویژه می‌تواند منجربه بهبود شرایط شود؛ البته جرایم سنگین، نه فقط معمولی

سخن پایانی

برای تغییر، آموزش لازم است و در ادامه پیگیری جدی، تا افراد خود را ملزم به رعایت و انجام آن کنند.

در صورت همه‌گیر شـدن این درک، موضوع تبدیل به فرهنگ شده و در صـورت تخلف از موضوع، متخلفان از سـوی همنوعان خود رانده می‌شـوند. اما اگر تخلف به امری عادی تبدیل شـده و از سـوی افراد زیادی انجام شـود، خود به یک فرهنگ غلط تبدیل شـده و در صورت انتقاد واکنش‌ها کارساز نخواهد بود.

در بحث پارک خودرو در محل‌های ویژه از سوی صاحبان خودرو نیز بیش از هرچیز نیاز است تا تعداد پارکینگ‌ها افزایش یافته و دسترسی به آنها آسان باشد.

در ادامه نیز قوانین به‌طور جدی دنبال و علاوه‌بر آموزش از طرح‌های جایگزین برای تنبیه متخلفان استفاده شود.

عزم جدی برای اجرای یک ابرپروژه

گام به گام تا شفافیت

مشکل مسکن نیازمند برنامه بلندمدت است

خبر

خیز اول سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی

مولدسازی معادن جدی شد

همانطور که بارها تاکید شده ایران از ذخایر غنی معدنی برخوردار است. بهره‌گیری از این ذخایر پیش‌شرط توسعه اقتصادی و صنعتی است. اکتشاف نخستین گام در مسیر بهره‌گیری از این ظرفیت‌های معدنی است. بر همین اساس عملکرد سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی اهمیت می‌یابد. رونق بخشیدن به بخش معدن به الزاماتی نیاز دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به شناسایی و کشف ذخایر معدنی برمبنای سیاست‌گذاری واحد، تجمیع یکپارچه اطلاعات زمین‌شناسی و اکتشافی کشور و مشارکت با بخش خصوصی در مولدسازی این بخش تاثیرگذار و اقتصادی کشور اشاره کرد.

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

رونق‌بخشی به معدن

رضا جدیدی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: پایش و پویش ذخایر معدنی کشور، لازمه توسعه و تحول در بخش معدن در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها است. به گزارش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و بودجه این سازمان اظهار کرد: سالی که گذشت شروع روند پویش ذخایر معدنی با اولویت تامین سنگ‌آهن مورد نیاز صنایع فولادی کشور بود که در طرحی مشارکتی با حضور بخش خصوصی حدود ۱۵۰ هزار کیلومتر مربع از پهنه کشور مورد شناسایی روزآمد و دقیق ذخایر آهن قرار گرفت و نتایج منحصربه‌فرد و چشمگیری به همراه داشت.رضا جدیدی افزود: این طرح با نگاهی دقیق در سال جدید وارد فاز تکمیلی شده و مواد معدنی دیگری از جمله مس، طلا، منگنز و بوکسیت را در بر خواهد گرفت. آنچه در طراحی این روند بااهمیت جلوه می‌کند، لزوم پایش ذخایر معدنی کشور، آینده‌نگری در زمینه زمان اتمام آن با روند اکتشافات فعلی و برنامه‌ریزی هدفمند به‌منظور جلوگیری از بروز بحران در تامین مواد اولیه مورد نیاز صنایع معدنی کشور با انجام فعالیت‌های گسترده اکتشافی است که از وظایف اصلی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور است. وی با بیان اینکه در فاز اول این طرح، پایش و آینده‌نگری ذخایر ملاک عمل خواهد بود، خاطرنشان کرد: در فازهای بعد، آینده‌پژوهی‌های اکتشافی در راستای کشف عناصر استراتژیک که روند بکارگیری آن در صنایع پیشرفته جهان به‌سرعت در حال گسترش است، طراحی و اجرا خواهد شد.جدیدی تصریح کرد: آنچه در اجرای این طرح حیاتی به‌نظر می‌رسد لزوم تغییر نگرش و پشتیبانی همه شئونات برنامه‌ریز و اجرایی کشور برای ایجاد یکپارچگی در سیاست‌ها، حذف موانع ساختاری و تامین منابع مالی مناسب است.جدیدی ادامه داد: نبود نگاه دقیق به این موارد تاکنون موجب ناکارآمدی توسعه و تکمیل اکتشافات در کشور و سبب ایجاد محدودیت در تامین برخی مواد اولیه مورد نیاز صنایع معدنی شده و تناسب شایسته‌ای میان منابع و برنامه‌های ارائه شده در این زمینه وجود نداشته که امید است با تدبیری نو و در امتداد اصلاحات ساختاری سال‌های اخیر در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور شاهد تحول بسزایی در بخش اکتشافات یکپارچه، هدفمند و برمبنای برنامه‌ریزی منابع معدنی کشور باشیم.

وی خاطرنشان کرد: رونق بخشیدن به بخش معدن در گرو شناسایی و کشف ذخایر معدنی برمبنای سیاست‌گذاری واحد، تجمیع یکپارچه اطلاعات زمین‌شناسی و اکتشافی کشور و مشارکت با بخش خصوصی در مولدسازی این بخش تاثیرگذار و اقتصادی کشور است که در صورت نبود نظام پشتیبان مناسب و کاهش موانع و محدودیت‌های ساختاری و مالی-بودجه‌ای راه به جایی نخواهد برد.

رضا جدیدی

پایش و پویش ذخایر معدنی کشور، لازمه توسعه و تحول در بخش معدن است

شناسایی و پی‌جویی ۱۲۳ هزار کیلومتر مربع

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور آماری از عملکرد خود در سال ۱۳۹۹ منتشر کرد. گزارش عملکرد سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نشان‌دهنده تحقق اهداف تعیین‌شده سازمان در سال جهش تولید است. گزارش عملکرد این سازمان تا پایان اسفند سال ۱۳۹۹ (جهش تولید) ازسوی دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه این سازمان ارائه شد.

براساس این گزارش و برمبنای عملکرد شاخص‌های اختصاصی ارزشیابی عملکرد، در بخش شناسایی و پی‌جویی، اکتشاف عمومی و تفصیلی ظرفیت‌های معدنی کشور، میزان ۱۱۵ هزار کیلومتر مربع، به‌عنوان هدف کمی در نظر گرفته شد که بر همین اساس مقدار ۱۲۳ هزار کیلومتر مربع به‌ثمر رسیده و عملکرد نهایی سازمان از برنامه ابتدای سال پیشی گرفته است. در زمینه تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و تهیه نقشه، تهیه ۵۰ ورقه نقشه/گزارش در دستور کار قرار گرفت که طی این مدت ۵۵ ورقه نقشه/گزارش در حوزه دریا و خشکی با مقیاس‌های مختلف تولید و منتشر شد. در این شاخص نیز رشد چشمگیر نسبت به سالیان قبل مشاهده می‌شود. در بخش تهیه نقشه‌های مهندسی و مخاطرات زمین‌شناختی شامل مخاطرات زمین‌لرزه، ریزگرد، سیل، فرونشست و تغییرات اقلیم نیز ۳۰ برگ نقشه و گزارش به‌عنوان هدف در نظر گرفته شده که با همت متخصصان و کارشناسان حوزه مربوطه، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور موفق به دستیابی به ۴۰ برگ نقشه و گزارش شد.

همچنین در زمینه اکتشاف به روش ژئوفیزیک هوایی (برداشت، پردازش، تعبیر و تفسیر، مدلسازی و معرفی مناطق امیدبخش) باوجود محدودیت جدی در منابع مالی و تخصیص نیافتن اعتبارات موردنیاز، عملکرد ۳۵ هزار کیلومتر خطی باتوجه به انجام پردازش، تعبیر، تفسیر و مدلسازی در راستای دستیابی به اکتشاف ذخایر پنهان و عمیق به‌وسیله این روش محقق شد. در عنوان شاخص نمونه‌های آنالیز شده در آزمایشگاه‌های سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ۲۸ هزار آنالیز نمونه معدنی به‌عنوان هدف در دستور کار قرار داشت که این مقدار تا پایان سال ۹۹ کاملا محقق شده است. سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ثبت یک محدوده ژئوپارک را نیز در بخش ظرفیت‌یابی و ارزیابی ژئوپارک‌های ایران در نظر داشت که خوشبختانه موفق به تحقق و معرفی یک محدوده شده است.

گزارشات تحلیلی مجموعه داده‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کشور یکی دیگر از موارد عملکردی این سازمان است که باتوجه به هدف‌گذاری انجام شده، ۵ پیمایش استانی که نتایج و مدلسازی‌های آن بی‌شک در جهت سرمایه‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های بخش معدن قابل کاربرد است، محقق شده است.

سخن پایانی

گزارش عملکرد منتشر شده ازسوی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نشان‌دهنده تحقق اهداف تعیین شده سازمان در سال جهش تولید است. امید می‌رود این بخش در سال جاری بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد و شاهد توسعه و تحول در بخش معدن در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها باشیم.

رشد تولید ۸ قلم کالای معدنی و صنایع معدنی

آمار تولید محصولات منتخب بخش معدن و صنایع معدنی در ۱۱ ماه سال ۹۹ نشان‌دهنده رشد ۰.۵ تا ۵۴ درصدی در این بخش نسبت به مدت مشابه سال ۹۸ است.

به گزارش شاتا، داده‌های آماری وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از آن است که تولید محصولات فولادی، فولاد خام، کاتد مس، شمش آلومینیوم، کنسانتره زغال‌سنگ، ظروف شیشه‌ای، شیشه جام و سیمان در ۱۱ ماه سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه در سال ۹۸ افزایش داشته است. بیشترین میزان افزایش عملکرد در دوره مورد بررسی مربوط به شمش آلومینیوم (خالص) با رقم ۵۱.۲ درصد و کمترین بازدهی نیز در بخش کنسانتره زغال‌سنگ با ۰.۵ درصد ثبت شد.تولید فولاد خام در دوره این گزارش رقم ۲۶ میلیون و ۸۸ هزار تن را نشان می‌دهد که نسبت به ۲۴ میلیون و ۲۳۴ هزار و ۸۰۰ تن عملکرد ۱۱ ماه سال ۹۸ افزایش ۷.۶ درصدی دارد.

میزان تولیدات فولادی نیز در ۱۱ ماه سال گذشته، رقم ۲۲ میلیون و ۹۱۴ هزار و ۸۰۰ تن را نشان می‌دهد که در مقایسه با ۲۱ میلیون و ۴۲۱ هزار و ۱۰۰ تن عملکرد ۱۱ ماه سال ۹۸ افزایش بازدهی ۷ درصدی دارد.

بررسی آمار عملکرد در زمینه کالاهای منتخب معدنی گویای آن است که تولید شمش آلومینیوم در ۱۱ ماه سال ۹۹، با رشد ۵۴ درصدی روبه‌رو بوده که بالاترین بازدهی در دوره مورد بررسی را دارد.تولید سیمان در دوره این گزارش به رقم ۶۲ میلیون و ۸۸۶ هزار و ۱۰۰ تن رسید و در مقایسه با دوره مشابه سال ۹۸ که ۵۵ میلیون و ۹۱۶ هزار و ۱۰۰ تن بود، افزایش ۱۲.۵ درصدی را نشان می‌دهد.

در حوزه کاتد مس نیز رشد تولید ۱۶.۷ درصدی به‌دست آمد. همچنین در زمینه تولید شیشه جام در این مدت نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن افزایش تولید ۲.۴ درصدی را شاهد بودیم.

فراخوان مناقصه عمومی (ارزیابی کیفی)

نوبت اول شناسه ۱۱۱۸۴۲۴

«اعلام آمادگی جهت شرکت در این مناقصه صرفا به صورت الکترونیکی (توکن) و از طریق سامانه ستاد به نشانی www.setadiran.ir می‌باشد.»

مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره م م/۹۹/۰۰۲۸ مربوط به ایمن‌سازی خطوط لوله زیرزمینی ۶" مایعات اصلی تقویت‌ها و ۱۴۰ گاز اصلی تقویت‌ها در مجاورت روستاهای حاج‌فلک و بیت باوی

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون در نظر دارد انجام پروژه فوق‌الذکر را با مشخصات و شرایط کلی زیر از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

الف- شرح مختصر پروژه:

- حفاری کانال در زمین‌های سنگی و غیرسنگی بوسیله بیل مکانیکی و به‌صورت دستی به مقدار تقریبی ۳۷۰۰۰ متر مکعب
- تامین دیگ و سایر ادوات سند بلاست و کمپرسور هوا به مقدار تقریبی ۳۸۰۰ متر مربع
- رنگ‌آمیزی اپوکسی بصورت AIR LESS به میزان تقریبی ۱۱۴۰۰ متر مربع
- مجموعه عملیات حفاظت کاتدی بوسیله آند فداشونده به مقدار تقریبی ۱۶ عدد
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه درج گردیده است.

ب- محل اجرای پروژه و مدت انجام کار: محل اجرای پروژه از کیلومتر ۶۵ جاده اهواز به امیدیه مجتمع عملیاتی مارون ۳ تا تزریق گاز مارون و در مجاورت روستاهای حاج‌فلک و بیت باوی و مدت اجرای پروژه ۱۵۰ روز با دوره نگهداری ۶ ماهه می‌باشد.

ج- برآورد کارفرما: برآورد کارفرما برای اجرای پروژه فوق معادل مبلغ ۳۶,۷۲۶,۳۹۹,۷۵۲/- ریال می‌باشد.

د- شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

۱- داشتن سابقه کاری مرتبط با موضوع مناقصه، تجهیزات و امکانات و تخصص لازم و توانایی انجام کار مطابق استانداردهای رایج در صنعت نفت.
۲- داشتن شخصیت حقوقی با ارائه شناسه ملی و کد اقتصادی.
۳- ارائه اساسنامه شرکت، آگهی تاسیس و آخرین تغییرات شرکت.
۴- داشتن رتبه ۵ گواهی صلاحیت پیمانکاری در رشته نفت و گاز با داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه
۵- توانائی ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به میزان ۱,۸۳۶,۵۰۰,۰۰۰/- ریال و (در صورت برنده شدن) تهیه تضمین انجام تعهدات وفق آئین‌نامه تضمین معاملات دولتی بدینوسیله تاکید می‌گردد که قید شماره و عنوان مناقصه روی رسید وجه نقد و ضمانتنامه بانکی ضروری و الزامی است.
۶- ارائه مدارکی دال بر دارا بودن خط مشی ایمنی (HSE)
۷- ارائه «گواهینامه صلاحیت ایمنی» از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی بوده و امضاء پیمان منوط به ارائه گواهینامه مزبور می‌باشد.

توجه: مناقصه‌گر جهت تحویل تضمین شرکت در فرایند از جانب کارفرما علاوه بر بارگذاری تصویر تضمین از طریق سامانه لازم است به‌صورت حضوری به دفتر کمیسیون مناقصات شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون در مهلت مقرر مراجعه نموده و تضمین را تسلیم نمایند.

هـ- محل، زمان و مهلت دریافت مدارک و اعلام آمادگی مناقصه‌گران: از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید ظرف مهلت مقرر در این فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadIran.ir مراجعه نمایند تا ارزیابی کیفی وفق بند «الف» و «ب» ماده ۱۶ از آئین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به عمل آید.

ضمناً فرم‌های ارزیابی کیفی می‌بایستی ظرف مدت ۱۴ روز تکمیل و اطلاعات مورد درخواست علاوه بر بارگزاری در سامانه، در قالب یک عدد زونکن مدارک ارزیابی کیفی برابر اصل شده و یک حلقه لوح فشرده تهیه و به آدرس ذیل در مقابل رسید تحویل گردد. بدیهی است کارفرما این حق را برای خود محفوظ می‌دارد به مدارکی که پس از انقضاء مهلت مقرر ارائه می‌گردد، ترتیب اثر ندهد. ضمناً پس از بررسی‌های لازم اسناد مناقصه به متقاضیان واجد شرایط تحویل داده خواهد شد. حداقل امتیاز قابل قبول برای دعوت به مناقصه ۶۰ می‌باشد.

۱- مهلت دریافت اسناد: به‌صورت الکترونیکی (غیرحضوری) و از ساعت ۱۰:۰۰ تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ لغایت ساعت ۱۲:۰۰ تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۵

۲- مبلغ خرید اسناد و شماره حساب: واریز مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال از طریق درگاه موجود در سامانه به نشانی www.setadIran.ir ضمناً تاریخ‌های اعلام شده قطعی نبوده و در صورت هرگونه تغییر، در سامانه ستاد اعلام می‌گردد.

و- محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها: متقاضیان مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمناً پیشنهادات در ساعت ۱۰:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۸ گشایش و قرائت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است.

تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اساسنامه شرکت‌ها، آگهی تاسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد. هزینه درج آگهی از مناقصه‌گر برنده اخذ می‌گردد.

همزمان با ارائه تقاضای شرکت در مناقصه ارائه اصل و یا برابر اصل گواهی‌نامه تعیین صلاحیت پیمانکاری در رشته مورد نظر و آگهی تغییرات معتبر به منظور تطبیق با تصویر آن الزامی بوده و ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.

در صورت عدم تکمیل و ارائه مدارک ارزیابی کیفی درخواست متقاضی مورد بررسی قرار نخواهد گرفت. ضمنا در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با تلفن ۰۶۱-۳۴۴۳۴۰۶۸ تماس حاصل فرمایند. هزینه چاپ آگهی از برنده مناقصه اخذ می‌گردد.

WWW.IETS.MPORG.IR WWW.NISOC.IR
www.setadiran.ir MOGPC.NISOC.IR

روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون (سهامی خاص)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۱/۲۱

نوبت دوم

فراخوان برگزاری مناقصات عمومی

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصات زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس **WWW.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصات	نوع مناقصات	شماره مناقصات در سامانه الکترونیکی دولت
۱	احداث خط ۲۰ کیلوولت معدن گانو دامغان واقع در شهمیرزاد تویه دروار متعلق به شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۰۱
۲	خدمات ایاب و ذهاب با خودرو سواری و حمل کالا با وانت	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی (بصورت فشرده)	۲۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۰۲

مواعد مناقصه ردیف ۱:
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۶ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۶ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ می‌باشد.

مواعد مناقصه ردیف ۲:
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۴ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ می‌باشد.

اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره: تلفن‌های ۳۲۶۰۴۴۶۷ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲۴۸۷
پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

اصلاحیه: در نوبت اول فراخوان برگزاری مناقصات عمومی شرکت آلومینای ایران شماره مناقصه موضوع احداث خط ۲۰ کیلوولت معدن گانو دامغان واقع در شهمیرزاد تویه‌دروار متعلق به شرکت آلومینای ایران به شماره ۲۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۰۱ اصلاح می‌گردد.

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸

آگهی فراخوان مزایده عمومی

فولادسنگ

شرکت فولادسنگ مبارکه اصفهان

شرکت فولاد سنگ مبارکه اصفهان واقع در کیلومتر ۲۵ جاده مبارکه- بروجن در نظر دارد ضایعات آهن‌آلات، لاستیک و بشکه‌های موجود در شرکت را از طریق مزایده عمومی به افراد واجد شرایط واگذار نماید.

لذا متقاضیان می‌توانند از تاریخ درج آگهی تا پایان روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۸ جهت بازدید و دریافت اسناد مزایده و ارائه پیشنهادات خود به دبیرخانه شرکت مراجعه نمایند.

ضمنا کلیه اطلاعات و جزئیات و شرایط برگزاری مزایده در اسناد مندرج می‌باشد.

تلفن تماس: ۵۴-۵۲۶۸۲۳۵۰-۰۳۱

روابط عمومی شرکت فولادسنگ مبارکه اصفهان

خبر

ثبت ۳ رکورد جدید در فولاد امیرکبیر کاشان

در اواخر سال ۹۹ رکورد جدید در شرکت فولاد امیرکبیر کاشان ثبت شد. مدیر بهره‌برداری شرکت فولاد امیرکبیر کاشان از ثبت ۳ رکورد جدید در این شرکت در اواخر سال ۹۹ خبر داد. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه حمیدرضا فضل‌اللهی اظهار کرد: شرکت فولاد امیرکبیر کاشان یکی از شرکت‌های وابسته به فولاد مبارکه است. این شرکت موفق شد در سال ۹۹ در خط اسیدشویی رکورد ۲۳۲ هزار و ۴۵۴ تن را به ثبت برساند؛ رکوردی که در سال ۹۸ برابر با ۱۸۸ هزار و ۴۰۴ تن بوده و رکورد جدید افزایش بیش از ۴۴ هزار تنی را نشان می‌دهد. وی افزود: همچنین رکورد ۱۵۵ هزار و ۱۵ تن برای خط گالوانیزه که در سال ۹۹ به ثبت رسیده است؛ نسبت به سال ۹۸ برابر ۵ هزار تن افزایش تولید را نشان می‌دهد. وی ادامه داد: دیگر رکورد این مجموعه در سال ۹۹ نیز مربوط به خط نورد سرد بوده است. این خط در سال ۹۹ رکورد تولید ۲۲۷ هزار تن را به ثبت رسانده که نسبت به سال ۹۸ تقریبا ۲۱ هزار تن افزایش یافته است. فضل‌اللهی گفت: با توجه به نام‌گذاری شعار سال ۹۹ یعنی جهش تولید از سوی رهبر معظم انقلاب، کارکنان شرکت فولاد امیرکبیر کاشان تمام تلاش خود را برای ثبت رکوردهای جدید به کار بستند و این روند در سال ۱۴۰۰ و با توجه به شعار امسال به طور قطع ادامه خواهد داشت و در تلاش هستیم تا رکوردهای کسب‌شده در سال ۱۳۹۹ را در سال ۱۴۰۰ بهبود بخشیم. وی افزود: باید توجه داشت این رکوردها در حالی کسب شده است که در اوایل سال ۹۹ به دلیل شیوع بیماری کرونا حدود ۲۰ روز توقف عملیات داشتم. امیدواریم این شرکت با تلاش در راستای کاهش توقفات و افزایش راندمان تولید در سال جدید به رکوردهای بیشتری در این زمینه دست پیدا کند. گفتنی است، شرکت فولاد امیرکبیر کاشان از زیرمجموعه‌های گروه فولاد مبارکه به شمار می‌رود و با هدف تولید ورق گالوانیزه، به‌عنوان اولین تولیدکننده ورق گرم گالوانیزه گرم ایران در سال ۱۳۷۹ تاسیس شده است.

قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه عنوان کرد

عزم جدی برای اجرای یک ابرپروژه

بی‌نیازی از واردات و جلوگیری از خروج سالانه ۹۰۰ میلیون یورو

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

اجرای طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه، نیازهای کشور به فولاد را تامین و سالانه از خروج ۹۰۰ میلیون یورو ارز از کشور جلوگیری می‌کند

شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان بزرگ‌ترین فولادساز کشور، در طول سال‌های گذشته تولید محصولات ویژه را در دستور کار خود قرار داده است. ابرپروژه نورد گرم ۲ نیز بر همین اساس تعریف شده است. در حال حاضر سالانه ۲میلیون تن ورق فولادی به کشور وارد می‌شود؛ با اجرای این پروژه نه تنها جلوی این حجم از واردات گرفته می‌شود بلکه توانایی صادرات نیز به وجود می‌آید. درواقع علاوه بر اینکه از خروج سالانه ۹۰۰ میلیون یورو ارز از کشور جلوگیری می‌شود بلکه با صادرات محصولات این بخش، بخشی از ارز موردنیاز کشور نیز تامین می‌شود.

قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه عزم جدی برای اجرای ابرپروژه نورد گرم ۲ وجود دارد، گفت: امیدواریم در نوروز ۱۴۰۳ شاهد ارائه گزارشی از بهره‌برداری این ابرپروژه باشیم. به گزارش ایراسین، مختار بخشیان، قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد اظهار کرد: محصولات فولادی از نظر شکلی شامل ۲ نوع محصولات بلند (میلگرد، تیرآهن و نبشی) و محصولات تخت (ورق‌های فولادی) هستند. شرکت فولاد مبارکه تولیدکننده محصولات تخت یعنی انواع ورق‌های فولادی است که شامل ورق‌های گرم، روغنی و پوشش‌دار است. ضخامت ورق‌های تولیدی این شرکت از ۱.۶ تا ۱۶ میلی‌متر بوده که در آینده تا ۲۵.۴ میلی‌متر نیز افزایش می‌یابد.

مختار بخشیان

صنایع، مشتریان فولاد مبارکه هستند

وی افزود: معمولا مشتریان مستقیم محصولات طویل، مردم هستند در حالی که مشتریان محصولات تخت را صنایع و کارخانه‌های تولیدی تشکیل می‌دهند؛ یعنی خودروسازان، تولیدکنندگان لوازم‌خانگی، پروفیل‌سازان، صنایع نفت و گاز، صنایع ساختمانی و... مصرف‌کننده این محصولات تخت هستند. قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه گفت: در سال ۱۳۷۰ که شرکت فولاد مبارکه به بهره‌برداری رسید، شرکتی بسیار مدرن و به‌روز به شمار می‌آمد که قادر به تولید انواع ورق‌های روز دنیا بود.

بخشیان ادامه داد: از آن زمان تاکنون به‌مرور مصرف‌کنندگان به طور عمده به سمت مصرف فولادهای سبک‌تر اما مستحکم‌تر و عریض‌تر روی آورده‌اند. برای عنوان، مثال وزن خودروها در مصرف انرژی، آلایندگی زیست‌محیطی و بهای تمام‌شده آن بسیار موثر است. بنابراین وجود ورق‌های سبک، عرض و مستحکم از اهمیت بالایی در این صنعت برخوردار است. وی خاطرنشان کرد: ۳ دهه قبل در دنیا ۸ نوع کیفیت فولادی در خودرو استفاده می‌شد در حالی که اکنون این تعداد به بیش از ۳۰ نوع افزایش یافته است در صنایع دیگر هم به همین شکل است.

نگاهی به طرح شهید خرازی

قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه اظهار کرد: طرح شهید خرازی طرحی بود که در دهه ۸۰ به‌منظور افزایش ظرفیت و پرکردن این شکاف تعریف شد. این طرح ۳ بخش داشته است که براساس آن باید در بخش اول ظرفیت آهن‌سازی کامل می‌شد؛ در بخش دوم باید ظرفیت فولادسازی و تولید شمش فولادی کامل می‌شد و در بخش سوم بخش نورد کامل می‌شد که ما بتوانیم شمش را به ورق‌های موردنظر و به‌روز تبدیل کنیم.

بخشیان تصریح کرد: شرکت فولاد مبارکه در ۲ بخش اول بیش از یک میلیارد یورو یعنی معادل ۳۰ هزار میلیارد تومان هزینه کرده و آنها را به بهره‌برداری رسانده است. از اوایل دهه ۹۰ نیز بخش نورد گرم ۲ درعمل کلید خورده و ۲ بار تا مرحله امضای قرارداد پیش رفته‌ایم؛ حتی یک‌بار قرارداد نیز به امضا رسید اما اجرای آن به دلیل تحریم‌ها متوقف شد. به‌تازگی پروژه با یک طرف چینی منعقدشده که امیدواریم بتوانیم آن را اجرا کنیم.

بی‌نیازی از واردات

وی درباره تاثیرات اقتصادی این پروژه نیز اظهار کرد: اجرای این پروژه کشور را در تولید این نوع فولاد توانمند می‌کند و تقریبا نیازهای کشور را در این حوزه به‌صورت کامل برطرف می‌کند. اکنون سالانه ۲ میلیون تن ورق فولادی به کشور وارد می‌شود که با اجرای این پروژه نه تنها جلوی این حجم از واردات گرفته می‌شود بلکه توانایی صادرات نیز به وجود می‌آید. درواقع علاوه بر اینکه از خروج سالانه ۹۰۰ میلیون یورو ارز از کشور جلوگیری می‌شود بلکه با صادرات محصولات این بخش، بخشی از ارز موردنیاز کشور نیز تامین می‌شود.

قائم‌مقام مجری طرح نورد گرم ۲ شرکت فولاد مبارکه گفت: علاوه بر این از زمانی که عملیات اجرایی این پروژه آغاز شود، حدود یک هزار نفر به‌صورت مستقیم و ۱۰ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم در اجرای آن مشارکت خواهند داشت. همچنین پس از بهره‌برداری نیز حدود یک هزار نفر به‌صورت مستقیم و ۱۰ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم به‌واسطه این ابرپروژه مشغول به فعالیت خواهند شد. بخشیان با بیان اینکه نورد گرم جزو بخش‌های تمیز فولادسازی محسوب می‌شود و آلایندگی آن صفر است، اظهار کرد: از این نظر نورد گرم ۲ جزو پروژه‌های سبز به شمار می‌رود و نگرانی بابت آلایندگی زیست‌محیطی وجود ندارد.

سخن پایانی

فاکتورهای لازم برای اجرای پروژه نورد گرم ۲ اکنون فراهم است. نخستین فاکتور عزم جدی مدیرعامل فولاد مبارکه است. منابع مالی لازم برای اجرای این پروژه بدون نیاز به منابع خارجی اکنون فراهم است. همه فعالان بازار صنعت فولاد از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت بر لزوم تاسیس این پروژه صحه‌گذاری می‌کنند. به‌علاوه فضای فنی کشور فراهم بوده و عزم پیمانکار خارجی نیز فراهم است. به امید خدا امیدواریم در نوروز ۱۴۰۳ در برنامه‌ای مشابه شاهد گزارشی از بهره‌برداری این پروژه باشیم.

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی

شماره: ۰۱/ت/۱۴۰۰ - تاریخ: ۱۴۰۰/۰۱/۱۰

شرکت آب منطقه‌ای اردبیل در نظر دارد آب‌های گرم معدنی استان را براساس اختیارات حاصل از قانون توزیع عادلانه آب و آیین‌نامه معاملات شرکت‌های سهامی آب منطقه‌ای به شرح ذیل و به صورت مزایده جهت اجاره یک ساله در اختیار اشخاص واجد شرایط (حقوقی و حقیقی) قرار دهد:

۱- **موضوع مزایده:** بهره‌برداری از آب‌های گرم معدنی استان اردبیل (آب گرم معدنی قوتور سویی) به‌صورت اجاره یکساله در سال ۱۴۰۰

۲- **موقعیت جغرافیایی:** استان اردبیل- شهرستان مشگین‌شهر

۳- **مدت اجاره:** یک سال تمام

۴- **مبالغ تضمین شرکت در مزایده:** واریز نقدی مبلغ مربوطه به شرح جدول ذیل به شماره حساب IR۰۳۰۱۰۰۰۰۱۱۰۳۲۰۶۳۷۵۹۶۹ به شناسه پرداخت ۹۲۱۲۹۵۰۶۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱۲ تمرکز سپرده شرکت آب منطقه‌ای اردبیل نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ارائه فیش واریزی یا ضمانتنامه بانکی معتبر.

۵- **سایر شرایط:** شرکت‌کنندگان می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۴ روز اسناد را از سامانه ستاد ایران www.setadiran.ir دریافت نمایند. زمان و گشایش پیشنهادها طبق تقویم مندرج در سامانه ستاد ایران می‌باشد. لازم به توضیح است کلیه مراحل مزایده به صورت الکترونیکی می‌باشد و از ارائه هرگونه نسخه فیزیکی اسناد اجتناب شود.

ردیف	عنوان	شهرستان	تاریخ شروع قرارداد	قیمت پایه به ریال	مبلغ تضمین شرکت در مزایده
۱	قوتورسویی	مشگین‌شهر	از ابلاغ قرارداد	۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰

ضمنا هزینه‌های آگهی بر عهده برنده مزایده خواهد بود.

Email: info@arrw.ir
Web site: www.arrw.ir

روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای اردبیل

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

شماره: ۵۲۴۲۵۹۸۹

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تست دوره‌ای الکتروموتورهای فشار قوی گندله‌سازی
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۲ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر) داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت www.ksc.ir منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان

تاریخ تحویل پیشنهادات: روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۹
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۱۸
ایمیل: E.HEIBATI@KSC.IR

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۱/۲۱

مناقصه عمومی

شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مناقصه عمومی *انجام عملیات حفاری و مغزه‌گیری در معدن سنگ‌آهن اسفندار* را با شرایط مندرج در اسناد مربوطه با تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (یک میلیارد و پانصد میلیون) ریال (چک بانکی و یا ضمانتنامه بانکی) برگزار نماید.

تاریخ انتشار مناقصه در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ می‌باشد.

علاقمندان شرکت در مناقصه می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان تماس حاصل و یا به آدرس اینترنتی www.raahbaran.com بخش مناقصات مراجعه نمایند.

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

گسترش تجارت
چهارشنبه
۱۸ فروردین ۱۴۰۰
۲۴ شعبان ۱۴۴۲
۷ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۶۱
پیاپی ۳۰۷۹
www.Tejaratdaily.com

این سقف فروریختنی

کمیته راهبردی رویدادهای تجاری و صادراتی خارج از کشور تشکیل شد

بهره‌برداری از راه‌آهن زاهدان به خاش در ماه‌های آینده

محدودیت‌ها محدود به اصناف نباشد

رئیس اتاق اصناف مرکز استان مرکزی با انتقاد نسبت به آزادسازی ترددها در تعطیلات نوروز گفت: محدودیت برای ترددهای مسافران نوروزی باید اعمال می‌شد تا شاهد قرمز شدن وضعیت شهرها و اعمال تعطیلی برای واحدهای صنفی نباشیم.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق اصناف ایران، جمشید زند با بیان اینکه در یک سال گذشته به دلیل شرایط کرونایی فشار زیادی به اصناف تحمیل شده است، افزود: اعلام وضعیت قرمز کرونا بار دیگر موجب شد برخلاف میل محدودیت برای مشاغل و اصناف اعمال شود و کادر درمانی نیز در فشار مضاعف قرار بگیرند.

وی افزود: خیز دوباره و موج جدید کرونا حاصل مسافرت‌های نوروزی، دید و بازدیدهای بی‌محابا و بدون رعایت پروتکل‌های بهداشتی، حضور پرتعداد در معابر شلوغ در آستانه نوروز و ایام تعطیلات سال نو بوده که انتظار می‌رفت تصمیمات سخت‌تری برای منع ترددها در ایام نوروز گرفته شود.

زند اظهار کرد: آسیب‌ها و خسارت‌های زیادی به اصناف در دوره کرونا وارد شده و بخش زیادی از مطالبات تسهیلات کرونایی اصناف در سال گذشته پرداخت نشده و لازم است دولت و ستاد ملی کرونا در اعمال محدودیت برای دیگر مشاغل و همچنین ترددها تصمیمات عادلانه‌تری اتخاذ کنند و تمام محدودیت‌ها منوط به حوزه اصناف نباشد.

آیا صاحبان کسب‌وکار دوام می‌آورند

اصناف و دردسرهای موج چهارم کرونا

ویروس کرونا که پیش‌بینی‌های اولیه در اسفند ۱۳۹۸آن را مهمان چند ماهه کشور می‌دانست در فروردین ماه ۱۴۰۰ همچنان روی کشور سایه انداخته و گویا قرار نیست به این زودی‌ها هم دست از سر ما بردارد. طی حدود ۱۴ ماه گذشته که از اعلام رسمی همه‌گیری این ویروس در کشور می‌گذرد، بخش‌های مختلف اقتصادی کشور با چالش‌های فراوانی مواجه شدند. تعطیلی‌های اجباری پیش از نوروز ۱۳۹۹ و از دست رفتن زمان فروش نوروزی برای کسب‌وکارهای مختلف، لغو مراسم‌های عقد، ازدواج و مهمانی، تعطیل شدن تالارهای پذیرایی و رکود بازارهای گل و شیرینی، کاهش رفت و آمد خریداران و محدودیت‌های زمانی برای فعالیت اصناف، مجازی شدن آموزش مدارس و رکود بازار لوازم‌التحریر و پوشاک و بسیاری از رویدادهای دیگر در ارتباط با شیوع این ویروس در سالی که گذشت، تعداد زیادی از مشاغل در حوزه‌های مختلف تولید، فروش و خدمات را به تعطیلی کشاند و بسیاری از اصناف را نیز تا آستانه ورشکستگی پیش برد. اگرچه پس از گذشت یک‌سال، دولت، وزارت بهداشت، ستاد ملی مبارزه با کرونا اوضاع را تحت کنترل درآوردند، اما با فرارسیدن نوروز ۱۴۰۰ ورق برگشت. آغاز دید و بازدیدها و سفرهای نوروزی و همراه شدن آن با کوتاهی نهادهای دست‌اندرکار برای اعمال پروتکل‌های بهداشتی، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها موج جدیدی از شیوع این ویروس را در کشور ایجاد کرد به شکلی که تعداد قربانیان روزانه این ویروس در کشور دوباره سه رقمی شد و بر اساس آخرین خبرها تمام مراکز استان‌ها به جز سیستان و بلوچستان به رنگ قرمز و نارنجی درآمدند. حالا با این وضعیت مشخص نیست که بر سر بیش از ۳ میلیون واحد صنفی ثبت شده در کشور چه خواهد آمد و چه راهکارهایی برای عبور از این بحران جدید وجود خواهد داشت.

به همین بهانه در این شماره روزنامه صمت، وضعیت اصناف و کسب‌وکارهای کشور پس از یک سال دست و پنجه نرم کردن با ویروس کرونا مورد بررسی قرار گرفته است که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

تعطیلی واحدهای صنفی در محدوده‌های قرمز و نارنجی برای مدت معین بر اساس مولفه‌های بهداشتی صورت گرفته و وظیفه قانونی و اجتماعی اصناف اطاعت از آن است اما آیا در همین مدت نهادهای سیاست‌گذار در حوزه معیشت مردم، وظایف و تعهدات خود را در قبال تامین درآمد و ارتزاق فعالان صنفی انجام داده‌اند؟

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

یک میلیون واحد صنفی تعطیل می‌شوند

اتاق اصناف ایران که گروه‌های زیرمجموعه آن در سالی که گذشت، بیشترین آسیب‌ها را از ویروس کرونا و محدودیت‌های حاصل از آن متحمل شدند چند روز پیش اطلاعیه‌ای را منتشر کرد و در آن به واحدها و تشکل‌های صنفی و دیگر گروه‌های اجتماعی و دستگاه‌های مرتبط با این موضوع هشدار داد. اطلاعیه اتاق اصناف ایران با استناد به گزارش‌ها و آماری منتشر شده وزارت بهداشت و به دنبال سفرها و دورهمی‌های نوروزی، همچنین عادی‌انگاری شرایط و کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی، درباره آمارهای رسمی افزایش مبتلایان به بیماری کرونا و پیشروی وضعیت شهرستان‌های کشور به سمت رنگ‌های نارنجی و قرمز هشدار داده بود. اتاق اصناف ایران در این اطلاعیه اعلام کرد بر اساس آمارهای ۱۴ فروردین ۱۴۰۰، تنها ۲۸ شهرستان آبی بوده و ۲۴۷ شهرستان در وضعیت زرد، ۱۲۶ شهرستان نارنجی و ۴۷ شهرستان در وضعیت قرمز قرار گرفته‌اند. به علاوه، پیش‌بینی وزارت بهداشت حاکی از آن است که به زودی شهرهای بیشتری از جمله تهران، کرج و اصفهان به وضعیت قرمز خواهند رسید و این در حالی است که در وضعیت قرمز علاوه بر افزایش احتمالی آمار قربانیان کرونا، با تعطیلی گسترده کسب‌وکارها مواجه خواهیم شد. بر اساس آمار اتاق اصناف چنانچه بیشتر شهرهای کشور، بار دیگر به وضعیت قرمز بازگردند، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل و حدود ۳ میلیون نفر شاغل در آن، به تعداد روزهایی که در شرایط قرمز قرار می‌گیریم، بیکار خواهند شد که این امر به معنای خساراتی سنگین بر اقتصاد و معیشت خانوارهایی که از مشاغل صنفی ارتزاق می‌کنند خواهد بود.

اتاق اصناف ایران در اطلاعیه خود از واحدها و تشکل‌های صنفی و دیگر دستگاه‌های مرتبط خواسته بود تا برای جلوگیری از پیشروی بیش از پیش و انتشار ویروس کرونا در سطح جامعه با جدیت نسبت به رعایت پروتکل‌های بهداشتی اقدام کنند.

با این حال در فاصله کمی پس از انتشار این اطلاعیه رسانه‌ها اعلام کردند که همه مراکز استان‌ها به جز سیستان و بلوچستان به رنگ قرمز و نارنجی درآمده‌اند که این موضوع به معنای بازگشت به شرایط بحرانی سال گذشته است.

کارمندان دولت در تعطیلی‌های اجباری نیز حقوق و درآمد خود را دریافت می‌کنند اما این شرایط هیچ‌وقت برای اصناف صدق نمی‌کند و کسی زیان‌های مالی و هزینه معیشت آنها در زمان تعطیلی‌ها را تامین نمی‌کند

سلامت مردم اولویت اصناف است

ابراهیم درستی نماینده وزیر صنعت، معدن و تجارت در اتاق اصناف ایران و نایب‌رئیس اول اتاق اصناف تهران درباره شرایط فعلی حاکم بر اصناف کشور در مواجهه با موج جدید همه‌گیری ویروس کرونا در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: معیشت صاحبان کسب‌وکار و واحدهای صنفی کشور از جمله نکاتی است که با توجه به مشکلات به‌وجود آمده در یک سال گذشته به عنوان یک چالش جدی مطرح بوده اما در هر حال اولویت اول ما درحال‌حاضر سلامت مردم است و نمی‌توانیم این موضوع را مورد معامله قرار دهیم.

درستی در این باره با تاکید بر لزوم پیروی از دستورالعمل‌های موجود کشوری افزود: در اطلاعیه‌ها و بخشنامه‌های مختلف همواره به اصناف کشور تاکید کرده‌ایم که این واحد تا جایی که امکان دارد باید پروتکل‌ها را رعایت کنند تا کمتر شاهد تعطیلی‌های اجباری و محدودیت فعالیت‌های اصناف باشیم.

وی با اشاره به وضعیت نامناسب معیشتی صاحبان کسب‌وکار در کشور طی یک سال گذشته یادآور شد: از بهمن ۱۳۹۸ تا امروز اصناف یکی از سخت‌ترین دوران فعالیت خود در کشور را تجربه کردند اما با تمام توان همکاری‌های لازم را برای مهار این همه‌گیری با دولت و ستاد ملی مبارزه با کرونا داشتند. اگرچه انتظار بر این انتظار بر این بود که با توجه به زیان‌دهی اصناف در این مدت، برخی معافیت‌ها از سوی سازمان امور مالیاتی، سازمان‌های بیمه‌گر و نهادهای مانند شهرداری، برای حمایت از این واحدها به عمل آید، اما تنها یک مهلت دو ماه برای پرداخت مالیات به آنها داده شد. نماینده اتاق اصناف در امور مالیاتی در این زمینه تصریح کرد: دو ماه تاخیر در پرداخت حقوق دولتی این کسب‌وکارها، آن هم همراه با دریافت جریمه‌های دیرکرد و افزایش میزان آن، برای اصنافی که در طول آن مدت تعطیل بوده و درآمدی نداشتند، در عمل حرکت مثبتی به شمار نمی‌رفت و امیدواریم این نهادها در سال ۱۴۰۰ شرایط بهتری را برای ادامه فعالیت اصناف مهیا کنند.

وی همچنین با انتقاد از فعالیت بانک‌ها در ایام تعطیلی اصناف کشور و امکان برگشت خوردن چک‌های صادرشده از سوی این فعالان اقتصاد خاطرنشان کرد: اعتبار یک بازاری به حرف و قلم اوست و صاحبان اصناف یک عمر برای کسب اعتبار در حوزه کاری خود تلاش می‌کنند اما می‌بینیم در ایامی که واحدهای صنفی امکان فعالیت ندارند، چک‌های صادرشده از سوی آنها به‌سادگی برگشت می‌خورد و با آبروی چندین و چند ساله آنها بازی می‌شود؛ به همین دلیل به نظر می‌رسد باید در این زمینه نیز تدبیری اندیشیده شود.

نماینده وزیر صنعت، معدن و تجارت در اتاق اصناف ایران در ادامه با تاکید بر اینکه اعمال محدودیت‌ها باید به صورت یکپارچه اعمال شود، بیان کرد: در این موضوع شکی نیست که پروتکل‌های بهداشتی و فاصله‌گذاری‌های اجتماعی باید از سوی اصناف و صاحبان کسب‌وکار رعایت شود اما به وضوح مشخص است این فاصله‌گذاری در بخش‌های دیگری مانند مترو و تاکسی رعایت نمی‌شود که این موضوع اثر تمام همکاری‌های اصناف با دولت را نیز از بین می‌برد.

نایب‌رئیس دوم اتاق اصناف تهران همچنین به تسهیلات وعده داده شده به واحدهای صنفی در سال گذشته اشاره کرد و افزود: اصناف در سال گذشته با تمام مشکلات موجود وظیفه اجتماعی خود را به نحو شایسته انجام دادند و انتظار داشتند دولت و نهادهای اجرایی مربوط نیز با توجه به زیان‌دهی آنها، همکاری‌های لازم را با آنها داشته باشند. ما از مشکلاتی از جمله هزینه‌های مربوط به کرونا، تحریم‌ها و مشکلات تجاری که دولت با آنها مواجه بوده آگاهی داریم اما در عین حال معتقدیم وام ۱۲ تا ۱۶ میلیونی با بهره دو رقمی برای کسب‌وکارهایی که در آستانه ورشکستگی قرار دارند، جوابگوی مشکلات نبوده است. این مسئله در شرایطی مطرح می‌شود که بسیاری از اصناف هنوز هم این تسهیلات را دریافت نکرده‌اند. درستی در پایان گفت: با وجود تمام مشکلات مطرح‌شده و چالش‌های پیش‌روی اصناف در مواجهه با همه‌گیری ویروس کرونا، باز هم تاکید بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی است و اعتقاد داریم دستورالعمل‌های دولت و ستاد ملی مبارزه با کرونا در این باره لازم‌الاجراست.

این راه، درست نیست

بسیاری از فعالان حوزه اصناف اعتقاد دارند که دلیل این موج‌های پی‌درپی همه‌گیری ویروس کرونا را باید به شکل صحیح ریشه‌یابی کرد و نباید به هر بهانه اصناف را تعطیل کرد و مشکلی جدید را بر انبوه مشکلات کسب‌وکار آنها در شرایط فعلی افزود. در این باره اصغر طاهری‌پور، رئیس اتاق اصناف ارومیه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: با گسترش موج جدید همه‌گیری ویروس کرونا باز هم همه کاسه و کوزه‌ها بر سر اصناف شکسته می‌شود و آنها با اینکه کمترین نقش را در شیوع ویروس در کشور دارند، با بیشترین محدودیت‌ها، تاوان کوتاهی بخش‌های دیگر را می‌دهند. طاهری‌پور با اشاره به کاهش چشمگیر میزان مشتریان واحدهای صنفی در ماه‌های شیوع این بیماری افزود: با یک گزارش میدانی ساده می‌توان دریافت که حجم مراجعه مردم به واحدهای صنفی تا اندازه‌ای کم است که نمی‌تواند هیچ تاثیری در انتقال بیماری داشته باشد و تعطیل کردن این واحدها که بدون این محدودیت‌ها نیز به‌سختی روزگار می‌گذرانند دردی را از وضعیت بحرانی امروز دوا نخواهد کرد. وی در این باره تصریح کرد: اگر بخواهیم برای قطع زنجیره انتقال ویروس کاری کنیم باید در قدم اول برای باز بودن گورستان‌ها و مراسم خاکسپاری دسته‌جمعی، مجالس شادی و عزای خانگی، صف‌های طولانی و پرازدحام توزیع مرغ و مواردی از این دست کاری کنیم و گرنه درحال‌حاضر رفت‌وآمد چندانی در واحدهای صنفی وجود دارد که نگرانی از انتقال ویروس در این مکان‌ها وجود داشته باشد. درواقع اصناف در این زمینه چوب کم‌کاری و بی‌توجهی بخش‌های دیگر را می‌خورند. رئیس اتاق اصناف ارومیه همچنین یادآور شد: تازه این محدودیت‌ها و تعطیلی‌ها برای اصناف در شرایطی اعمال می‌شود که مراکزی مثل بانک‌ها همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند و مشغول برگشت زدن چک‌های فعالان حوزه اصناف هستند و اعتبار چندین ساله بسیاری از آنها را زیر سوال می‌برند. طاهری‌پور وضعیت صاحبان کسب‌وکار در دوران کرونا را با کارمندان دولت مقایسه کرد و گفت: کارمندان دولت در تعطیلی‌های اجباری نیز حقوق و درآمد خود را دریافت می‌کنند اما این شرایط هیچ‌وقت برای اصناف صدق نمی‌کند و کسی زیان‌های مالی و هزینه معیشت آنها را تامین نمی‌کند. به همین دلیل است که تعطیلی اصناف باعث می‌شود ۷۰ درصد فعالان این بخش در معرض مشکلات جدی قرار گیرند. وی در این باره تصریح کرد: درحال‌حاضر موضوع اصناف، موضوع سودآوری و بازار مطلوب نیست و گلایه‌های صاحبان کسب‌وکار بر سر معیشت و ارتزاق است؛ ادامه‌دار شدن این حالت و افزایش مشکلات واحدهای صنفی، مشکلات فراوانی را به همراه خواهد داشت و بی‌شک دولت در این زمینه باید تصمیمات درستی اتخاذ کند. رئیس اتاق اصناف ارومیه درباره وضعیت اصناف در سال گذشته نیز خاطرنشان کرد: در یک سال گذشته بیش از ۱۵۰۰ واحد صنفی در این مرکز اقدام به ابطال پروانه کسب خود کرده‌اند و علاوه‌بر این بسیاری از اصناف نیز کسب‌وکار خود را تعطیل کرده‌اند که این موضوع به هیچ وجه به سود اقتصاد نخواهد بود. طاهری‌پور در پایان گفت: در هر حال تابع تصمیمات نهادهای سیاست‌گذار در این حوزه هستیم و اگر باز هم تصمیم به تعطیلی اصناف گرفته شود، این کار را انجام می‌دهیم اما اعتقادمان بر این است که رسیدن به نتایج مطلوب در شرایط فعلی مسیر دیگری دارد.

سخن پایانی

اینکه اصناف کشور تابع قوانین و دستورالعمل‌های صادرشده از سوی نهادهای بالادست کشور باشند، موضوع چندان دور از ذهنی نیست و طبیعی است که همه بدنه اصناف بر رعایت قوانین و پروتکل‌های بهداشتی دوران کرونا تاکید کنند. اما مسئله‌ای که باید مورد توجه دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران این حوزه قرار گیرد این است که این دستورالعمل‌ها تا چه حد منطبق با انصاف است و نتیجه اجرای آنها در بلندمدت چه سود یا زیانی را برای کشور به همراه خواهد داشت. بدون تردید تعطیلی واحدهای صنفی در محدوده‌های قرمز و نارنجی برای مدت معین براساس مولفه‌های بهداشتی صورت گرفته و وظیفه قانونی و اجتماعی اصناف اطاعت از آن است اما آیا در همین مدت نهادهای سیاست‌گذار در حوزه معیشت مردم، وظایف و تعهدات خود را در قبال تامین درآمد و ارتزاق فعالان اصناف انجام داده‌اند؟

یادداشت

مطابق قانون عمل می‌کنیم

جلال‌الدین محمد شکریه
نایب‌رئیس اول اتاق اصناف ایران

شیوع موج چهارم کرونا در کشور به شکل فزاینده‌ای رو به افزایش است و به همین دلیل طبیعی است محدودیت‌های تعیین‌شده مبتنی‌بر جغرافیای شهرها و متناسب با میزان شیوع ویروس کرونا در قالب گروه‌بندی‌ها دوباره در دستور کار قرار گیرد؛ شیوه‌ای که در آن براساس رنگ‌بندی شهرها، محدودیت فعالیت تعداد مشخصی از مشاغل گروه یک تا ۴ در دستور کار قرار می‌گیرد و برخی از مشاغل برمبنای همین گروه‌بندی همچنان اجازه فعالیت خواهند داشت.

اگرچه امیدواریم با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و دستورالعمل‌های موجود، این محدودیت‌ها به حداقل برسد و اصناف و صاحبان کسب‌وکار در کشور که در طول یک سال گذشته متحمل فشارهای اقتصادی و زیان‌های مالی فراوانی بوده‌اند، بتوانند همچنان به فعالیت خود ادامه دهند، اما بی‌تردید با آغاز محدودیت‌های درنظر گرفته شده، متناسب با موقعیت و جغرافیای شهرها و استان‌ها، همه اصناف و گروه‌های مرتبط، ملزم به رعایت حداکثری قوانین و دستورالعمل‌های اعلام‌شده در مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا هستند و در صورت امتناع و عدم رعایت مصوبات، مطابق قانون با آنها برخورد خواهد شد.

در این زمینه در سال گذشته نیز با توجه به جلسات متعدد برگزار شده با نهادهای مرتبط با این موضوع، هماهنگی‌های لازم با اتحادیه‌های ذی‌ربط درباره اجرای دقیق و نظارت بر رعایت تعطیلی‌ها و محدودیت‌های فعالیت مشاغل صنفی به عمل آمد و چنانچه طی اجرای طرح، با محدودیت خاصی روبه‌رو می‌شدیم مراتب از طریق استانداری پیگیری می‌شد تا در صورت لزوم به ستاد ملی اعلام شود.

در این زمینه امسال نیز تعیین صورت مشاغل در گروه‌های مختلف با طرح و نظارت اصناف و همچنین با رعایت ملاحظات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و توجه به توصیه‌های فنی آنها انجام و در صورت نیاز، این محدودیت‌ها اعمال می‌شود.

البته نباید از این نکته نیز غافل باشیم که با توجه به این موضوع که امروز بیماری کرونا به‌عنوان یک بحران اجتماعی ناشناخته معضلات بسیاری را در سراسر جهان ایجاد کرده، بررسی همه جوانب در کنترل آن و قطع کردن زنجیره انتقال بیماری بسیار ضروری است. این وضعیت مختص کشور ما نیست و از سال گذشته تا امروز، همه کشورهای دنیا با عوارض و مشکلات ناشی از این بیماری مواجه هستند.

با توجه به این وضعیت یکی از بحران‌های اصناف کشور ما با محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری این بیماری و رویارویی با مشکلات این پدیده نوظهور، چالش‌های اقتصادی بسیاری است که این فعالان اقتصاد با آن روبه‌رو بوده و آسیب‌های جبران‌ناپذیری را نیز به واسطه آن متحمل شده‌اند و حتی بسیاری از آنها تعطیل شده یا در آستانه تعطیلی دائم قرار گرفته‌اند.

در این شرایط در کنار انتظار از این اصناف برای همراهی و همکاری کامل دستورالعمل‌ها و پروتکل‌های بهداشتی ابلاغ‌شده، باید پذیرفت که این گروه‌ها نیز نیازمند حمایت‌های لازم برای کاهش هزینه‌های جاری در حوزه فعالیت خود مانند بخشودگی‌های مالیاتی تخفیف‌های بیمه‌ای در نظام تامین اجتماعی، ممانعت از برگشت خوردن چک‌ها و تخصیص اعتبار لازم برای تسهیلات وام‌های قرض‌الحسنه هستند که باید مورد توجه دست‌اندرکاران و تصمیم‌گیران نهادهای بالادستی قرار گیرد.

امیدواریم حمایت‌های دولت در این راستا برای کم کردن آسیب‌های مالی ناشی از کرونا به‌درستی درنظر گرفته شود تا بتواند بخشی از مشکلات پیش روی اصناف و فعالان این حوزه را رفع کند. بدیهی است این حمایت‌ها باعث می‌شود پس از عبور از این بحران همه‌گیر، شاهد فعالیت دوباره کسب‌وکار و رونق و توسعه اقتصادی در کشور باشیم.

اصرار دولت بر تعیین «سقف اجاره» در دوران کرونا ادامه دارد

این سقف فروریختنی

پیمان صفردوست: تمدید قراردادهای اجاره، اسباب‌کشی، قولنامه، کدرهگیری و به‌طور کلی مسائل مربوط به روابط مالک و مستاجر، از موضوعاتی است که بازار آن در فصل بهار گرم‌تر از هر زمان دیگری است، اما در یک سال اخیر این موضوعات به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و پیامدهای مربوط به آن رنگ و بوی دیگری به خود گرفته است. از یک سو مستاجران به‌خاطر مسائل بهداشتی و رعایت پروتکل‌ها تمایل چندانی به نقل‌مکان ندارند و از سوی دیگر مالکان با استناد به وضعیت اقتصادی کشور خواستار افزایش اجاره یا تخلیه واحد توسط مستاجر هستند. همین موضوعات طی یک سال گذشته موضوع اجاره و اجاره‌بهای مسکن را به یکی از چالش‌های بزرگ تبدیل کرده بود و حتی دستورالعمل‌هایی نیز در زمینه آن صادر شد. گرچه تصور بر این بود که کرونا مهمان یکی دو ماهه است و با کنترل آن وضعیت بخش‌های مختلف اقتصاد کشور به حالت عادی بازمی‌گردد اما این مهمان ناخوانده همچنان با موج‌های جدید همه‌گیری، در کشور رخ‌نمایی می‌کند و گویا تصمیم‌گیران حوزه‌های مختلف تا مدت‌ها باید برنامه‌های خود را با در نظر گرفتن حضور این ویروس اجرا کنند که بخش مسکن نیز از این قاعده مستثنا نخواهد بود. اما با توجه به این شرایط وضعیت اجاره مسکن در سال جاری چگونه خواهد بود و آیا دولت و نهادهایی مانند ستاد ملی کرونا برای ساماندهی این موضوع، راهکارهای خاصی دارند؟! با گزارش صمت در این باره همراه باشید:

عکس: صمت

تمدید اجباری است

محمود محمودزاده، معاون مسکن وزیر راه و شهرسازی درباره چگونگی اجرای مصوبه تمدید اجباری قراردادهای اجاره در سال ۹۹ عنوان کرد مصوب شده که مصوبه سال گذشته ستاد مبارزه با کرونا درباره تمدید قراردادهای اجاره، تا ۳ ماه پس از اتمام کرونا اعتبار داشته باشد؛ بنابراین امسال هم این مصوبه اجرایی می‌شود. وی در این باره اعلام کرد: در سال ۱۴۰۰ و تا ۳ ماه بعد از اعلام پایان رسمی کرونا در کشور، این مصوبه ملاک عمل خواهد بود. معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی در این زمینه تصریح کرد: هر فردی که اجاره‌نامه‌اش تمام شده باشد، با درصدی که اعلام خواهد شد، دوباره اجاره‌نامه خود را تمدید خواهد کرد و نیازی به اسباب‌کشی او وجود ندارد. البته گرچه محمودزاده در این باره تاکید دارد امسال هم مالکان نمی‌توانند مستاجران خود را جواب کنند، اما به نظر می‌رسد اجرای این طرح که دور اول آن از سال گذشته آغاز شده، در همان دوره نیز با موفقیت چندانی همراه نبوده است. محمودزاده سال گذشته نیز در پی ابلاغ مصوبه تیر سال گذشته ستاد کرونا اعلام کرد: سقف افزایش سالانه اجاره‌بها در تهران ۲۵ درصد، در کلانشهرها ۲۰ درصد و در سایر شهرها ۱۵ درصد است که حکم قانون را دارد. آن زمان نیز این نکته مورد تاکید قرار گرفت که اگر مالکان رقم‌هایی بالاتر از این میزان را مطالبه کنند، مستاجر می‌تواند نپذیرد و اگر صاحبخانه به محاکم قضایی شکایت کند، نمی‌تواند حکم تخلیه بگیرد. اما آیا این مصوبه در اجرا نیز موفق بود؟!

آمارها چه می‌گویند؟

از ابتدای فروردین ۱۳۹۸ تا اول اسفند همان سال ۵۴۷ هزار و ۵۶۴ اجاره‌نامه در کل کشور به امضا رسید. این رقم از اول فروردین تا اول اسفند ۱۳۹۹ بالغ بر یک میلیون و ۳۳ هزار و ۱۰۷ فقره بوده که از رشد ۸۹ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۸ حکایت دارد. بنا به گزارش ایرنا درباره اینکه قراردادها عمدتا از نوع تمدید بوده یا قرارداد جدید منعقد شده، آماری در دست نیست اما افزایش تعداد اجاره‌نامه‌ها می‌تواند گویای این باشد که جابه‌جایی مستاجران در سال گذشته که با ویروس کرونا مواجه بودیم، بیش از سال قبل از آن بوده است.

تمدید اجاره‌ها براساس توافق بود

بررسی‌های میدانی صمت از دفاتر املاک غرب تهران نشان می‌دهد کمتر پرونده‌ای از سوی مالکان و مستاجران به شورای حل اختلاف رفته است. گرچه این موضوع خوشایند به‌نظر می‌رسد و می‌تواند نشان از موثر بودن راهکارهای اندیشیده شده داشته باشد، اما مشاوران املاک و فعالان بخش مسکن دلیل این موضوع را چیز دیگری می‌دانند. فعالان بخش مسکن در این باره معتقدند این مصوبه چندان هم از سوی موجران و مستاجران جدی گرفته نشد و عمده قراردادها با پذیرش شروط مالک توسط مستاجر و براساس تفاهم طرفین منعقد شد. مدیر یکی از بنگاه‌های معاملات ملکی در غرب تهران در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: پس از همه‌گیری ویروس کرونا در کشور، برخی از صاحبخانه‌ها با در نظر گرفتن شرایط، افزایش نرخ اجاره سالانه خود را حتی کمتر از میزان در نظر گرفته شده از سوی دولت، در نظر گرفتند اما در عمده موارد رقم قراردادهای اجاره مسکن دارای رشدی بیش از سقف ۲۵ درصدی تعیین‌شده بود و حتی در مواردی تا ۵۰ درصد نیز رسید. در واقع این‌طور می‌توان گفت که سقف افزایش اجاره‌بها، تنها عددی روی کاغذ بوده و تاکنون چندان ملاک قرار نگرفته است. این فعال بخش مشاوره مسکن درباره دلیل چنین موضوعی عنوان کرد: گرچه در ظاهر در موارد تعیین اجاره‌بها با افزایش بیش از ۲۵ درصد توسط موجر، مستاجر می‌توانست به محاکم قضایی شکایت کند اما کمتر موردی از ثبت چنین شکایت‌هایی گزارش شده، زیرا شکایت و شکایت‌کشی در این مورد شرایطی نیز داشت که پیگیری موضوع از این مسیر را دشوار می‌کرد؛ مثلا کسانی که اقدام به انعقاد قراردادهای دست‌نویس می‌کنند، امکان پیگیری موضوع از طریق قضایی را ندارند. یعنی اگر قراردادی کدرهگیری نداشته باشد، قابلیت رسیدگی قضایی هم ندارد. به این موارد باید شروطی مثل پرداخت به‌موقع اجاره ماه‌های قبل را نیز بیفزاییم.

اجاره ماهانه به مستاجر ضربه زد

البته سقف ۲۰ درصدی افزایش اجاره‌بها تنها بخشی از مشکلات مستاجران در سال گذشته بوده است. یکی دیگر از مشاوران املاک در منطقه شهران در گفت‌وگو با صمت درباره یکی از مشکلات جدی مستاجران در سال گذشته که تا امروز نیز ادامه داشته، گفت: بسیاری از مالکان در مجموع مشکلی با سقف افزایش ۲۰ یا ۲۵ درصدی اجاره‌بهای ملک خود ندارند و این کار را انجام می‌دهند. وی افزود: باتوجه به اینکه در سال گذشته بانک‌ها نرخ سود خود را کاهش دادند، بسیاری از مالکان ترجیح می‌دهند در قراردادهای جدید خود علاوه بر در نظر گرفتن سقف افزایش اجاره‌بها، مبلغ ودیعه را نیز تبدیل به اجاره ماهانه کنند. این مشاور املاک در این باره تصریح کرد: حتی اگر مبلغ ودیعه را ۵۰ میلیون تومان در نظر بگیریم که معمولا از این میزان بیشتر است، با تبدیل آن به اجاره ماهانه، مستاجر باید علاوه بر اجاره قبلی، طبق عرف، حدود ۱.۵ میلیون تومان بر مبلغ اجاره ماهانه بیفزاید که با این روند با در نظر گرفتن ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش قانونی، معمولا به رقمی می‌رسد که برای مستاجر قابل تامین نیست.

بی‌میلی برای ودیعه طبیعی است

علی قائدی، کارشناس اقتصاد مسکن درباره وضعیت اجاره مسکن در کشور در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در حال حاضر کشور ما جزو معدود کشورهایی است که نرخ رشد نقدینگی آن بالاتر از ۲۰ درصد است. در چنین شرایطی اصولا نباید انتظار داشته باشیم که نرخ در بازار مسکن بدون تغییر باقی بماند؛ بنابراین اگر سیاست‌گذاران کلان اقتصادی ما و مسئولان امر قصد دارند یک راهکار اساسی برای کنترل قیمت‌ها پیدا کنند، باید به‌دنبال کنترل نرخ رشد نقدینگی باشند و اهداف اقتصادی خود را بر این اساس تنظیم کنند. قائدی درباره تاثیر کاهش سود بانکی بر میزان اجاره‌بها نیز عنوان کرد: این مولفه معمولا تاثیر چندانی بر نرخ کل اجاره‌بها ندارد و اثر آن غالبا به ایجاد تغییراتی در دو مولفه اصلی اجاره‌بها یعنی رهن و اجاره و تغییر نسبت آنها محدود می‌شود. در شرایط فعلی کشور باتوجه به کاهش سود بانکی سپرده‌ها، موجران میل چندانی به دریافت ودیعه ندارند و سعی می‌کنند بر اجاره نقدی و ماهانه تاکید داشته باشند. وی با اشاره به تعیین سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن در کشور عنوان کرد: در طول این سال‌ها راهکارهای دیگری نیز برای کنترل میزان اجاره‌بهای مسکن و موارد شبیه آن ارائه شده که البته بیشتر آنها جنبه مقطعی و موقتی داشته‌اند و در بلندمدت تاثیر خود را از دست داده و مشکلات دوباره بازگشته‌اند. این کارشناس مسکن افزود: در واقع ما اگر به‌دنبال یک راهکار مناسب، دائم و اصولی در این حوزه هستیم، حتما باید پیگیر موضوع کاهش نرخ رشد نقدینگی در کشور باشیم و رسانه‌ها و افکار عمومی نیز باید این مورد را از سیاست‌گذاران کلان حوزه مسکن طلب کنند، وگرنه این نوع تعیین سقف‌های دستوری همواره راه فرارهایی از الزام و التزام قانونی دارند.

به راهکارهای بلندمدت بیندیشیم

باتوجه به آنچه گفته شد، به‌نظر می‌رسد کارشناسان در این موضوع اتفاق‌نظر دارند که نمی‌توان با بگیروببندها و برخوردهای دستوری، با موضوعی مثل افزایش اجاره‌بهای مسکن مقابله کرد. این طبیعی است که با افزایش نرخ نقدینگی، قیمت‌ها نیز افزایش پیدا کنند و با اعمال فشار نمی‌توان قیمت‌ها را ثابت نگه داشت؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد که به‌جای این گونه برخوردها، دولتمردان و سیاست‌گذاران اقتصادی کشور ما باید مانند بسیاری از کشورهای دیگر به سمت کاهش نرخ نقدینگی پیش بروند تا توسعه اقتصادی شکل بگیرد و زمینه‌های سرمایه‌گذاری در حوزه اقتصاد ایجاد شود.

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم زهره ریاضی ارانه دو برگ استشهادیه ۱۰۱۳۳ و ۱۰۱۳۴ مورخه ۱۴۰۰/۱/۸ دفترخانه ۱۱۱۴ تهران بوارده شده به شماره ۱۶۲ مورخه ۱۴۰۰/۱/۸ مدعی است که: سند مالکیت ششدانگ یک آپارتمان قطعه۴ به مساحت ۶۶/۳۲ مترمربع به پلاک ۲۳۰ | ۱۱۷ فرعی از ۴۴۷۶ اصلی مفروز از ۳۴۹۹۰ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش هفت تهران بانضمام پارکینگ قطعه۱ بمساحت ۱۰/۸۰ مترمربع واقع در جنوبغربی زیرزمین ذیل دفتر ۱۳۹۸۲۰۳۰۱۰۴۳۰۳۳۵۵ و چاپی ۷۷۴۷۰۹ بنام خانم زهره ریاضی ثبت و صادر و تسلیم گردید. سپس بر ابر سند رهنی شماره ۳۷۹۵ مورخه ۸۹/۱۲/۱۶ دفترخانه ۱۶۱۰ تهران در رهن بانک صادرات قرار گرفت. مدعی گردید که سند مالکیت بدلیل جابجایی مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده است. لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲۰ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می‌باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد والا پس از انقضای مهلت مزبور و نرسیدن واخواهی نسبت به صدور المثنی سند مالکیت طبق مقررات اقدام خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۱۱۹۰۵۱)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک پیروزی- فرج اله علیزاده

۱۰۰۲۹/م الف

آگهی ابلاغ اجرائیه کلاسه ۹۸۰۲۱۸۷ طبق ماده ۱۸ آئین نامه اجرای اسناد رسمی

بدینوسیله خانم فاطمه لولو، به نشانی: تهران سعادت آباد بلوار شهرداری خیابان داود حسینی پلاک ۶۱ آپارتمان ۱۳ پرونده اجرائی به شماره کلاسه ۹۸۰۲۱۸۷ (قشم) در این اداره ابلاغ می‌شود بانک سامان شعبه جزیره قشم کد ۹۸۲۱ باستناد سند رهنی بشماره ۵۵۰۹۷ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۷ تنظیمی دفتر اسناد رسمی ۲۴ قشم متعهد به پرداخت تعهدات می‌باشید که بر اثر عدم پرداخت وجه بستانکار درخواست صدور اجرائیه در قبال موضوع لازم الاجرا، مبلغ ۳/۶۶۴/۰۸۱/۲۱۴ ریال که مشتمل بر اصل طلب به مبلغ ۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال سود به مبلغ ۲۰۳/۶۷۱/۲۲۳ ریال خسارت تاخیر تادیه ۲/۰۶۰/۴۰۶/۹۸۱ ریال و خسارت تاخیر روزانه مبلغ ۱۵۵۹۳۷۳۵ ریال تا تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۵ و از تاریخ فوق تا تسویه حساب کامل از بدهکار باید وصول شود و حق الوکاله و کل هزینه های اجرایی الی یوم الوصول علیه شما مبادرت به صدور اجرائیه نموده که پس از جری تشریفات قانونی اجرائیه صادر و اقدامات اجرائی جهت ابلاغ انجام ولی آدرس مندرجه در متن سند در مورخ ۹۸/۰۶/۱۴ توسط مامور ابلاغ پست شناخته نشد و آدرس جدیدی جهت ابلاغ از شما موجود نیست وکیل بستانکار طی نامه شماره ۳۹۵۶۳- ۹۹/۱۰/۲۲ تقاضای نشر آگهی را نموده لذا طبق ماده ۱۸ آئین نامه اجرائی مفاد اسناد رسمی بشما ابلاغ میگردد از تاریخ انتشار این آگهی که تاریخ ابلاغ اجرائیه محسوب است فقط یک نوبت در روزنامه های کثیر الانتشار درج و منتشر میگردد ظرف مدت ده روز نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام و در غیر اینصورت عملیات اجرایی تعقیب و از محل وثیقه ترهینی مندرجه در سند فوق تمام مطالبات وصول خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۱۱۹۰۵۲)

رئیس اداره اول اجرای اسناد رسمی تهران - اعزازی

۱۰۰۳۰/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت به پلاک ثبتی ۹۳ فرعی از ۹۳۰ در بخش ده تهران

آقای عبدالامیر پودراتچی و آقای علی پودراتچی و خانم پرناز پودراتچی اصالتا و وکالتا برابر وکالتنامه ۱۴۷۵۹۸ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۲۸ دفتر ۱۱۸ تهران با تسلیم استشهادیه گواهی امضا به شماره ۴۹۵۱۹ به رمز تصدیق ۴۵۳۵۱۲ شناسه تصدیق ۱۳۹۸۰۲۱۵۵۲۴۸۰۰۰۴۳۱ دفتر ۱۱۸ تهران و گواهی سرقت تهران طی درخواست به وارده ذیل ۴۵۰۹۳۲۶۸ مورخ- تقاضای صدور سند مالکیت بعلت جابجایی نموده است که مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه ثبت به شرح ذیل آگهی می‌گردد. ۱-خلاصه وضعیت اسناد مالکیت ششدانگ یک دستگاه آپارتمان به مساحت ۱۳۵/۹۱ پلاک ۹۳ فرعی از ۹۳۰ اصلی واقع در بخش ده تهران قطعه۲ تفکیکی واقع در طبقه ۱ سمت- ذیل ثبت ۲۴۸۸۵۴ صفحه ۵۷۷ دفتر ۱۶۰۷ به شماره چاپی ۳/۵۴۹۷۱۶ به نام حبیب پودراتچی ثبت و صادر و تسلیم گردیده است سپس بر ابر دادنامه ۶۲۲ مورخ ۱۳۸۴/۰۸/۰۲ رئیس شعبه ۱۸۹ دادگاه عمومی حقوقی تهران و گواهی واریز مالیات بر ارث ۲۱۲۵۸ امور مالیاتی غرب تهران مالک متن فوت نموده که وراث حین الفوت عبدالامیر و علی و پرناز و سهیلا و فرزندان متوفی و لطیفه منشی زاده جوادی همسر متوفی می باشند. لذا با توجه به اعلام فقدان سند مالکیت فوق الذکر و درخواست المثنی آن مراتب اعلام تا هرکس نسبت به ملک مورد آگهی معامله کرده است و در این آگهی ذکر نشده است و یا مدعی سند مالکیت نزد خود می باشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارایه سند مالکیت اعلام نماید و در صورت عدم وصول اعتراض مطابق مقررات اقدام خواهد گردید. (شناسه آگهی ۱۱۱۹۰۵۳)

رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران - امیر تفرقی

۱۰۰۳۱/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

خانمها بدری ابراهیمی و اعظم خوش گفتار علیا و اکرم خوش گفتار علیا با ارائه دو برگ استشهادیه و درخواست وارده شده به شماره ۹۹-۳۷۹۳۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ مدعی است که سند مالکیت ششدانگ یکدستگاه آپارتمان واقع در سمت شرقی طبقه اول به مساحت ۷۰/۴۲ متر مربع قطعه ۳ تفکیکی بانضمام انباری شماره ۵ به مساحت ۵/۲۵ متر مربع به شماره ۴۴۲ فرعی از ۳۶۸۸ اصلی واقع در بخش هفت تهران که بنام آقای عباس حفار ثبت و صادر و تسلیم سپس بر ابر سند قطعی شماره ۲۸۲۷۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۵ دفتر ۲۲۶ تهران به خانمها بدری ابراهیمی و اعظم خوش گفتار علیا و اکرم خوش گفتار علیا هرکدام دو دانگ مشاع از ششدانگ انتقال یافته به علت جابجایی و اثاث کشی منزل، مفقود گردیده و درخواست صدور المثنی سند مالکیت نموده است. لذا مراتب باستناد تبصره یک اصلاحی مورخه ۷۲/۹/۲۰ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به ملک مرقوم غیر از اسناد فوق و یا وجود سند مالکیت مذکور نزد خود می‌باشد از تاریخ نشر این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز به این منطقه مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم و رسید دریافت نمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد در غیر اینصورت پس از انقضای مهلت مزبور و عدم وصول اعتراض نسبت به صدور المثنی سند مالکیت طبق مقررات اقدام خواهد شد. (شناسه آگهی ۱۱۱۹۰۵۴)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک پیروزی- علیزاده

۱۰۰۳۲/م الف

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه خانم فروغ خیابانی بموجب وکالتنامه شماره ۳۶۸۴۲ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۲ دفترخانه ۱۴۲ بابلسر از طرف آقای صالح خیابانی مالک اعیان سه دانگ از ششدانگ یکدستگاه آپارتمان بمساحت ۷۱/۱۵ مترمربع در سمت شمال طبقه سوم که ۳/۴۴ مترمربع آن پیشرفتگی و ۲/۲۵ مترمربع آن بالکن و بالکن پیشرفته است به شماره ۴۲۱۷۷۴۵ فرعی از ۲۳۹۵ اصلی مفروز از ۴۱۹۳۰۹ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ده تهران بانضمام اعیان سه دانگ پارکینگ شماره ۷۵ بمساحت ۱۱ مترمربع در سمت جنوبشرق همکف ذیل دفتر الکترونیک و ۵۸۳۶ به نام صالح خیابانی ثبت و سند به چاپی ۰۶۹۵۰۴ صادر گردیده است اکنون اعلام نموده است که سند مالکیت پلاک مورد تقاضا بعلت جابجایی مفقود گردیده است و مراتب به موجب شماره ۹۱۰۲۵ مورخ ۹۹/۱۲/۱۰ دفترخانه ۱۰۹۵ تهران به شهادت شهود رسیده است لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی میگردد تا چنانچه کسی مدعی انجام معامله نسبت به پلاک فوق می باشد و یا سند مالکیت نزد وی می باشد از تاریخ انتشار آگهی بمدت ده روز اعتراض خود را اکتباً ضمن ارائه اصل سند معامله به این منطقه تسلیم و رسید اخذ نماید در صورت عدم ارائه اعتراض یا اصل سند مالکیت یا سند خریداری اقدام جهت صدور سند المثنی وفق مقررات انجام خواهد شد. ضمنا عرصه پلاک وقف می باشد. (شناسه آگهی ۱۱۱۹۰۵۵)

رئیس ثبت اسناد و املاک شهر آرا - منوچهر کاظم اصلانی

۱۰۰۳۴/م الف

حمایت از دانش‌بنیان‌ها در نمایشگاه ایران فارما

صندوق نوآوری و شکوفایی از حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) به‌صورت بلاعوض حمایت می‌کند. به گزارش ایسنا، این صندوق در راستای توسعه بازار شرکت‌های دانش‌بنیان از حضور آنها در نمایشگاه‌های داخلی حمایت می‌کند، بر همین اساس شرکت‌های دانش‌بنیان علاقه‌مند به حضور در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) می‌توانند در قالب حمایت بلاعوض صندوق نوآوری، به میزان ۷۰ درصد هزینه‌های اجاره و ساخت غرفه تا سقف ۳۰ میلیون تومان در سال استفاده کنند. ششمین نمایشگاه بین‌المللی ایران‌فارما به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد تخصصی دارو و صنایع از سوی سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان غذا و دارو در سال جاری برگزار می‌شود. شرکت‌های دانش‌بنیان متقاضی شرکت در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) می‌توانند با مراجعه به سامانه غزال به نشانی ghazal.inif.ir ثبت‌نام کرده و پس از حضور در نمایشگاه با ارائه اسناد، سهم حمایتی خود را دریافت کنند. حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی از شرکت‌های دانش‌بنیان برای حضور در نمایشگاه‌های داخلی در راستای توسعه بازار محصولات این شرکت‌ها و پیوند آنها با صنایع کشور انجام می‌شود. برپایی پاویون‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه‌های داخلی، یکی از خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای توسعه بازار شرکت‌های دانش‌بنیان است که طی آن شرکت‌های منتخب می‌توانند از تخفیف ۹۰ درصدی در تامین هزینه‌های مربوط به شرکت در نمایشگاه‌ها برخوردار شوند و به معرفی محصولات و دستاوردهایشان بپردازند. بر این اساس در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور ۱۰ شرکت با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی برپا خواهد شد.

در گفت‌وگوی صمت با برگزارکنندگان رویدادهای برون مرزی مطرح شد

تشکیل کمیته راهبردی رویدادهای تجاری خارج از کشور

یکی از مهم‌ترین اتفاقات مربوط به طرح‌های توسعه‌ای در صنعت نمایشگاهی که اواخر سال ۱۳۹۹ شاهد آن بودیم، تشکیل کمیته راهبردی و هماهنگی رویدادهای تجاری و صادراتی خارج از کشور بود که به‌عنوان یک بخش مستقل و پویا در زیرمجموعه انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران شکل گرفته است.
پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که در سال جاری و با روی کار آمدن دولت جدید می‌توان به توسعه فضای بازرگانی در کشور امیدوار بود، از این‌رو تقویت موتور محرک توسعه صادرات؛ یعنی صنعت نمایشگاهی و برگزاری رویدادهای برون‌مرزی اهمیت زیادی دارد. درباره تشکیل این کمیته و اهدافی که دنبال می‌کند، در بخش اول گفت‌وگویی با سه نفر از اعضای آن انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید. بخش دوم این گفت‌و گو به زودی منتشر خواهد شد.

میلاد محمدی
editor@smtnews.ir

> نه‌تنها نمایشگاه‌های خارجی، بلکه نمایشگاه‌های داخلی نیز می‌توانند نقش مهمی در توسعه صادرات داشته باشند. شرکت‌ها و تجار علاقه‌مند به صادرات می‌توانند با حضور در رویدادهای داخلی نیز به این مهم دست پیدا کنند

کشورهای همسایه منتظر غفلت ما هستند

رئیس کمیته راهبردی و هماهنگی رویدادهای تجاری و صادراتی خارج از کشور، پیرامون اهمیت برگزاری رویدادهای داخلی و خارجی به صمت گفت: ما با یکی از سخت‌ترین مشاغل در سراسر جهان مواجه هستیم.

البته مشکلات مربوط به برپایی رویدادهای خارجی به مراتب بیشتر است، چراکه مجری در این زمینه با مسئله تغییرات پی‌درپی در مقررات مربوط به کالاهای صادراتی و جابه‌جایی مدیریتی در بخش صنعت و تجارت روبه‌رو بوده و اخبار سیاسی در منطقه و جهان نیز در این زمینه اثرگذار است.

مهدی سعیدالذاکرین همچنین تصریح کرد: اگر به اینها مسئله مربوط به مشکلات بانکی مربوط به جابه‌جایی ارز و عدم‌ثبات در قیمت ارز که به‌طور مستقیم روی قیمت تمام‌شده حضور در رویدادهای خارجی را افزایش می‌دهد را هم اضافه کنیم، متوجه خواهیم شد که بحران‌های متعددی پیش‌روی برگزارکنندگان رویدادهای خارجی وجود دارد.

مدیرعامل شرکت پارس‌رستاک با اشاره به شیوع بیماری کرونا در کشور تاکید کرد: مسئله ویروس کرونا تمام بخش‌های کوچک و بزرگ صنعت نمایشگاهی را درگیر کرد. در این شرایط و با توجه به اینکه عده قابل‌توجهی از همکاران ما دچار ضرر و زیان‌های هنگفتی شدند، برگزارکنندگان رویدادهای خارجی به‌دنبال طرح راهکاری جدید برای جلوگیری از وقوع مجدد این نوع بحران‌ها و به حداقل رساندن زیان‌های احتمالی بوده و جلساتی را برای همسو شدن نظرات و تصمیم‌گیری‌های مشترک ترتیب دادند.

این فعال نمایشگاهی همچنین ادامه داد: نتیجه ماه‌ها رایزنی و تبادل‌نظر با همکاران برگزارکننده درنهایت تشکیل کمیته راهبردی و هماهنگی رویدادهای تجاری صادراتی خارج بوده که تعامل تنگاتنگی با هیات‌مدیره و اعضای انجمن برگزارکنندگان رویدادهای نمایشگاهی ایران دارد.

سعیدالذاکرین در ادامه افزود: اعضای اصلی این کمیته ۹ نفر از افراد شاخص در حوزه برگزاری رویدادهای بین‌المللی هستند که پس از حدود ۲ سال و تحمل فرازوفرودهای متعدد، در نهایت به یک ثبات ساختاری رسیدند تا از این پس برای حل مشکلات مربوط به برگزاری رویدادهای خارج از کشور به‌طور واحد و جمعی عمل کنند.

این کارشناس شناخته شده صنعت نمایشگاهی در ادامه به طرح مشکلات مربوط به صنعتگران در رسیدن به تولید موفق اشاره کرد و افزود: معتقدم اگر قرار است کشور به رونق و جهش تولید برسد باید نقدینگی به تولیدکنندگان تزریق شود. تامین نقدینگی نیز فقط از محل صادرات کالای تولیدی آنها به بازارهای هدف صادراتی که دست‌کم ۱۵ کشور همسایه و افزون بر ۲۰۰ میلیون نفر مصرف‌کننده را شامل می‌شود، امکان‌پذیر است.

به‌طور قطع، تمرکز بر راه‌اندازی رویدادهای نمایشگاهی در کشورهای همسایه با کالاهای درجه یک صادراتی می‌تواند در این زمینه کمک‌کننده باشد.

وی در ادامه تاکید کرد: نباید فراموش کنیم که کشورهای همسایه منتظر غفلت ما هستند تا جای ما را در بازارهای هدف گرفته و کالاهای خود را جایگزین تولیدات ما کنند.

رئیس کمیته راهبردی و هماهنگی رویدادهای تجاری و صادراتی خارج از کشور در ادامه صحبت‌های خود خطاب به تمامی مدیران و مسئولان تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز اظهارکرد: برگزارکنندگان نمایشگاه‌های خارجی هر یک در واقع کارشناسی خبره در حوزه توسعه بازارهای خارجی نیز هستند، چراکه کاملا به بازارهای صادراتی آشنا بوده و فرصت و تهدیدهای مربوط را تشخیص می‌دهند.

کمیته یادشده آمادگی دارد در حوزه برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی به فراکسیون‌های گوناگون در مجلس شورای اسلامی و همچنین نهادهای تصمیم‌گیرنده در سازمان توسعه تجارت برای توسعه بازارها و اتخاذ تصمیمات طولانی‌مدت، مشاوره تخصصی بدهد.

وی در پایان تصریح کرد: اتاق‌های بازرگانی در سراسر کشور نیز از دیگر نهادهای بااهمیتی هستند که می‌توانند از مشاوره‌های مرتبط با کمیته راهبردی صنعت نمایشگاهی، بهترین استفاده را در مسیر توسعه فعالیت‌های تجاری و گردش کار با کشورهای همسایه گسترش دهند.

> صادرات، تمام وجود کشور است. به عبارتی می‌توان گفت معیشت تمام مردم درگرو صادرات است؛ بنابراین باید با نگاهی دقیق در این حوزه رفتار کرد

باید نگرانی‌ها را از بین ببریم

علی ابراهیم‌زاده یکی از موفق‌ترین برگزارکنندگان رویدادهای داخلی و خارجی است که همواره در انجمن برگزارکنندگان به‌عنوان یکی از اعضای کلیدی در هیات‌مدیره آن فعالیت و تلاش کرده است. وی درباره اهمیت برگزاری رویدادها در خارج از کشور به صمت گفت: زمانی که یک شرکت تصمیم می‌گیرد وارد یک بازار شود، پیچیدگی‌ها و سوالات مربوط به این موضوع در ذهن مدیران تصمیم‌گیر آن شرکت مطرح می‌شود. همه‌چیز از تعیین بودجه و تعیین اهداف تاانتخاب شریک تجاری می‌تواند ذهن گروه مدیریت را درگیر کند. مدیرعامل شرکت راهکار تجارت کوشا تصریح کرد: باید ببینیم نمایشگاه چطور می‌تواند به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین ابزار، ذهن گروه مدیریت را به خود معطوف کند. همیشه نتایج ورود به نمایشگاه‌های خارجی تاثیر مثبت نخواهد داشت و بسیاری از شرکت‌ها با نگرانی در نمایشگاه‌ها حاضر خواهند شد. برای رفع این نگرانی و ایجاد انگیزه بیشتر برای جلب اعتماد گروه مدیریت یک شرکت و بخش بازاریابی و فروش باید اطلاعات و نیازهای موردنظر گروه تصمیم‌گیر را با کمترین خطا تهیه کرد و در اختیار شرکت متقاضی قرارداد. وی ادامه داد: بدیهی است در چنین شرایطی، معنی و مفهوم شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های خارجی آشکار می‌شود. این شرکت‌ها طی سالیان متمادی با تاثیر از بازارهای هدف و ایجاد ساختارهای متناسب با موضوع بازاریابی بین‌المللی و شناخت کامل از دغدغه‌های مدیران ارشد بنگاه‌های اقتصادی شکل خواهند گرفت و در جهت ارائه خدمات تخصصی در حوزه بازاریابی تیم‌های مجرب و متخصص را به کار گرفته و ساز کار مذاکرات تجاری در حوزه خود را فراهم می‌کنند. ابراهیم‌زاده تاکید کرد: حس ذاتی این شرکت‌ها نسبت به بازارهای هدف چنان تقویت می‌شود که به‌نوعی مشاور بازاریابی و قابل‌اعتماد شرکت‌ها محسوب می‌شوند و در بسیاری از جلسات استراتژیک در حوزه بازاریابی در شرکت‌ها دارای جایگاه ویژه‌ای خواهند بود. همکاری و مشارکت، درک دوجانبه منجر به فهم متقابل و تعامل بهتر و درنتیجه مشارکت مناسب‌تر ختم و باعث خواهد شد شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های خارجی از حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) به‌صورت بلاعوض حمایت می‌کند. به گزارش ایسنا، این صندوق در راستای توسعه بازار شرکت‌های دانش‌بنیان از حضور آنها در نمایشگاه‌های داخلی حمایت می‌کند، بر همین اساس شرکت‌های دانش‌بنیان علاقه‌مند به حضور در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) می‌توانند در قالب حمایت بلاعوض صندوق نوآوری، به میزان ۷۰ درصد هزینه‌های اجاره و ساخت غرفه تا سقف ۳۰ میلیون تومان در سال استفاده کنند. ششمین نمایشگاه بین‌المللی ایران‌فارما به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد تخصصی دارو و صنایع از سوی سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان غذا و دارو در سال جاری برگزار می‌شود. شرکت‌های دانش‌بنیان متقاضی شرکت در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته (ایران‌فارما ۲۰۲۱) می‌توانند با مراجعه به سامانه غزال به نشانی ghazal.inif.ir ثبت‌نام کرده و پس از حضور در نمایشگاه با ارائه اسناد، سهم حمایتی خود را دریافت کنند. حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی از شرکت‌های دانش‌بنیان برای حضور در نمایشگاه‌های داخلی در راستای توسعه بازار محصولات این شرکت‌ها و پیوند آنها با صنایع کشور انجام می‌شود. برپایی پاویون‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه‌های داخلی، یکی از خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای توسعه بازار شرکت‌های دانش‌بنیان است که طی آن شرکت‌های منتخب می‌توانند از تخفیف ۹۰ درصدی در تامین هزینه‌های مربوط به شرکت در نمایشگاه‌ها برخوردار شوند و به معرفی محصولات و دستاوردهایشان بپردازند. بر این اساس در ششمین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان با حضور ۱۰ شرکت با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی برپا خواهد شد.

خواهد شد شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های خارجی انرژی خود را به سمت پیشرفت و یادگیری در همه زمینه‌ها و فعالیت‌ها هدایت کنند. پس زمانی که از شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های خارجی صحبت می‌کنیم، منظور یک مجموعه از توانمندی‌های افراد متخصص و دارای تجربه در حوزه بازاریابی بین‌المللی است که به‌نوعی شرکای تجاری توانمند به‌شمار می‌روند. این شرکت‌ها با توان و تخصص خود نقش مهم و کلیدی به‌عنوان سفیران صادرات کشور دارند. شناسایی چنین شرکت‌هایی و حمایت از آنها، رسالت ذاتی سازمان‌های متولی صادرات در کشور است و چنین موضوع مهم و کلیدی نباید فقط به صدور یک مجوز در یک بازار ختم شود. برای توسعه صادرات و حضور در بازارهای جهانی ضمن شناسایی این ظرفیت‌ها، حمایت‌های خود را برای حفظ و ثبات این شرکت‌ها به کار بگیریم و از جایگاه و شأن فعالیت تخصصی این شرکت‌ها را صیانت کنیم. به‌طور قطع، برنامه‌ریزی دقیق و بلندمدت و حضور دائمی در بازار و توسعه ارتباطات تجاری، دانش و ظرفیت‌های لازم در کشورهای هدف شاخص‌های شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های خارجی هستند تا نگاه و رویکرد جدیدی به این موضوع نداشته باشیم و با برنامه‌های مقطعی و زودگذر بخواهیم تنها آمار کمی از برگزاری نمایشگاه‌ها داشته باشیم، امکان رشد و توسعه صادرات مهیا نخواهد شد. سازمان‌های متولی باید نسبت به شناسایی شرکت‌های دارای صلاحیت و صدور پروانه فعالیت برای این شرکت‌ها برنامه‌ریزی فعالی داشته باشند و استانداردهای لازم و ضروری را برای این شرکت‌ها تعریف کنند. هدف از برگزاری نمایشگاه‌های خارجی کمک به توسعه روابط اقتصادی کشورها خواهد بود و در این زمینه باید توجه کرد که شرکت‌های برگزارکننده مطالعات کافی در این زمینه داشته باشند در حقیقت نمایشگاه باید به گونه‌ای برگزار شود که نتایج مطلوب بعد از نمایشگاه برای کشور حاصل و برگزاری هر رویداد خارجی منجر به ایجاد یک بازار صادراتی گسترده برای محصولات و خدمات تجاری کشور شود.

از تشکیل کمیته بسیار خوشحالم

حسن مرتجی به صمت گفت: نه‌تنها نمایشگاه‌های خارجی، بلکه نمایشگاه‌های داخلی نیز می‌توانند نقش مهمی در توسعه صادرات داشته باشند. شرکت‌ها و تجار علاقه‌مند به صادرات می‌توانند با حضور در رویدادهای داخلی نیز به این مهم دست پیدا کنند. نمایشگاه‌ها پل بسیار کوچکی برای بسترسازی صادرات به‌شمار می‌روند. ما از محل نمایشگاه‌ها می‌توانیم به صادرات گسترده دست پیدا کنیم. اما نکته قابل‌توجه اینجاست که صنعت نمایشگاهی در کشور ما اندام ضعیفی دارد. ما به‌قدری در طول این سالیان به فکر کسب درآمد بوده‌ایم که بازارسازی و بازارشناسی خارج از کشور به‌ویژه در منطقه خاورمیانه و تحلیل این موضوع را به‌طور کامل فراموش کرده‌ایم. وی افزود: اگر فعالان اقتصادی و تجاری و همچنین سرمایه‌گذاران، فعالیت ما در خارج از مرزها را مشاهده کنند به‌طور حتم وارد حوزه تجارت خارجی خواهند شد. ما باید یک هدف‌گذاری ۳ یا ۵ ساله داشته و در سررسید آن به میزان مشخصی از صادرات رسیده باشیم. اگر تصمیم داریم منابع مالی خود و کشور را توسعه دهیم، راهی به‌جز صادرات نداریم. نمایشگاه‌ها در این زمینه نقش کمرنگی دارند و برای توسعه صادرات باید تمام اقدامات مکمل را نیز انجام دهیم.

عضو کمیته زیرساخت‌های فرهنگی، سیاحتی، گردشگری و نمایشگاهی در مجلس بیان کرد: صادرات با ارزآوری، بهبود چرخه تولید، ایجاد اشتغال و رونق در کسب‌وکار کشور را از بحران خارج می‌کند. هر کشوری در جهان با میزان صادراتش ارزیابی می‌شود و مقام و منزلتش با صادرات به‌وجود می‌آید. متأسفانه امروزه تمام زمینه فعالیت صادراتی خارج از کشور فقط از طریق تبلیغات انجام می‌شود و نقش نمایشگاه‌ها در این زمینه کمرنگ شده است. فعالان حوزه تجارت خارجی کشور باید همواره به این نکته توجه کنند که تمام مدیران و روسایی که در حوزه تجارت فعال هستند، روزی از مسند خود خارج خواهند شد و این ما فعالان بخش خصوصی و صادرکنندگان هستیم که باید توسعه تجارت کشور را رونق ببخشیم و با کمک به این بخش، چرخ‌های تولید کشور را به حرکت درآوریم. همچنین نباید فراموش کنیم که جهش صادرات منجر به جهش تولید خواهد شد اما متاسفانه در کشور فعلا به این مقطع نرسیده‌ایم.

مرتجی در پایان گفت: بسیار خوشحال هستم که این کمیته در زمان مشخصی به جایگاه خود خواهد رسید. ما یک مسیر سخت را در پیش داریم تا به هدف‌گذاری خود برسیم. وجود نمایشگاه‌ها الزامی است اما نباید این نکته را فراموش کرد که صادرات، تمام وجود کشور است. به عبارتی می‌توان گفت معیشت تمام مردم درگرو صادرات است؛ بنابراین باید با نگاهی دقیق در این حوزه رفتار کرد.

نمایشگاه کتاب

برگزاری دومین نمایشگاه مجازی کتاب

این‌همه شتاب برای چیست؟

شنیده‌ها حاکی از آن است که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شخص وزیر می‌خواهند دومین نمایشگاه مجازی کتاب تهران را پس از نمایشگاه مجازی قرآن برگزار کنند؛ درحالی که از نمایشگاه اول، فقط حدود ۷۰ روز گذشته است. به گزارش فارس، هرسال موسم بهار که فرامی‌رسید، تلاش‌ها برای اجرای نمایشگاه بین‌المللی کتاب جدی‌تر دنبال می‌شد اما سال گذشته بهار متفاوتی تجربه شد و باوجود رایزنی‌ها با مصلای امام خمینی، کرونا همه‌چیز را بایکوت کرد.

سی‌وچند دوره برگزاری نمایشگاه فیزیکی کتاب تهران، یک رویداد بزرگ به‌شمار می‌رود که فرهنگ کشور را در سراسر نقاط این سرزمین درگیر می‌کرد و مردم را از گوشه و کنار به پایتخت می‌کشاند تا هم بازدید و هم خرید کنند.

سال گذشته اما برگزاری نمایشگاه به زمستان رسید و نمایشگاه مجازی کتاب تهران در بهمن‌ماه برگزار شد. هرچند اعلام این خبر برای ناشرانی که از برگزاری آن ناامید شده بودند، کمی چالش‌برانگیز شد اما درنهایت نخستین دوره آن با مشارکت خوب ناشران و شرکت پست اجرایی شد.

دوباره بهار از راه رسیده اما همچنان در سال ۱۴۰۰ هم کرونا یکه‌تاز است و مانع برگزاری فیزیکی و حضوری چنین نمایشگاه‌هایی می‌شود. حتی با آغاز موج چهارم کرونا از روز گذشته، بسیاری از فعالیت‌های هنری و ورزشی تعطیل شد و باز هم برگزاری نشست‌ها و رویدادهای مجازی موردتوجه است.

نخستین پروژه در سال جاری، برگزاری نمایشگاه قرآن باز هم مجازی است اما شنیده‌ها حاکی از آن است که نظر سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، برگزاری دومین نمایشگاه مجازی کتاب پس از نمایشگاه مجازی قرآن و پیش از پایان دولت دوازدهم است. هرچند برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی، کمک به فضای نشر و سهولت دسترسی کتابخوان‌ها به کتاب است اما در مقابل اشکالاتی را هم در پی دارد. اینکه پرونده دولت آقای روحانی را در آخرین ماه‌های فعالیت با نمایشگاهی دیگر ببندیم، ایده‌آل وزارت ارشاد می‌تواند باشد اما باید دید باوجود طرح‌های فصلی و نمایشگاهی که به تازگی تمام‌شده ظرفیت اجرا وجود دارد یا نه. دومین نمایشگاه کتاب مجازی با توجه به تجربه نخست نباید ایرادات گذشته را داشته باشد، به ناشران دست‌کم ۶ ماه قبل اعلام شود تا خود را تجهیز کنند و کتاب‌های مدنظر را مانند نمایشگاه فیزیکی در برنامه چاپ قرار دهند، زیرساخت‌های فنی مانند دوره نخست (دست‌کم در دو روز اول) مخاطبان را سرگردان نکند، هماهنگی با صنف نشر به نحو شایسته انجام شود و... توقعات بجا از متولیان این نمایشگاه است که نمی‌شود با این شتاب، سراغ دومین نمایشگاه رفت.

از سوی دیگر، پرداخت به موقع مطالبات ناشران در موعد مقرر و کوتاه پس از پایان نخستین دوره نمایشگاه مجازی کتاب، ارسال رایگان کتاب‌ها، تخفیف مطلوب و تدبیر در ترافیک اینترنتی نمایشگاه همچنین جست‌وجوی موضوعی و.... مواردی است که از دور دوم انتظار می‌رود. بااین حال، به نظر می‌رسد برگزاری نمایشگاه دوم مجازی کتاب تهران دست‌کم تا شهریور یعنی ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۰ کار اشتباهی باشد، چراکه برگزاری نمایشگاه مجازی و طرح زمستانه و به احتمال زیاد، طرح بهارانه که به‌زودی اجرایی خواهد شد، فضای نشر کشور را اشباع کرده است. درواقع اکنون باوجود تولید محدود آثار خواندنی، باید عطش کتاب ایجاد شود تا دوباره پروژه‌ای دیگر با عنوان «دومین نمایشگاه مجازی کتاب تهران» به سرانجام برسد. از سوی دیگر، رایزنی با ناشران بزرگ خارجی برای حضور در دومین نمایشگاه، آمادگی دست‌کم ۴ ماهه ناشران داخلی برای شرکت در آن، تدارک جلسات و مذاکرات آنلاین داخلی و خارجی در ابعاد بزرگ‌تر با روسای نمایشگاه‌های خارجی، خریدوفروش رایت کتاب‌ها، حضور کتاب‌های الکترونیک، جدی گرفتن تبلیغات محیطی و اطلاع‌رسانی گسترده و هماهنگی با رسانه ملی و شهرداری تهران، اطلاع‌رسانی به‌موقع و مناسب و حداقل ۶ ماه پیش از برگزاری به ناشران خارجی، همکاری تعداد بیشتر ناشران، انتخاب زمان مناسب اجرا (به‌منظور استقبال مخاطبان دانش‌آموز و دانشجو)، اختصاص یارانه مناسب برای دانشجویان، طلاب و حتی دانش‌آموزان (با توجه به تجربه نخست و افزایش قیمت کتاب)، امکان خرید هم‌وطنان خارج از کشور، تمرکز به دانش بومی و تهیه زیرساخت‌هایی که در دوره نخست با مشکلاتی همراه شد، آسیب‌شناسی فضای کشور برای اجرای دور دوم و... ازجمله مهم‌ترین مواردی است که باید توجه آسیب‌شناسانه به آنها داشت.

بازگشت ۱۵۰۰ واحد راکد به چرخه تولید

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با تشریح سیاست‌های اجرایی وزارتخانه در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها»، اعلام کرد: سال گذشته ۶ هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی وارد مدار تولید شده و بیش از یک‌هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی راکد دوباره راه‌اندازی شدند.به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، مهدی صادقی نیارکی افزود: بخش صنعت کشور در سال گذشته نوسانات بسیاری را پشت سر گذاشت و با وجود همه تلاطم‌ها، صنعتگران ایستادگی کردند و شاهد تعطیلی واحدهای صنعتی نبودیم، به طوری که موفق شدیم یک‌هزار و ۵۰۰ واحد تولیدی متوقف را مجدد به چرخه تولید بازگردانیم.وی با مرور شاخص‌های صنعتی کشور، به رشد ۴۰ درصدی جوازهای تاسیس در سال گذشته اشاره و خاطرنشان کرد: تعداد جوازهای تاسیس در سال ۹۹ به بیش از ۳۶ هزار فقره افزایش یافت که نشان از ترغیب مردم به سرمایه‌گذاری در بخش مولد کشور دارد.صادقی نیارکی با اشاره به رشد ۲۳ درصدی اشتغال صنعتی در کشور، اظهار کرد: سال گذشته حدود ۶ هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی به بهره‌برداری رسید که این میزان برای بیش از ۱۲۱ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است.وی همچنین از رشد ۸۵ درصدی واگذاری اراضی صنعتی به متقاضیان خبر داد وگفت: سال گذشته بیش از ۴هزار و ۵۰۰ هکتار اراضی صنعتی برای سرمایه‌گذاری در بخش تولیدی به متقاضیان واگذار شد. این مقام مسئول بیان کرد: در سالی که از سوی رهبر معظم انقلاب به بخش تولید اختصاص یافته است، جهت‌گیری همه ارکان حاکمیت و دستگاه‌های اجرایی باید به سمت حمایت از فعالان صنعتی و معدنی کشور با دو رویکرد پشتیبانی و مانع‌زدایی باشد.

معاون رئیس‌جمهوری خبر داد

بهره‌برداری از راه‌آهن زاهدان به خاش در ماه‌های آینده

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

راه‌آهن چابهار-زاهدان-میلک-سرخس به‌عنوان اصلی‌ترین اولویت زیرساختی شرق کشور علاوه‌بر کسب منافع ملی حاصل از درآمدهای ترانزیتی، تاثیر مستقیم بر اشتغالزایی و پیشرفت اقتصادی این نقطه از ایران اسلامی خواهد داشت

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: با توجه به اینکه راه‌آهن چابهار به زاهدان پروژه بزرگی بوده که از نظر زیربنا برای استان لازم است در ماه‌های آینده بخش پروژه راه‌آهن زاهدان به خاش افتتاح خواهد شد.

محمدباقر نوبخت در سفر به سیستان و بلوچستان در جمع خبرنگاران اظهار کرد: با توجه به ماه‌های پایانی دوره خدمت دولت دوازدهم و نظر به تعهداتی که نسبت به مردم خوب و شریف استان داریم این سفر انجام شد تا آخرین اقدامات برای تکمیل طرح‌ها پیگیری و انجام شود.

وی افزود: حدود ۴۶ طرح و پروژه به ارزش ۵۷۰ میلیارد تومان هم‌اینک در حال اجرا و پایان بوده که یکی از اهداف سفر به سیستان و بلوچستان بررسی این قسمت است.

محمدباقر نوبخت

معاون رئیس‌جمهوری بیان کرد: ۱۷ هزار واحد مسکونی برای انسان‌های شریف و بزرگوار که توانایی مالی ندارند در سیستان و بلوچستان شروع شد و ۱۱ هزار و ۳۰۰ واحد آن آماده شده که کلید ۵ هزار و ۷۰۰ واحد به ساکنان و صاحبان اصلی تقدیم می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: بررسی آخرین مسائل سیستان و بلوچستان جزو برنامه‌های سفر امروز به این استان است.

به گزارش ایرنا، نوبخت در بدو ورود به فرودگاه بین‌المللی زاهدان مورد استقبال استاندار و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی سیستان و بلوچستان قرار گرفت.

افتتاح همزمان یک‌هزار واحد مسکن مددجویان کمیته امداد امام خمینی(ره) و ۴ هزار و ۷۰۰ واحد مسکن بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در ۲ روستای زابل از برنامه‌های این سفر بود.

همچنین افتتاح ساختمان فرمانداری شهرستان نیمروز و فنوج، مجتمع آموزشی، فرهنگی و ورزشی بانوان شهرستان نیمروز و هامون و پل افضل‌آباد از دیگر برنامه‌های دکتر نوبخت است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در سفر یک‌روزه از راه‌آهن زاهدان-خاش و راه‌آهن خاش-ایرانشهر به صورت هوایی بازدید و در ادامه این سفر از حاشیه شهر زاهدان دیدن کرد. پروژه راه‌آهن چابهار-زاهدان-سرخس یکی از طرح‌های مهم ملی درحال اجرا در سیستان و بلوچستان است که تکمیل و راه‌اندازی آن تحولات چشمگیری در ارتباطات تجاری کشورهای مختلف و توسعه و پیشرفت استان‌های جنوب شرق کشور ایجاد می‌کند.

خط ریلی چابهار-سرخس به صورت یک خطه و برای جابه‌جایی کالا و مسافر در حال ساخت بوده این خط ریلی ۹۰ درصد برای جابه‌جایی کالا و حدود ۱۰ درصد برای مسافر پیش‌بینی شده است.

مسیر اصلی این خط ریلی از چابهار به زاهدان به طول ۶۱۰ کیلومتر سال ۱۳۸۹ کلنگ‌زنی شد اما از سال ۱۳۹۲ به طور جدی در حال اجراست.

این خط ریلی از دروازه شرقی اسکله شهید بهشتی چابهار آغاز و با عبور از شهرستان‌های کنارک، نیکشهر، ایرانشهر و خاش در نهایت به زاهدان متصل شده و پس از آن برای ارتباط با کشورهای آسیای میانه به سرخس متصل می‌شود.

از اهداف اصلی این خط ایجاد کریدور ریلی شرق کشور، اتصال بندر تجاری، ترانزیتی، اقتصادی و گردشگری چابهار به شبکه ریلی کشور و کشورهای آسیای میانه، کمک به توسعه سواحل مکران، ایجاد بستر مناسب برای توسعه و رشد اقتصادی سیستان و بلوچستان و اتصال کشورهای آسیای میانه و افغانستان به آبهای آزاد است.

راه‌آهن چابهار-زاهدان-میلک-سرخس به‌عنوان اصلی‌ترین اولویت زیرساختی شرق کشور علاوه‌بر کسب منافع ملی حاصل از درآمدهای ترانزیتی، تاثیر مستقیم بر اشتغالزایی و پیشرفت اقتصادی این نقطه از ایران اسلامی خواهد داشت.

ایجاد زیرساخت ریلی سبب دسترسی بهتر به معادن غنی استان شده و بهره‌برداری از آنها را به‌صرفه می‌کند، علاوه بر این مقدمات لازم برای سرمایه‌گذاری در زمینه فعالسازی ظرفیت معادن غنی شرق کشور فراهم می‌شود.

راه‌اندازی مرکز پژوهش اتاق بازرگانی بندرعباس

مهین حیدری: رئیس اتاق بازرگانی بندرعباس از راه‌اندازی و آغاز فعالیت مرکز پژوهش‌های این اتاق، با هدف تقویت بخش خصوصی و کمک به فرآیند توسعه اقتصادی استان خبر داد.

به گزارش صمت از بندرعباس، محمدرضا صفا افزود: نقش موثر در رشد و توسعه اقتصادی استان از طریق بهبود محیط کسب‌وکار، تقویت فرهنگ نوآوری، کارآفرینی و رقابت‌پذیری، از مهم‌ترین ماموریت‌های این بخش است.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بندرعباس ایجاد بستر مناسب برای هدایت و تقویت تشکل‌های فکری و اقتصاد و همچنین بهره‌برداری موثر از ظرفیت‌های مراکز علمی و پژوهشی را از جمله اهداف راه‌اندازی این مرکز برشمرد و تصریح کرد: ریشه‌یابی عدم توسعه کسب‌وکارهای استان و دستیابی به یک مدل کارآمد از طریق پژوهش‌های عملیاتی و ارتقا و به‌روزآوری آمار و اطلاعات موردنیاز حوزه کسب‌وکار بخش خصوصی از مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی بندرعباس است.

وی گفت: علاقه‌مندان می‌توانند به منظور دسترسی به آخرین اطلاعات مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی بندرعباس به نشانی www.bndccim.com مراجعه کنند.

رونمایی از خودرو مدیریت بحران در اصفهان

آرزو خدایی: با حضور مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مدیرعامل شرکت ذوب‌آهن اصفهان و نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی، از نخستین خودرو عملیاتی مدیریت بحران فاضلاب اصفهان در صنعت آبفا کشور رونمایی شد.

به گزارش صمت از اصفهان، مدیرعامل شرکت آبفا استان اصفهان در مراسم رونمایی از این خودرو گفت: خودرو مدیریت بحران با هدف رفع حوادث فاضلاب در کوتاه‌ترین زمان ممکن راه‌اندازی شده است.

هاشم امینی با بیان اینکه این پروژه برای نخستین‌بار در کشور از سوی فعالان صنعت آبفا در اصفهان طراحی و عملیاتی شد، خاطرنشان کرد: قدمت شبکه فاضلاب در اصفهان به بیش از نیم قرن می‌رسد و بر این اساس فرسودگی شبکه فاضلاب یکی از مهم‌ترین عوامل وقوع حوادث در نقاط مختلف اصفهان است و از آنجا که وقوع حوادث فاضلاب پیامدهای زیست‌محیطی به همراه دارد، این خودرو با هدف کاهش تبعات مختلف حوادث شبکه فاضلاب طراحی و عملیاتی شده است.

وی با اشاره به امکانات خودرو مدیریت بحران شبکه فاضلاب اعلام کرد: تمام تجهیزاتی که برای رفع بحران شبکه فاضلاب نیاز است در این خودرو جانمایی شده است و برای مثال در گذشته برای رفع حوادث شبکه فاضلاب گاه از ماشین آتش‌نشانی به منظور دریافت اکسیژن، کمک گرفته می‌شد اما با راه‌اندازی این خودرو وسایل لازم برای اکسیژن‌رسانی به آسیب‌دیدگان مهیا شده است.

مدیرعامل شرکت آبفا استان اصفهان تصریح کرد: راه‌اندازی این خودرو تاثیر بسزایی در کاهش دخالت نیروی انسانی و برخی تجهیزات دارد و این مهم درنهایت موجب کاهش هزینه‌ها در رفع بحران‌های شبکه فاضلاب می‌شود. امینی افزود: شرکت آبفا به منظور ارتقای سطح کیفی خدمات خود، استان اصفهان را به ۷ منطقه تقسیم کرده و مقرر شده به منظور وقوع احتمالی حوادث شبکه فاضلاب در سطح استان، ۷ خودرو مدیریت بحران با تجهیزات کامل در این مناطق مستقر شوند تا بدین وسیله از پیامدهای وقوع حوادث کاسته شود.

توسعه و تقویت زیرساخت‌های مخابراتی در «نصف جهان»

افسانه خدایی: مدیرعامل شرکت مخابرات ایران با تاکید بر تلاش همگانی برای توسعه و رفع موانع و مشکلات گفت: تاکنون در راستای توسعه و تقویت زیرساخت‌های مخابراتی فعالیت‌های گسترده‌ای شده اما لازم است برای توسعه بیشتر در شبکه شهری و روستایی در بخش تلفن ثابت و همراه، برنامه‌ریزی عملیاتی هماهنگی با مناطق مخابراتی انجام شود.

به گزارش اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران، سلطانی با اشاره به اینکه باید از همفکری مناطق در سال ۱۴۰۰ بیشتر استفاده کنیم، افزود: حل مسائل و مشکلات مردم در اولویت سیاست‌های مدیریت شرکت است و همه مدیران باید تا جایی که قانون اجازه می‌دهد از هیچ کوششی برای حل مشکلات مختلف مردم کوتاهی نکنند.

سلطانی با تاکید بر استفاده از برنامه‌های کوتاه‌مدت برای افزایش درآمد شرکت و کاهش هزینه‌ها در تشریح راهبرد این شرکت گفت: شرکت مخابرات ایران ظرفیت و توانایی بالایی برای رشد و تعالی دارد، باید با استفاده از یک استراتژی مناسب و پویا و همچنین تلاش موثر از ظرفیت موجود استفاده کنیم و درآمد شرکت را بالا ببریم تا هم شرکت را به هدف تعیین‌شده برسانیم، هم پاسخگوی هزینه‌ها باشیم. مدیرعامل شرکت مخابرات ایران، همچنین ضمن تشکر از زحمات مدیران و کارکنان منطقه مخابراتی مازندران افزود: برای توسعه بازار و ارتقای جایگاه این منطقه مخابراتی باید ضمن دوری از هرگونه مسائل حاشیه‌ای، از تمامی امکانات، طرح‌های خلاقانه با تمرکز به نیاز مخاطبان مبتنی‌بر افزایش درآمد استفاده کرد که نیازمند یک برنامه عملیاتی کوتاه و بلندمدت در چارچوب اهداف شرکت مخابرات است.

افتتاح دیتاسنتر پیشگامان توسعه ارتباطات

مسعود بمانی‌پور، مدیرعامل شرکت پیشگامان توسعه ارتباطات در مراسم آنلاین افتتاح دیتاسنتر در توضیح کارکرد و ویژگی‌های این دیتاسنتر گفت: «دیتاسنتری که افتتاح شد، درحال‌حاضر به صورت فیبر نوری اختصاصی تا هاب مرکزی اینترنت ایران بوده و امکان افزایش این ظرفیت تا چند برابر نیز وجود دارد.» به گفته بمانی‌پور، برای زمان‌های ضروری مسیر پشتیبان روی بسترهای شهرداری تهران به صورت اختصاصی و همچنین ارتباطات پرظرفیت رادیویی درنظر گرفته‌اند.

به گزارش روابط‌عمومی گروه تعاونی پیشگامان، او در ادامه درباره مزیت‌های رقابتی این دیتاسنتر با دیتاسنترهای دیگر هم بیان کرد: نبود محدودیت ظرفیت انتقال و تامین اینترنت و پایداری سرویس اینترنت و انتقال به دلیل ظرفیت‌های موجود از جمله مزیت‌های دیتاسنتر این شرکت است. ما می‌توانیم مجموعه کاملی از خدمات را به تمامی صاحبان کسب‌وکار و همچنین سایر خدمات‌هندگان حوزه خدمات اینترنت ارائه دهیم. این خدمات شامل ارتباطات وایرلس تا محل دیتاسنتر، ارائه تلفن NGN، کولوکیشن، خدمات ابری و خدمات امنیت و... است.

براساس گفته‌های بمانی‌پور، سیستم کولینگ با بهره‌گیری از متدهای روز دنیا، تامین برق بدون وقفه با ظرفیت بالا و پشتیبانی دیزل ژنراتور، امکان ارائه سرویس فیبر تاریک به مشتریان تا هاب اصلی اینترنت کشور و خدمات پشتیبانی بی‌وقفه به صورت شبانه‌روزی از دیگر مزایای دیتاسنتر شرکت پیشگامان توسعه ارتباطات است.

او در ادامه صحبت‌های خود توضیحاتی درباره ظرفیت برق و سرمایش این دیتاسنتر ارائه داد و بیان کرد: درحال‌حاضر این دیتاسنتر دارای پست اختصاصی با ظرفیت ۹۰۰ آمپر

به صورت ۳ فاز بوده است. همین موضوع شرایط افزایش ظرفیت دیتاسنتر از نظر تعداد رک را به دو برابر ظرفیت فعلی فراهم می‌کند. سیستم برق اضطراری سایت به وسیله دو UPS با ظرفیت ۲۰۰kva به صورت مستقل از هم و Backup درنظر گرفته شده و برق تمامی رک‌ها از دو مسیر جداگانه و با پشتوانه تامین شده است تا در زمان بروز قطعی وظیفه تامین برق را برعهده داشته باشند.

براساس گفته‌های مدیرعامل شرکت پیشگامان توسعه ارتباطات دیزل، ژنراتورها به صورت پشتیبان برق UPSها، وظیفه تامین برق در زمان قطعی برق را برعهده داشته و شرایط تامین سوخت این دیزل‌ها تا چند هزار لیتر فراهم شده است. او همچنین بیان کرد: سیستم تابلوهای برق دیتاسنتر براساس استانداردهای روز دنیا طراحی و تمامی ملاحظات حفاظتی و امنیتی در آنها رعایت شده است. همچنین این تابلوهای برق مجهز به سیستم (PLC) بوده است.

دیتاسنتر شرکت پیشگامان توسعه ارتباطات به تابلوهای برق مجهز هستند که نظارت مداوم بر ورودی‌ها و خروجی‌ها از طریق سنسورهای متعدد دارند.

خبرها

مازندران؛ از پالایشگاه پتروشیمی تا پالایشگاه شیر

طی ۷ سال گذشته طرح‌های ریز و درشتی روی میز قرار گرفت تا کمبودهای صنعتی مازندران را جبران کند؛ زمانی پالایشگاه‌سازی را به میان کشیدند و وعده ساخت پالایشگاه شیر را دادند و بعدها نیز عنوان شد صنایع مادر مانند پتروشیمی علاج دردهای مزمن مازندران است.

پرونده ایجاد پالایشگاه شیر، از ۴ سال پیش در دوره استانداری محمد اسلامی که اکنون بر کرسی وزارت راه تکیه زده، روی میز قرار گرفت و قرار شد این پالایشگاه در آمل احداث شود.

نوسانات بازار شیر و بالا رفتن قیمت‌ها و فروش شیر به مغازه‌داران سبب شده تا سکوهای سنتی جمع‌آوری شیر و کارخانه لبنیات در مازندران حال ناخوشی داشته باشند و بسیاری از کارخانه‌های صنایع غذایی در استان به تعطیلی کشیده شد و همه این موارد دست به دست هم داد تا در سال‌های اخیر، یادی و نشانی از پالایشگاه شیر نباشد.

احمد مهدی‌زاده، دبیر انجمن صنایع غذایی مازندران در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه حال و روز صنایع غذایی خوب نیست و نوسانات بازار شیر و روغن در سال گذشته مشکلات زیادی را ایجاد کرده است، افزود: ۸۰ کارخانه صنایع غذایی در استان وجود دارد که برخی به دلیل کمبود مواد اولیه تعطیل شده است. وی با اظهار اینکه گرانی نهاده‌ها بر قیمت شیر و در نهایت تولیدات کارخانه تاثیر گذاشته است، افزود: در حال حاضر بیش از قیمت مصوب شیر را از دامداران و جایگاه‌داران خریداری می‌کنیم.

وی با بیان اینکه گرانی قیمت شیر سبب شده تا دامداران بیشتر تولیدات را به مغازه‌داران بفروشند و واحدهای لبنی برای تولیدات با مشکلات روبه‌رو هستند خواستار برنامه‌ریزی برای رفع مشکلات است.

۶۰ سکوی تولید شیر در مازندران وجود دارد و در نیمه نخست سال ۴۵۰ هزار تن شیر در استان تولید می‌شود که بخش زیادی از این تولیدات به استان برای فرآوری به استان‌های همجوار ارسال می‌شود.

مازندران که دستش از پالایشگاه شیر کوتاه مانده در تقلا و تلاش است تا با راه‌اندازی صنایع پتروشیمی و فولاد بخشی از عقب‌ماندگی‌ها را جبران کند و کلنگ ساخت پتروشیمی در استان به زمین زده شد و مازندرانی‌ها چشم‌انتظار به بار نشستن این پروژه هستند.

احمد حسین‌زادگان استاندار مازندران در گفت‌وگو با مهر با اشاره به صدور مجوز پتروشیمی در منطقه شرق استان اظهار کرد: این پروژه بزرگ و مادر برای ۲ هزار نفر اشتغال ایجاد می‌کند.وی کوچک بودن صنایع را از جمله مشکلات استان بیان کرد و گفت: مازندران در زمینه توسعه صنایع بزرگ در کشور رتبه خوبی ندارد و باید این خلأ جبران شود.وی با عنوان اینکه استقرار صنایع بزرگ مانند پتروشیمی و فولاد سبب تحرک و رونق اقتصادی در استان می‌شود، گفت: پتروشیمی مازندران با سرمایه‌گذاری ۳۷۰ میلیون دلاری احداث می‌شود.

استاندار مازندران ظرفیت تولید این کارخانه را ۱۲۰ هزار تن پروپیلن و حجم سرمایه‌گذاری را ۳۷۰ میلیون دلار بیان کرد و گفت: پتروشیمی صنعت اول کشور محسوب و راه‌اندازی آن سبب شکوفایی اقتصادی استان می‌شود. تهیه زمین برای ایجاد صنایع مادر و بزرگ از جمله نیازمندی‌ها در مازندران به شمار می‌رود و باتوجه به بالابودن ارزش زمین نسبت به سایر استان‌ها، این استان با فقر اراضی صنعتی روبه‌رو است. احداث شهرک صنعتی هزار هکتاری در شرق مازندران از دو سال قبل کلید خورد تا بخشی از نیازها را تامین کند اما آخرین خبرها حکایت از آن دارد که ۵۰۰ هکتار از این شهرک باید صرف فضای سبز و کمربند سبز شود.

احداث شهرک صنعتی هزار هکتاری در شرق مازندران از دو سال قبل کلید خورد تا بخشی از نیازها را تامین کند اما آخرین خبرها حکایت از آن دارد که ۵۰۰ هکتار از این شهرک باید صرف فضای سبز و کمربند سبز شود.

افزایش تولید برق نیروگاه سیکل ترکیبی یزد

انرژی تولیدی برق شرکت مدیریت تولید برق یزد طی سال ۱۳۹۹ به بیش از ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون کیلووات ساعت رسید.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت مدیریت تولید برق یزد، سید محمدحسن جمال‌الدینی، سرپرست شرکت مدیریت تولید برق یزد با اعلام این خبر افزود: واحدهای گازی و بخاری نیروگاه سیکل ترکیبی یزد در سال گذشته افزون‌بر ۳ میلیارد و ۵۴۷ میلیون و ۱۶۵ هزار کیلووات ساعت انرژی الکتریکی تولیدی را به شبکه سراسری برق کشور تحویل داده‌اند.

وی در ادامه افزود: نیروگاه یزد دارای ۲ مولد گازی کرافت و ۲ بلوک سیکل ترکیبی با ظرفیت‌های متنوع و مجموع توان تولید ۱۰۰۵ مگاوات برق است که در صورت تامین سوخت موردنیاز، آماده تولید برق پایدار و تزریق به شبکه سراسری برق کشور خواهد بود.

عرضه کل محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا

یکی از چالش‌های بازار کالای کشـور در سـال‌های گذشته این بوده که تنها برای عرضه و معامله برخی محصولات در بورس کالا برنامه‌ریزی شده است. به گزارش کالاخبر، محسن علیزاده، عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس در این‌باره گفت: در حالی‌که اصل شـفافیت و رقابت در بورس کالا حاکم اسـت و باید عمده محصولات مهم و کالاهای اولیه از جمله زنجیره فولاد راهی بورس کالا شود. علیزاده گفت: سال گذشته اوج التهاب و چالش در حوزه تنظیم بازار فولاد به موضوع قیمت‌گذاری اختصاص داشت که این رویکرد معاملات بازار سـهام و سـهام شرکت‌های فولادی را نیز تحت‌تاثیر قرار دارد. وی با اشاره به مخالفت ۱۰۰ درصدی کمیسیون اقتصادی مجلس با قیمت‌گذاری دسـتوری گفت: این اقدام رانت و فسـاد را جایگزین عدالت و توسعه می‌کند. علیزاده با بیان اینکه باید همه کالاهایی که قابلیت عرضه در بورس کالا را دارند، راهی این بسـتر معاملاتی شود، اظهارکرد: پیگیری عرضه فقط بخشـی از کالاها از سـوی متولیان باعث شده تولیدکنندگان از همه ظرفیت‌های بازار سرمایه و بورس کالا استفاده نکنند که به‌نظر می‌رسد با ورود کل زنجیره‌های تولید به این حوزه، شاهد حل بسیاری از مشکلات دغدغه‌های فعلی در بخش تولید باشـیم؛ در این زمینه براساس تاکیدهای انجام‌شـده امسال شاهد عرضه زنجیره فولاد در بورس کالا خواهیم بود. به گفتـه ایـن نماینده مجلس، بورس کالا دارای ظرفیت به مراتب بیشـتری از حجـم معامـلات فعلی اسـت و باید با فراهم کـردن مقدمات عرضه کل محصولات مهم و مواد اولیه در این بازار، شـاهد گسـترش فعالیت‌ها و ارائه خدمات متنوع مالی به صنایع و تولید کشور باشیم.

از بورس مسکن چه خبر؟

گام به گام تا شفافیت

از سـال گذشـته موضوعاتی همچون عرضه فیزیکی زمین و مسـکن در معاملات بورس کالا و همزمان راه‌اندازی بورس جداگانه‌ای برای مسکن مطرح شد. بر همین اساس نیز بورس کالا از مرداد سـال گذشـته اقدام به راه‌اندازی بازار معاملات فیزیکی املاک کرد. از میان عرضه‌های انجام‌شده در بورس کالا، در مجموع ۳ معامله نهایی شد. حال در ابتدای سال ۱۴۰۰ دوباره خبرهایی از تداوم فعالیت این بازار و عرضه املاک مبتنی بر ملک در بورس کالا منتشر شده است. حامد سلطانی‌نژاد، مدیرعامل بورس کالای ایران عنوان کرده که در حال حاضر برای عرضه املاک شستا از طریق بورس کالا توافق شده است. در همین حال، مذاکراتی برای عرضه املاک دولتی از طریق این مکانسیم در حال انجام است. همچنین طبق قانون رفع موانع تولید، بانک‌ها باید واگذاری املاک خود را از طریق بورس کالا در اولویت قرار دهند و اقداماتی برای اجرایی شـدن این قانون نیز در دسـتور کار است. این اخبار در حالی هستند که موجی از انتقادات به این بازار و دلایل چرایی شکل‌گیری و کارآمدی آن مطرح اسـت. برای بررسـی این موضوع با صاحب‌نظران این بخش گفت‌وگو کرده‌ایم. بسیاری از فعالان بازار، تداوم عرضه املاک در بورس کالا و همتی که برای رونق گرفتن آن وجود دارد را مثبت ارزیابی کرده‌اند. درواقع بازار مسـکن، بازاری پراکنده و غیرشـفاف است؛ بنابراین بهره‌گیری از این ابزار جدید، زمینه کشف نرخ شفاف و منصفانه و بهبود توزیع متقارن اطلاعات، کاهش هزینه‌های معاملاتی و تضمین اجرای تعهدات طرفین معامله را فراهم می‌کند.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بـورس کالای ایـران با توجه به نیـاز بازار و در راسـتای بهبود و مدرن‌سـازی بازار مسـکن در کشـور و کمک به خروج بـازار املاک از رکـود و همچنین بهبود کشـف نـرخ در بازار امـلاک، راهکارهای گوناگونـی ازجمله انـواع ابزارهای مالی و روش‌هـای نوین معاملات فیزیکی املاک را به متولیان و ذی‌نفعان حوزه مسکن معرفی کرد

نگاهی به بازار املاک و مستغلات در بورس کالای ایران

علیرضـا ناصرپور، معاون توسـعه بـازار و مطالعات اقتصـادی بورس کالای ایـران در گفت‌وگو با صمت و در تشـریح بازار املاک و مستغلات در بورس کالای ایران گفت: بورس کالای ایران بسـتری برای طراحی ابزارهـای معاملاتـی نوین براسـاس نیازهـای واقعی اقتصاد کشـور اسـت. سـال گذشـته با توجه به نیاز بازار و در راسـتای بهبود و مدرن‌سـازی بازار مسکن در کشـور و کمک به خـروج بازار امـلاک از رکود و همچنین بهبود کشف نرخ در بازار املاک، راهکارهای مختلفی از سـوی بورس کالا بـه متولیان و ذی‌نفعان حوزه مسکن معرفی شد.

ایـن راهکارهـا شـامل انـواع ابزارهـای مالـی و روش‌هـای نویـن معامـلات فیزیکی املاک بـود. از میان انـواع قراردادهـا و ابزارهـای معرفی شـده زیرسـاخت فنی و مقرراتی لازم برای عرضه فیزیکی زمین و مسـکن فراهم بود و در نتیجـه بازار معامـلات فیزیکی املاک از مرداد سال گذشـته راه‌اندازی شد و مطابق بـا دسـتورالعمل‌های موجود امـکان انجام معامله املاک و مسـتغلات بـا کاربری‌های گوناگون اعم از اداری، تجاری، مسـکونی و اراضی زراعـی در بازار فرعی با بهره‌گیری از سـازکار حراج میسـر شـد. وی افزود: بازار سنتی مسکن یک بازار پراکنده و غیرشـفاف است و بسیاری از نیازهای فعـالان بـازار و آحاد جامعه در این بازار سـنتی قابل دستیابی نیسـت؛ بنابراین عرضه اموال غیرمنقول در بـورس می‌تواند راهگشـای برخی چالش‌ها و نیازهای فعلی باشـد و عـلاوه بر کمک به خروج مسـکن از رکود برخی نواقص موجود در بازار را نیز برطرف کند.

معاون توسـعه بـازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران خاطرنشـان کرد: اهداف اولیه بازار امـلاک در بورس، نهادهایی نظیر وزارتخانه‌هـا، بانک‌هـا، نهادهـای عمومـی غیردولتی و انبوه‌سازان هستند و رایزنی‌های متعددی بـا نهادهـای مربوط انجام‌شـده اسـت. درحال‌حاضر برخی بانک‌ها و وزارت راه وشهرسـازی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسـلح، فرآیند عرضه در بورس را آغاز کرده‌اند. وی در تشـریح مزیت‌های بهره‌گیری از ایـن بازار بـرای خرید و فروش مسـکن گفت: بازار غیرشـفاف سنتی مانع مهم بر سر راه توسعه این بازار اسـت. هرچند تلاش‌های بسـیاری از سـوی متولیان حوزه مسکن به‌منظور شفافیت بیشتر معاملات املاک انجام‌شـده است، اما همچنان ترس از افشای اطلاعات مالی درباره معاملات رسمی در بورس و پاسخگویی در برابر انواع نهادهای نظارتی و رسـانه‌ها شاید مهم‌ترین مانـع در برابر حضور عرضه‌کننـدگان و خریداران در بازار املاک اسـت. در چنین فضایی به اذعان بسیاری از مشـتریان، بورس بهترین مسیر پاسخگویی در برابر نهادهای نظارتی و دوری از چالش‌های حاشیه‌ای برای مدیران صادق و مسئولیت‌پذیر استفاده از سازوکارهای بورس کالاست.

افق‌های روشن بورس مسکن

خشـایار دادمنـش، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگـو با صمت و در ارزیابـی عملکرد بازار املاک و مسـتغلات در بورس کالای ایران از سـال گذشـته تـا کنون، گفـت: این بازار به‌تازگی پـا گرفته و تعداد معاملات آن محدود هسـتند. سـال گذشـته چندین ملک برای فروش در بورس کالا عرضه شدند که فقط ۳ معامله اجرایی نهایی شـد. البته همین تعداد عرضه و معامله حکایت از آن دارد که بورس مسکن از قابلیت لازم برای معامله برخوردار است. در همین حال، روند ادامه فعالیت این بازار به فراموشـی سـپرده نشـده و خوشبختانه بورس کالا روند عرضه معاملات در بورس کالا را با جدیت دنبال می‌کند.

این کارشـناس بازار سـرمایه در ادامه طراحی این ابزارهای معاملاتی نوین را مثبت ارزیابی کرد و افزود: بدون تردید با گذشـت زمان فرآیند عرضه مسکن در بورس نیز تسـهیل خواهد شد. در همین حال، انتظار داریم امسال شـاهد عرضه‌های متعددتر و همین‌طور معاملات بیشتری در این بازار باشیم.

دادمنش افـزود: در بحث عرضه مسـکن در بورس کالا، عرضـه از سـوی بانک‌ها به‌شـدت مـورد توجه اسـت. خوشـبختانه سـال گذشـته برخی از بانک‌ها عرضـه اموال خود در بـورس را آغـاز کرده‌اند و این رونـد ادامه دارد. از آنجاکه در سـال‌های اخیر خروج بانک‌ها از بنگاهداری مطرح شده است، این ابزار جدید کارآیی بیشـتری خواهد یافت. اخذ مالیات از خانه‌های خالی نیز خـود می‌تواند عاملی بـرای رونق گرفتـن این بازار باشـد. به‌ویژه کـه بسـیاری از واحدهای مسـکونی که در اختیار بانک‌هاست، خالی هستند. در چنین فضایی فروش مسکن در بورس کالا اهمیت و جایگاه ویژه‌ای می‌یابد.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه تاکید کـرد: ورود معاملات مسـکن به بورس کالا بسـتری شـفاف را برای معامله فراهم می‌کند. همچنین اجرای تعهدات طرفین معامله تضمین شـده اسـت. به‌علاوه آنکـه کارگزاری‌های متعددی بـا بورس کالا همکاری می‌کننـد و همین کارگزاری‌ها می‌توانند بازاریابی این امـلاک را به عهده بگیرند. بنابراین درمجموع افق‌های روشـنی پیش روی عرضه املاک در بورس کالا است. هرچند همچون هر بازار دیگری تا رسـیدن به مرحله پویایی به زمان نیاز دارد.

وی در پاسـخ به سـوالی مبنی بر امـکان عرضه یا خریـد ملک در بورس از سـوی افـراد حقیقی، گفت: محدودیتی برای خرید یا عرضه از سوی افراد حقیقی وجـود نـدارد، هرچنـد عرضه ملـک در این بـازار با سـخت‌گیری‌هایی انجام می‌شـود. درواقـع از آنجاکه بـازار هنوز به‌طور کامل راه نیفتـاده، حقوقی‌ها از آن استقبال بیشتری می‌کنند. به مرور حضور املاک افراد حقیقی نیز در این بازار تسـهیل می‌شـود و رونق می‌یابد.

در شرایط کلی، وقتی شخص حقیقی قصد دارد ملک خود را به فروش برساند، احتمال دارد که بتواند این ملک را بالاتر از نرخ بازار به فروش برسـاند. اما حقوقی‌هـا به فروش مسـکن با میانگین نرخ بازار راضی هستند. به‌علاوه آنکه حضور گسـترده حقوقی‌ها در بـازار املاک، امنیت این ابـزار را افزایش می‌دهد. این ابـزار امتیازاتـی را برای حقوقی‌ها نیـز به‌دنبال دارد؛ ازجمله آنکه معاملات مسکن در بورس کالا به راحتی و با شفافیت انجام می‌شود. در همین حال سهامداران نیز از کم‌وکاسـت این خرید و فـروش باخبر خواهند شد.

راه‌حلی برای تجدید ارزیابی

دادمنـش افـزود: سـال گذشـته موضـوع تجدید ارزیابـی شـرکت‌ها بحث آفرین بـود. بدین معنی که ارزش‌گذاری املاک شـرکت‌ها مورد توجه قرار گرفت. ارزش‌گذاری املاک شـرکت‌ها نکته کلیدی است که ورود آن به بورس کالا متضمن شـفافیت و تسهیل در این فرآیند است.

در ادامـه سـهامداران نیـز با ارزش‌گـذاری دارایی شـرکت‌های بورسـی، امـکان برنامه‌ریزی بیشـتری را خواهنـد یافت. ایـن موضـوع از آن جهت اهمیت بیشـتری می‌یابد که بسیاری از شـرکت‌های بورسی مـا دارایی‌های غیرمولد قابل‌توجهـی دارند که نیاز به ارزش‌گـذاری دارد. در چنیـن شـرایطی، بورس کالا مرجع قابل‌قبولی برای قیمت‌گذاری اسـت. در همین حال بـه ارائه گزارش شـرکت‌های حقوقی نیز کمک می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر وجـود رقابت در خرید و فروش‌هـای بورس کالا و احتمال اثرگذاری عرضه مسـکن در این بازار بر رشد نرخ، گفت: خرید و فروش مسـکن بـا مواد اولیه قابل مقایسـه نیسـت و نمی‌توان انتظار رقابت برای خرید ملک را به‌اندازه‌ای که زمینه رشـد نرخ را فراهم کند، داشت. شرکت‌های تولیدی ناچارند برای تداوم فعالیت خـود مواد اولیه را خریـداری کنند، حتی اگر نرخ آن بالاتر از حد انتظار باشـد. اما در خرید مسـکن چنین رقابتی وجود ندارد و از دسـت رفتن یک معامله ضرر غیرقابل جبرانی را به خریداران وارد نمی‌کند.

البتـه بدون تردید با رونق گرفتـن این بازار، رقابت هم برای خرید مسـکن شـکل می‌گیرد اما این رقابت آنقدرهـا هم جدی نیسـت و زمینه رشـد نرخ ملک را فراهـم می‌کند. در واقع تا مدت‌هـای طولانی بازار خارجی نـرخ را تعیین می‌کند و حتـی افراد حقیقی ترجیـح می‌دهنـد ملـک خود را بـا نـرخ بالاتری از میانگین نرخ بورس به فروش برسانند.

خروج از فروش تک‌قطبی

حسین کرمی، کارشـناس معاملات کالایی کارگزاری بانک مسـکن در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی عملکرد فروش مسـکن در بورس کالا گفـت: درحال‌حاضـر عمـوم معامـلات مسـکن از طریـق بـازار خارجـی و بنگاه‌هـا انجام می‌شـوند. همین تـک قطبی بودن بازار نیز دسـت املاکی‌ها را در کنترل بازار مسکن باز می‌گـذارد؛ در همین حال شـاهد دریافت کارمزدهای قابل توجه از سـوی املاکی‌ها هسـتیم. اما چنانچـه این معاملات همزمان به بـورس کالا نیز وارد شـوند، نواقص موجود پوشـش داده می‌شـود، چراکه معاملات در این بازار براسـاس دسـتورالعمل و قوانین پیش مـی‌رود. به‌علاوه آنکه بـازار از حالت تک قطبی خـارج خواهد شـد. در چنین شـرایطی حتـی انتظار می‌رود کـه بنگاه‌هـای معاملاتـی نیز نرخ کارمزدهای خود را متعادل کنند.

در همیـن حال باید خاطرنشـان کرد که ورود ایـن معامـلات به بـورس کالا، زمینه شـفافیت هرچه بیشـتر معاملات را فراهم می‌کنـد و امنیت معامله را افزایش می‌دهد. درواقع تمام مرحله عرضه تا خرید، قانونی و مدون پیش می‌رود.

وی در پاسـخ به سـوالی مبنی بـر ورود معاملات به رینـگ معاملاتـی بـورس کالا و تاثیر آن بـر قیمت‌ها اظهارکرد: بدون تردید این اقدام زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم نمی‌کند، چراکه قرار نیسـت معاملات کاذبی در این بازار شـکل بگیرد؛ یعنی معاملات واقعی هستند و ریسکی متوجه این بازار نیست.

سخت‌گیری در فروش

کرمی افزود: براسـاس قانـون درحال‌حاضر هم افراد حقیقـی و هم حقوقی، امکان عرضه مسـکن در بورس کالا را دارنـد. اما شـرایط عرضه سـخت اسـت. لازمه عرضه مسـکن در بـورس کالا ارائـه ضمانتنامه بانکی اسـت و مراحـل اداری دشـواری دارد؛ بنابرایـن افراد حقیقـی درحال‌حاضر تمایلی به عرضـه ملک خود در بورس ندارند.البته این سخت‌گیری‌ها با هدف مشخصی اجرایی شـده تا بازار رونـق یابد و در همین زمان نقاط ضعف آن مشـخص شـود؛ یعنی در مرحله نخست و تا تکمیل و بهبود شـرایط عرضه مسـکن در بورس کالا، ترجیح بر این اسـت که طرف‌های عرضه شـرکت‌های بزرگ یا وابسـته به دولت باشند. به مرور زمان، شرایط عرضه مسکن برای افراد حقیقی هم تسهیل خواهد شد.

سخن پایانی

با صحبت به میان آمدن از معاملات مسکن، خرید و فروش‌های سنتی و بنگاهی به ذهن می‌آیند. شاید تعمیق این نگاه سـنتی موجب شـده شکل گیری بورسی برای خرید و فروش مسکن و انجام معاملات در این فضا دشـوار باشـد. بـا این وجـود، حامیان این طرح با تکیه بر شـفافیت معاملات در بسـتری مشخص و قانونی و همچنین تضمین اجرای تعهدات طرفین معامله بر شـکل‌گیری این بازار تاکید دارند. سـال گذشـته در مجموع ۳ معامله در این بستر به سـرانجام رسـید اما بورس کالا در نظر دارد امسال خرید و فروش معاملات مسکن را در بورس از طریق عرضه املاک شـرکت‌های دولتـی و بانک‌ها تقویت کند. امید مـی‌رود رونق گرفتن فعالیـت این بازار، کم‌وکاست‌های موجود در این حوزه را برطرف کند.

بازار مسکن، بازاری پراکنده و غیرشفاف است؛ بنابراین بهره‌گیری از بورس مسکن زمینه کشف نرخ شفاف و منصفانه و بهبود توزیع متقارن اطلاعات، کاهش هزینه‌های معاملاتی و تضمین اجرای تعهدات طرفین معامله را فراهم می‌کند

یادداشت

سرپیچی بازار از دستورالعمل‌های غیرکارشناسی

ابوذر انصاری
کارشناس بازار کالایی

عرضه و تقاضای محصولات پتروشـیمی طی سـال گذشـته در رینگ معاملات بورس کالا به خوبـی مدیریت شـد. روند خریـد و فروش این محصولات برخلاف فولاد، حاشیه‌ساز نبود. البته نرخ فروش محصولات پتروشـیمی در معاملات بورس کالا از قیمت‌های جهانی و نرخ ارز تبعیت می‌کند؛ بنابراین در سـایه کاهـش ارزش ریال در مقابـل دلار و افزایـش قیمت این محصولات در بـازار بین‌المللی، شـاهد روند صعودی قیمت محصولات پتروشـیمی در معاملات بورس کالا بودیم. این رشـد منطقی و قابل‌قبول است. آنچه اهمیـت دارد این اسـت که در طول یک سـال گذشـته عرضه این محصولات به میزان کافی و براسـاس سهمیه انجام شـد. درنتیجه این رشد قیمت در سایه کمبود عرضه نبود.

دسـتورالعمل تنظیـم بـازار محصـولات پتروشیمی مشخص و شفاف است و همه طرفین هم به آن پایبند هستند، به همین دلیل نیز شاهد بر هم خوردن نظم عرضه‌ها در این بازار نیستیم. براساس این دستورالعمل، کف عرضه هر شرکت توسـط شرکت ملی پتروشـیمی اعلام می‌شود. این کف عرضه براسـاس تقاضای بازار، تولیدات شرکت‌ها و سایر پارامترها مشخص است.

در همیـن حـال، آمـار تولیـد شـرکت‌های پتروشـیمی در ۲ سامانه ثبت می‌شود که زمینه شـفافیت هرچه بیشـتر عملکردی آنها را فراهم می‌کند. در چنین فضایی، فروش خارج از بورس محصولات پتروشیمی بسیار محدود است. علاوه بر این، باید تاکید کرد که شرکت‌های بالادستی پتروشـیمی‌ها زیرنظر وزارت نفـت هسـتند، واحدهای پایین‌دستی نیز زیر نظر وزارت صنعت، معـدن و تجارت فعالیت می‌کنند اما کل زنجیره فولاد در اختیـار وزارت صنعت، معدن و تجارت اسـت. شـاید به همین دلیل هم میزان دخالت در عملکرد واحدهای پتروشیمی به مراتب کمتر اسـت. همین کاهش دخالت نیز نتایج بهتری را به دنبال داشـته، چراکه با رشـد بـازار فولاد در سـال گذشته به سـرعت درمی‌یابیم بازار خرید و فروش فولاد در سـال گذشته با التهاب و تنش قابل‌توجهی روبه‌رو بود.

در بازار فولاد هیچ سـازکار مشـخصی وجود نـدارد که با اسـتناد بـه آن، بتـوان تصمیمات قاطعـی گرفت. به‌طور مثال، وزارتخانه در سـال ۹۷، دو دسـتورالعمل بـرای تنظیم بازار فولاد و پتروشـیمی تدوین و منتشر کرد. ویرایش جدید این دسـتورالعمل در پتروشـیمی در آذرماه ۹۹ ابلاغ شـد که تفاوت سـاختاری با دستورالعمل قبلـی نـدارد. امـا در حـوزه فـولاد از آن زمان تاکنون، حدود ۳۰ دستورالعمل دیگر صادر شده و بسـیاری از این دسـتورالعمل‌ها هم با یکدیگر تناقـض دارنـد. در واقع تعدد دسـتورالعمل‌ها تاکنـون نه‌تنها گرهی از مشـکلات این زنجیره نگشوده و زمینه تنظیم بازار را فراهم نکرده، بلکه خود عاملی در مسـیر تشـدید این تنش‌ها بوده اسـت. بنابراین نبود دستورالعمل جامع که همه ذی‌نفعان زنجیـره فولاد و بازیگران این حوزه به آن معتقد و پایبند باشند، این نابسامانی‌ها را پدید آورده است.

در چنین شـرایطی، به‌طور مرتب دسـتورات عجیبی صادر می‌شـود. عرضه کامل محصولات زنجیـره فـولاد در بـورس کالا یکـی از همین دسـتورالعمل‌های ناکارآمـد اسـت. اجرایـی شـدن این دست طرح‌ها نشـدنی است، چراکه فولادسازان ما اغلب صادرکننده هستند. درواقع ظرفیت ایجادشـده در این صنایع به مراتب بیش از نیاز صنایع داخلی است و صادرات لازمه تداوم تولید آنها محسـوب می‌شود. نمی‌توان صادرات شرکت‌های فولادی را منوط به عرضه محصولات این شـرکت‌ها در بورس کالا کرد و بدون تردید چنین اسـتراتژی‌هایی غلـط و درنهایت به ضرر تولید است.

درنتیجه سهمیه عرضه هر واحد باید مشخص باشد تا بدین ترتیب تولیدکنندگان بتوانند برای صادرات خود برنامه‌ریزی کنند. چراکه همانطور که بارها تکرار شده صادرات به یک برنامه طولانی مدت نیاز دارد. اما در حال حاضر متاسفانه شاهد هسـتیم که دسـتورات وزارت صنعـت، معدن و تجـارت برای فولاد منطبق بـا آرزوی مدیران اسـت. درحالیکه بـازار از امضای مدیران تبعیت نمی‌کنـد. بلکـه شـاخص‌های کلان اقتصادی، آینـده بازار فـولاد و زمینه تنظیـم آن را فراهم می‌کند. قیمت یک محصول براساس پارامترهای مختلف و شاخصه‌های اقتصادی تعیین می‌شود و امکان تغییر آن با امضای وزیران و معاونان آنها وجود ندارد.

خبر

ضرورت اقدام فوری دولت در حمایت از مستاجران

براساس آخرین گزارش منتشرشده از سوی بانک مرکزی نرخ میانگین هر مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران به ۳۰ میلیون و ۲۷۰ هزار تومان رسیده است. این نرخ حاکی از افزایش ۶.۶ درصدی نرخ مسکن در عرض یک ماه است. این در حالی است که متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران اسفند ۹۸ به ۱۵ میلیون و ۶۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان می‌رسید. به این ترتیب در حدفاصل اسفند ۹۸ تا اسفند ۹۹ نرخ مسکن در پایتخت ۹۳.۷ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که در پایان اسفند ۹۶ یعنی تنها ۳ سال قبل، میانگین نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان بود. به این ترتیب می‌توان ادعا کرد از اسفند ۹۶ تا اسفند ۹۹ نرخ مسکن ۵.۵ برابر شده است.

در همین مدت حداقل دستمزد کارگران از یک میلیون و ۱۱۱ هزار تومان به ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسیده است. این مهم به‌خوبی نشان می‌دهد چگونه از قدرت خرید خانوار پس از تحریم‌های ایالات متحده کاسته شده و چرا مسکن اکنون تبدیل به یک مسئله بحرانی در کشور شده است.

همچنین بررسی شاخص کرایه مسکن در تهران از افزایش ۳۱.۴ درصدی نرخ اجاره مسکن در اسفند ۹۹ نسبت به اسفند ۹۸ خبر می‌دهد. این در حالی است که بنا بر همین گزارش نرخ اجاره مسکن در دیگر نقاط شهری کشور هم افزایش ۳۵.۲ درصدی داشته است. در سال گذشته وزارت راه و شهرسازی سعی کرد با پرداخت وام ودیعه مسکن تا حدودی از مستاجران حمایت کند اما هنوز مشخص نیست این سیاست امسال هم ادامه پیدا کند. با این حال، وزارت راه و شهرسازی به‌ویژه پس از استعفای عباس آخوندی تلاش خود را به خرج داده تا بدون حواشی گذشته اوضاع را تحت کنترل درآورد. در همین راستا اعلام شده از امسال مالکان واحدهای خالی باید مالیاتی سنگین بپردازند.

گفته می‌شود به ازای هر سال خالی ماندن یک واحد مسکونی مالک آن باید ۶ برابر میزان اجاره واحد خود به دولت مالیات بپردازد و اگر برای سال دوم و سوم هم به این رویه ادامه داد مالیاتش به شکل پلکانی به ۱۲ و ۱۸ برابر نرخ اجاره واقعی آن افزایش خواهد یافت. برای مالکان حقوقی هم این مالیات دو برابر تنظیم شده یعنی در سال اول ۱۲ برابر ارزش اجاره و در سال دوم و سوم به ترتیب ۲۴ و ۳۶ برابر ارزش اجاره‌بهای خود را باید به‌عنوان مالیات بپردازند.

گفته می‌شود بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار خانه خالی در کشور وجود دارد؛ یعنی ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار خانوار را می‌توان در همین واحدها اسکان داد که با توجه به بعد بیش از ۳ نفره خانوار حداقل ۷ و نیم میلیون صاحب سرپناه خواهند شد. البته اجرای این سیاست به همان راحتی که گفته می‌شود نخواهد بود اما امید بسیاری از مستاجران به اجرای دقیق این سیاست وزارت راه و شهرسازی است. در مناظره‌های انتخاباتی سال ۹۶، رئیس فعلی قوه قضاییه ادعا کرد ۲۰ درصد جمعیت کشور حاشیه‌نشین هستند. این ادعا به معنای ۱۶ میلیون حاشیه‌نشین در کشور است که شامل بیش از ۵ میلیون خانوار خواهد شد. اما از آن زمان ۴ سال دشوار گذشته است؛ ۴ سالی که در ۳ سال آن تحریم‌های بسیار سختی علیه اقتصاد ایران اعمال شد و این امر در کنار نارسایی‌های سیاست‌گذاری در داخل سبب افزایش چشمگیر نرخ تورم و کاهش شدید نرخ رشد اقتصادی شده است. پس می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که اکنون شرایط به مراتب بغرنج‌تر از گذشته شده و احتمالا هم بر میزان حاشیه‌نشینی افزوده شده و هم بر تعداد افرادی که دچار فقر مسکنی هستند.

درست است که مشکلات ساختاری در اقتصاد کشور پاسخ کوتاه‌مدت ندارند اما نباید فراموش کرد وقتی شرایط اضطراری می‌شود باید یک راهکار سریع اتخاذ کرد. به همین دلیل حمایت بیشتر از رفاه خانوار و به‌ویژه اقشار فرودست و نیروی کار در سال ۱۴۰۰ ضرورتی دوچندان پیدا کند. سیاست‌گذار می‌تواند همزمان با اجرای سیاست‌هایی که در کوتاه‌مدت زندگی را برای مردم راحت‌تر می‌کند به شکل تدریجی مشکلات ساختاری را هم مرتفع کند تا در بلندمدت شرایط مطلوبی در بخش مسکن کشور ایجاد شود.

بررسی وضعیت اجاره‌بهای مسکن در گفت‌وگو با صمت

مشکل مسکن نیازمند برنامه بلندمدت است

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

آخرین آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد در سال ۹۹ باز هم نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران دوبرابر شده است. آمارها نشانگر آن است که میانگین هر مترمربع واحد مسکونی در ابتدای سال ۹۶ در تهران حدود ۴ میلیون تومان بود و اکنون نرخ هر متر واحد مسکونی به بیش از ۳۰ میلیون تومان رسیده است. در این مدت اما قدرت خرید خانوار به هیچ وجه متناسب با هزینه‌ها بالا نرفت و همزمان با افزایش نیازمندان در کشور در بخش مسکن هم مشکلات افزون شد.

در همین باره، مهدی سلطان‌محمدی، کارشناس و فعال بخش مسکن، در گفت‌وگو با صمت ضمن اشاره به ابعاد مختلف مشکلات بخش مسکن در کشور تاکید می‌کند: مشکلات بخش مسکن در کشور راه‌حل کوتاه‌مدت ندارند و هر کس که ادعا می‌کند در طول ۶ ماه یا یک سال می‌تواند وضعیت این بازار را بهبود بخشد فریبکار است. او البته تایید می‌کند سیاست‌هایی چون افزایش شدید مالیات خانه‌های خالی می‌تواند تا حدودی عرضه مسکن را افزایش دهد اما همزمان تصریح می‌کند اثرات چنین سیاستی صرفا در کوتاه‌مدت دیده خواهند شد. متن کامل این گفت‌وگو را می‌توانید در ادامه بخوانید.

عکس: صمت

متاسفانه هرگاه بحث افزایش عرضه مسکن مطرح می‌شود دولت‌ها بلافاصله تصور می‌کنند باید راه بیفتند و شروع به ساختمان‌سازی کنند؛ درحالی‌که این کار را هر کسی، به‌ویژه بخش خصوصی هم می‌تواند انجام دهد

◉ وزارت راه و شهرسازی برای کنترل وضعیت اجاره‌بهای مسکن و بهبود شرایط مسکن به‌ویژه برای اقشار فرودست طرح‌هایی چون افزایش چند برابری مالیات خانه خالی را در دستور قرار داده است. به نظر شما این سیاست‌ها می‌تواند به وضعیت مسکن در کشور یاری رساند؟

قبل از هر چیز باید تاکید کنم که یک سیاست می‌تواند در کوتاه‌مدت و بلندمدت اثرات متفاوتی بگذارد. برای توضیح بهتر این مسئله به یکی از بازارهای دیگر مراجعه کنیم و نقش سیاست‌های مداخله‌گرانه در آنها را بسنجیم. ماجرای مرغ امروز به مسئله اصلی معیشت کشور تبدیل شده است. در ماجرای مرغ و یکی دو ماه پیش مسئولان کشور تاکید کردند که باید نرخ هر کیلوگرم مرغ در محدوده ۱۲ هزار تومان باقی بماند. در مقابل اعتراض مرغداران و فعالان بازار مرغ هم دولت سرسختی نشان داد و حاضر به کوتاه آمدن از حرف خود نشد. در آن زمان به هر شکلی که بود دولت توانست برای مدتی مرغ ارزان را به دست مردم برساند اما پس از مدتی وضعیت به کلی دگرگون شد و اکنون نرخ مرغ به بیش از ۳۰ هزار تومان هم رسیده است. به عبارت دیگر، دولت توانست در کوتاه‌مدت سرمایه‌گذار را مجبور به تبعیت از دستور خود کند اما پس از مدتی سرمایه‌گذاران از بازار خارج شدند که این نیز به کاهش هرچه بیشتر عرضه و در ادامه آن افزایش چشمگیر قیمت‌ها منجر شد.

نباید فراموش کنیم سرمایه‌گذاران در شرایطی که بازدهی کاهش و ریسک افزایش می‌یابد حاضر به باقی ماندن در بازار نخواهند شد. اکنون دوباره مسئله مرغ مطرح شده و حالا فشار جامعه هم از چند ماه قبل به مراتب بیشتر شده است. این نیز سبب می‌شود تا دوباره سیاست‌گذار به میانه میدان بیاید و سعی کند با اجرای برخی سیاست‌ها وضعیت را کنترل کند اما با توجه به روش‌هایی که در پیش گرفتند به پیچیده‌تر کردن ماجرا دامن خواهند زد. به زبان ساده، گاهی دولت‌ها ابتدا با یک مداخله در بازار گرهی در کار می‌اندازند و پس از مدتی که تبعات این سیاست هویدا شد، تلاش می‌کنند با ایجاد گره‌های بیشتر، مشکل قبلی را حل کنند. این نیز به افزایش بیشتر ریسک سرمایه‌گذاری منجر خواهد شد و همین نیز می‌تواند دوباره عرضه را کاهش دهد. درنتیجه باید مشوق‌هایی را آماده کنند تا سرمایه‌گذار احساس بهتری نسبت به آینده داشته باشد و حاضر شود ریسک تولید را بپذیرد.

به باور من، در بازار مسکن و حتی دیگر بازارها هم این اصل صدق می‌کند و اجرای این دست سیاست‌ها به رفع مشکل مسکن در کشور منجر نخواهد شد.

◉ به هر حال با توجه به شرایط فعلی مسکن و افزایش حاشیه‌نشینی در کشور فکر می‌کنید اقدامات در دست وزارت راه به بهبود وضعیت منجر نخواهد شد؟

همان‌طور که گفتم سیاست‌ها اثرات متفاوتی در بلندمدت و کوتاه‌مدت به جای می‌گذارند. قبل از هر چیز باید بپذیریم مسکن در ایران راه‌حل کوتاه‌مدت ندارد و هر کس ادعا می‌کند می‌تواند در کوتاه‌مدت وضعیت این بازار را کنترل کند به نظر من فریبکار است زیرا مسئله اصلی مسکن در ایران کمبود عرضه است و به این ترتیب هر سیاستی باید به افزایش عرضه در کوتاه، میان و بلندمدت بینجامد. همچنین هنگامی که سرمایه‌گذار در بخش مسکن سرمایه‌گذاری می‌کند تا رسیدن به محصول نهایی ۲ تا ۳ سال زمان لازم دارد و به همین دلیل در کوتاه‌مدت نمی‌توان تحولی جدی در تولید مسکن در کشور به وجود آورد. حال برخی سیاست‌ها می‌تواند اجرا شود که بار بیشتری را بر دوش سرمایه‌گذار بگذارد. این سیاست‌ها منجر به افزایش ریسک و کاهش بازدهی خواهد شد و به‌تدریج انگیزه سرمایه‌گذاران را از بین خواهد برد.

مهدی سلطان‌محمدی

محاسبات نشان می‌دهد نسبت نرخ مسکن به اجاره‌بها در تهران به بیش از ۳۰ رسیده است

◉ ظرفیت تولید مسکن در کشور چقدر است؟

اکنون در کشور ما سالانه میان ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار واحد مسکونی ساخته می‌شود و میانگین تولید مسکن در دو سه سال اخیر البته کمتر از ۴۰۰ هزار واحد در سال بوده است. این در حالی است که در گذشته سالانه ۹۰۰ هزار تا یک میلیون واحد مسکونی را در کشور می‌ساختیم. پس می‌توان گفت اکنون با نیمی از ظرفیت بالقوه کشور مسکن ساخته می‌شود. این در حالی است که ظرفیت تولید مصالح در ایران برای بیش از یک میلیون واحد مسکونی در سال هم آمادگی دارد. همچنین نیروی کار متخصص در کشور به وفور یافت می‌شود و ایران هم‌اکنون در جهان یکی از بالاترین درصد مهندس به جمعیت را دارد. با وجود این، مسکن کافی در کشور ساخته نمی‌شود. پس به طور حتم مشکلی وجود دارد. حداقل سرمایه‌گذار احساس می‌کند که شرایط در کشور برای ادامه و گسترش فعالیت آماده نیست و به همین دلیل کار گره می‌خورد.

◉ از نظر شما مشکلات چیست؟

در کشور ما به‌ویژه در شهرهای بزرگ زمین بسیار گران و کمیاب شده و به همین دلیل نرخ تمام‌شده مسکن بسیار افزایش یافته است. همچنین گاهی سیستم اداری کشور کند، ناکارآمد و فاسد است که این نیز بر ریسک سرمایه‌گذاری اثر می‌گذارد. نرخ تورم بسیار بالا است و حتی در برخی زمان‌ها تورم بیش از انتظارات می‌رود. همان‌طور که ثابت‌شده افزایش نرخ تورم به‌شدت چشم‌انداز را مبهم و ریسک سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهد. این در حالی است که دولت هم نشان داده به هیچ وجه توانایی کافی برای کنترل نرخ تورم ندارد. فراموش نمی‌کنیم ابتدای سال ۹۹ رئیس کل بانک مرکزی وعده داد نرخ تورم به حدود ۲۲ درصد خواهد رسید اما در پایان سال نرخ تورم به بیش از ۳۶ درصد رسید و امسال هم تورم ۴۰ درصد برای کشور پیش‌بینی شده است. همه این موارد به ابهامات می‌افزاید و تمایل سرمایه‌گذاران را به سرمایه‌گذاری کاهش می‌دهد. این موضوع صرفا در بازار مسکن هم صدق نمی‌کند و دیگر بخش‌ها نیز با این شرایط مواجه هستند. پس درواقع یک مشکل ساختاری تمام بخش‌های اقتصاد ایران را دچار چالش کرده است. به همین دلیل هم معتقدم هیچ سیاست‌گذاری نمی‌تواند ادعا کند در طول ۶ ماه یا یک سال می‌تواند مشکلات این بخش را رفع کند.

◉ دولت چه اقدامی می‌تواند انجام دهد؟

دولت به جای اینکه طوری وانمود کند با در پیش گرفتن چنین سیاست‌هایی می‌تواند از مشکلات مردم بکاهد، باید با اصل مشکل برخورد کند و با رفع آن وضعیت بهتری را رقم بزند. درحال‌حاضر تقاضا در بخش مسکن زیاد و عرضه کمتر از نیاز است. دولت یا باید تقاضا را کاهش دهد یا اینکه باید عرضه را بالا ببرد. با توجه به گسترش شهرنشینی در کشور کاهش تقاضا برای مسکن عملی نخواهد بود. به همین دلیل باید سیاست‌هایی در پیش گرفته شود که عرضه مسکن بیشتر شود.

◉ اجرای سیاست‌های مسکن‌سازی دولتی می‌تواند به بازار کمک کند؟

متاسفانه هرگاه بحث افزایش عرضه مسکن مطرح می‌شود دولت‌ها بلافاصله تصور می‌کنند باید راه بیفتند و شروع به ساختمان‌سازی کنند؛ درحالی‌که این کار را هر کسی و به‌ویژه بخش خصوصی هم می‌تواند انجام دهد. درواقع بیش از ۹۰ درصد واحدهای مسکونی کشور از سوی بخش خصوصی ساخته شده و در عملکرد هم این بخش به مراتب بهتر از دولت عمل می‌کند.

دولت باید سراغ رفع موانع اصلی برود که گره آن به دست بخش خصوصی باز نخواهد شد. وظیفه اصلی دولت این است که بتواند شرایط را برای سرمایه‌گذاری گسترده در بخش مسکن فراهم کند، شهرهای جدید را توسعه دهد و راه‌های مواصلاتی این شهرها را با مرکز به شکل مطلوبی بهبود بخشد. ساخت‌وساز کاری است که بخش خصوصی به‌خوبی انجام می‌دهد اما آوردن امکانات، جاده‌کشی و راه انداختن حمل‌ونقل شهری مطلوب وظیفه دولت‌ها است و بخش خصوصی در این زمینه کاری نمی‌تواند انجام دهد.

◉ هم‌اکنون نرخ اجاره مسکن در ایران به مراتب بیش از قدرت خرید مردم و به‌ویژه طبقه کارگر و فرودستان است. اما آمارها نشان می‌دهد اجاره از نرخ مسکن عقب افتاده است. از این منظر آیا نرخ اجاره در کشور همچنان بالا محسوب می‌شود؟

برای فهم بهتر این مسئله می‌توانیم به شاخص نرخ به اجاره مسکن بپردازیم. محاسبات نشان می‌دهد نسبت نرخ مسکن به اجاره‌بها در تهران به بیش از ۳۰ رسیده است؛ یعنی نسبت نرخ واحد مسکونی به میزان اجاره ناخالص یک ساله حدود ۳ درصد است. به عبارت ساده‌تر، مالکی که واحد خود را اجاره می‌دهد، در همین شرایطی که قیمت‌ها چند برابر شدند، بازدهی ۳ درصدی دارد اما این بازدهی خالص نیست زیرا بخشی از این درآمد برای استهلاک و تعمیرات واحدهای مسکونی و بخش دیگر آن باید برای مالیات صرف شود. درنتیجه حدود ۲ درصد بازدهی برای اجاره مسکن باقی خواهد ماند. حالا دولت طرحی آورده که همین ۲ درصد بازدهی را هم محدودتر خواهد کرد.

حال پرسش این است که کدام سرمایه‌گذار حاضر است در این شرایط تن به این سیاست‌ها بدهد؟ شاید برای کوتاه‌مدت بتوان سرمایه‌گذاران را مجبور کرد اما پس از مدتی که سرمایه‌گذاران عقب نشستند کاری از دست کسی بر نخواهد آمد. فراموش نکنیم بیشترین واحدهای اجاره‌ای در کشور تحت مالکیت خانوارهایی است که اغلب اندوخته‌ها و سرمایه‌های خود را تبدیل به یک واحد مسکونی کردند تا هم از این طریق ارزش دارایی‌های خود را حفظ کنند و هم بتوانند درآمدی برای خود داشته باشند و بهتر زندگی کنند. این افراد اگر فشار زیادی را تحمل کنند دیگر با پس‌اندازهای خود سراغ خرید خانه نخواهند رفت و راه بازارهای موازی دیگر مانند طلا، ارز، واسطه‌گری و خودرو خواهند رفت؛ راه‌هایی که ثابت شده مردم به‌خوبی بلد هستند به‌واسطه آن ارزش دارایی‌های خود را حفظ کنند.

این سیاست‌ها در نهایت تمایل به سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. متاسفانه این واقعیت تلخ را هم باید پذیرفت که هر سیاستی که تصویب می‌شود به همان شکل اجرا نمی‌شود بلکه هنگام عمل فساد هم رخ خواهد داد و حتی ممکن است سیاست‌گذاری را به کلی از اهداف خود دور و منحرف کند.

◉ طرح دولت حداقل برای مستاجران و فرودستان امیدواری ایجاد کند که امسال فشار کمتری را تجربه می‌کنند. این طرح‌ها هیچ جنبه مثبتی ندارند و به هیچ عنوان نمی‌توانند هرچند در کوتاه‌مدت شرایط را بهبود بخشند؟

به شرطی که به‌خوبی و در یک فضای شفاف اجرا شوند می‌توانند در کوتاه‌مدت حداقل اثرات خوبی هم داشته باشند. اگر بخواهیم از جنبه مثبت به این سیاست نگاه کنیم باید گفت اگر دولت رویه معقولی را در پیش بگیرد و فساد را در اجرا کاهش دهد دست‌کم برای امسال می‌تواند تا حدودی قیمت‌ها را کنترل کند. اما این اتفاق شاید رخ دهد چون بارها در کشور تجربه کردیم که حتی سیاست‌های درست هم آن‌قدر بد اجرا می‌شوند که نتایج معکوسی می‌دهند.

شرط درست اجرا شدن سیاست‌ها در پیش گرفتن یک رویه شفاف است. با این حال، باز هم تاکید می‌کنم سیاست‌های وزارت راه و شهرسازی در بهترین حالت در کوتاه‌مدت و به شکل بسیار محدودی اثرگذار خواهد بود و مشکل مسکن نیز حل نخواهد شد.

◉ چه زمانی می‌توانیم بگوییم مشکل مسکن در کشور به سمت رفع شدن است؟

مسئله مسکن در کشور حل نخواهد شد مگر اینکه عرضه مسکن افزایش یابد؛ یعنی سالانه باید حداقل ۸۰۰ هزار واحد مسکونی در کشور به بهره‌برداری برسد. به این ترتیب دولت می‌تواند با در پیش گرفتن سیاست‌هایی به بهبود وضعیت بازار اجاره هم یاری رساند. برای مثال، می‌تواند به تشویق ساخت واحدهای مسکونی اجاره‌ای بپردازد اما برای این مهم باید تصویر صاحبخانه به‌عنوان فردی ظالم که در حال مکیدن خون مستاجر است را کنار گذاشت وگرنه باز هم شرایط بدتر خواهد شد.

در هر حال مداخله‌های قیمتی در بازار مسکن چندان آثار مثبتی در پی نداشته اما سیاست‌گذار می‌تواند مسیری را در پیش بگیرد که سوداگری‌ها را در بازار کاهش و سرمایه‌گذاران را به سمت سرمایه‌گذاری بلندمدت و کم‌ریسک سوق دهد. با این سیاست می‌توان امیدوار بود فعالانی وارد عرصه ساخت مسکن می‌شوند که واحدهای مسکونی خود را صرفا برای اجاره دادن می‌سازند. اکنون گفته می‌شود نزدیک به نیمی از مردم پایتخت مستاجر هستند؛ یعنی نیاز به اجاره مسکن در کشور به شکل روزافزون در حال افزایش است اما خانه‌های اجاره‌ای کافی وجود ندارد. همچنین در ایران شرکت‌های بزرگ اجاره مسکن هم وجود ندارند تا بتوانند با تولید انبوه بازدهی بیشتری داشته باشند. به همین دلیل باید سرمایه‌های بزرگ مانند سرمایه‌های صندوق‌های بازنشستگی را به بازار مسکن و تولید مسکن اجاره‌ای جلب کرد. همچنین دولت باید بتواند عرضه زمین را دوباره سامان‌دهی کند. باید سرعت عرضه زمین افزایش پیدا کند و بین شهرهای جدید و مراکز راه‌های مناسبی ساخته شود. ما چندین شهر جدید ساختیم اما جز یکی دو تا هیچ‌کدام به شبکه‌های ریل کشور وصل نیست. حال آنکه اگر مترو تهران به شهرهای جدید می‌رسید زندگی در این شهرها مزایایی چون آب و هوای خوب دارد و اگر ساکنان بتوانند از طریق شبکه مترو به‌سرعت به تهران و مناطق مختلف آن برسند، آن‌گاه تقاضا برای رفتن به این شهرها هم بیشتر خواهد شد.

◉ با وجود اینکه بارها کارشناسان تاکید کردند باید با نگاهی بلندمدت به مسائل نگریست، باز هم سیاستمداران و دولتمردان به سیاست‌های کوتاه مدت تمایل دارند؟

دولت‌ها اغلب سراغ سیاست‌هایی می‌روند که نتایج آن را در دوره خود ببینند. کابینه‌ها هنگامی که تشکیل می‌شوند در ابتدا یک افق ۴ ساله دارند و هرچه به پایان کار نزدیک می‌شوند افق آنها هم محدودتر می‌شود. اکنون افق دولت ۳ تا ۶ ماهه است. این مسئله سبب می‌شود تا منابع خود را صرف اموری کنند که در کوتاه‌مدت پاسخ دهد حال آنکه سیاست‌گذاری در بخش مسکن بلندمدت است.

سیاستمداران فکر می‌کنند درست نیست منابع خود را صرف سیاست‌هایی کنند که نتایج آن در دوره‌ای دیگر مشخص خواهد شد و به اصطلاح افتخارش به دیگری خواهد رسید. اما همان‌طور که گفتم مسئله مسکن در ایران پاسخ کوتاه‌مدت ندارد.

نکات مثبت و منفی تاثیر بودجه ۱۴۰۰ بر بازار سرمایه

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: در نشست با کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس دغدغه نمایندگان درباره مسائل کلان اقتصادی و بازار سرمایه به‌ویژه تاثیر بودجه ۱۴۰۰ بر بازار سرمایه مطرح شد. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، محمدعلی دهقان‌دهنوی افزود: در این نشست، دغدغه نمایندگان درباره مسائل کلان اقتصادی و بازار سرمایه به‌ویژه تاثیر بودجه ۱۴۰۰ بر بازار سرمایه مطرح شد که در ادامه نکات منفی و مثبتی را تشریح کردم. وی ادامه داد: نکات مثبت خوبی در بودجه ۱۴۰۰ وجود دارد، مانند معافیت مالیات انتقال دارایی به ابزارها و نهادهای مالی که می‌تواند زمینه بسیار خوبی برای توسعه نهادها، ابزارهای مالی و صندوق پروژه‌ها باشد. همچنین در این بودجه اجازه سرمایه‌گذاری به بانک‌ها داده شده و این موضوع می‌تواند گامی مثبت در راستای رونق بازار سرمایه باشد. دهقان دهنوی تصریح کرد: همچنین نکات قابل تاملی هم در بحث بودجه امسال وجود دارد، مانند حجم بالای انتشار اوراق که باید با کنترل بازار باز بانک مرکزی و نرخ‌های سود باشد تا تاثیر منفی بر بازار نگذارد. افزایشی هم در نرخ خوراک شرکت‌های تولیدی پیش‌بینی شده درخواست دادیم این موضوع به‌طور تدریجی اجرایی شود تا آثار منفی در پی نداشته باشد. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تاکید کرد: در این نشست، ضمن استماع نکات و ملاحظات نماینده‌ها به راهکارهای خوبی برای کمک به بازار سرمایه و رونق این بازار دست یافتیم، بخشی از این رونق می‌تواند به اجرای خوب قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کمک کند و ما حتما این موضوع را پیگیری می‌کنیم.

تحلیل کارشناسان از آینده بورس چیست؟

بورس خودزنی می‌کند

کارشناسان و فعالان بورسی بر این باورند که بازار سهام تهران در دو هفته‌ای که از سال ۱۴۰۰ می‌گذرد دچار نوعی سرگشتگی نسبت به شرایط عمومی کشور شده، چراکه موضوع از سرگیری مذاکرات می‌تواند صفحه بازی بورس را به کلی کن‌فیکون کند اما به‌دلیل ابهامات پیرامون ماجرای احیای برجام فعلا بورس‌بازان ایرانی دچار آمپاس معاملاتی شده‌اند. البته تحلیلگران رفتاری معتقدند وضعیت کنونی بازار اگر تا به این حد هیجانی نبود در بدترین شرایط باید در حالت تعلیق نسبی فرو می‌رفت اما شرایط به گونه‌ای رقم خورده که افراد ذهنیت منفی نسبت به آینده بازار دارند و به همین دلیل تمام تلاش خود را می‌کنند سرمایه خود را یا از بازار خارج کنند یا آن را نقد کرده و در گوشه کنار سوت و کوری از بازار پارک کنند تا از گزند نوسانات احتمالی آینده در امان بماند. اما اغلب فعالان باسابقه نگاه دیگری نسبت به این وضعیت دارند، چراکه دقیقا همین افراد دست به کار شده و سهم هایی که فروخته می‌شوند را خریداری می‌کنند. آنهم در شرایطی که اغلب نوسهامداران با دستپاچگی در صف‌های فروش ایستاده‌اند. تحلیل این بورسی‌های کهنه‌کار نسبت به شرایط بازار این است که تنها پس از چند هفته و یا حتی چند روز که میز مذاکره شفاف‌تر شود درها به روی پاشنه دیگری می‌چرخد و بورس هم سرانجام لباس سبز خود را از ته گنجه بیرون خواهد آورد.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ابهامات پیرامون بازار باعث شده فعلا شرایط در تعلیق به سر ببرد اما همانطور که گفته شد، نشانه‌های مثبتی از خروج بازار از شرایط رکود را به وضوح می‌توان دید

وضعیت بازار عجیب نیست

مسعود میرزاباقری، کارشناس و فعال بازار سهام به صمت گفت: وضعیت بازار برخلاف آنچه تصور می‌شود به‌هیچ عنوان غیرعادی و عجیب نیست، اتفاقا دقیقا طبق روالی که پیشتر نیز پیش‌بینی شده بود در جریان است.

وی در ادامه افزود: اغلب کارشناسان نیز این پیش‌بینی را داشتند که وضعیت بورس به این سو برود. وقتی رئیسی که برای سازمان بورس انتخاب می‌شود از حوزه بازار پول آمده به‌طور قطع باید انتظار این روزها را هم داشته باشیم.

میرزاباقری به نگرش رئیس فعلی سازمان بورس نسبت به بازار اشاره کرد و گفت: همانطور که گفته شد وقتی رئیس سازمان بورس از بازار پول به این حوزه می‌آید به طبع اولویت اصلی‌اش تامین مالی است. به همین دلیل است که موضوع دامنه نوسان به شکل نامتقارن باقیمانده هم به این نگاه برمی‌گردد.

وی ادامه داد: هدفشان هم این است که ریزش‌های بازار خیلی شدید و محسوس نباشد تا بتوانند از طرف دیگر کاری که از سوی دولت به آنها محول شده انجام دهند و اوراق بفروشند.

سنت بهاری بورس

این کارشناس بازار سهام روال طبیعی بورس در دوره بین تعطیلات نوروزی و مجامع شرکت‌ها یادآور شد و به صمت گفت: به‌طور سنتی در بازه زمانی ابتدای سال تا زمان برگزاری مجامع، بورس در یک شرایط مشخصی به سر می‌برد.

به عبارتی به‌دلیل اینکه فضا شفاف‌تر شده پایداری و ثبات بیشتری هم بر بازار حاکم می‌شود. وی افزود: از همین‌رو پیش‌بینی می‌شود تا فرارسیدن انتخابات ریاست‌جمهوری و همچنین مجامع احتمالا روند مثبت‌تری را در بورس تهران تجربه خواهیم کرد.

این تحلیلگر بورس به موضوع نرخ دلار اشاره و تصریح کرد: موضوع ارز و تاثیرش بر بازار سهام اهمیت بسیار زیادی دارد، با توجه به سیگنال‌هایی که از درون دولت و مقامات بانک مرکزی هم گرفته می‌شود به نظر می‌رسد حتی در صورت آزادسازی منابع ایران نیز شاهد تزریق ارز به بازار با هدف کنترل قیمت‌ها نخواهیم بود.

میرزاباقری در پایان با تاکید بر اهمیت استفاده درست و اصولی از منابع حاصل از مذاکرات، خاطرنشان کرد: این دیدگاه اگر همچنان تداوم داشته باشد بسیار خوب و امیدوارکننده است، از سویی هم اگر ما بتوانیم در طول مذاکرات وارد روابط تجاری سازنده بشویم، بسیار شرایط بهتری را فراهم می‌کند.

اما بازهم باید تاکید کرد که باید به فکر استفاده بهینه از عواید این دست گشایش‌ها باشیم وگرنه با پول‌پاشی به بازار هم منابع کشور می‌سوزد و هم اینکه به اقتصاد آسیب وارد می‌شود.

نشانه‌های مثبت دیده می‌شود

محسن سیف‌زاده، کارشناس بازار سرمایه با اشاره به خبر از سرگیری مذاکرات برجامی ایران با غربی‌ها و تاثیرش بر بازار سرمایه، به صمت گفت: خبر مذاکره ایران و ۴+۱ باعث شده انتظارات تورمی کاهش پیدا کند، همین مسئله نیز سبب شد نرخ دلار و طلا و همچنین بازار سهام با افت همراه شوند.

وی در ادامه افزود: باید توجه داشت که یکی از دلایل رشد بورس انتظارات تورمی است که می‌تواند منجر به صعودی شدن روند بازار در بخش‌های مختلف شود. سیف‌زاده به وضعیت بازار در روزهای ابتدایی فروردین ماه ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: البته با وجود اینکه بازار در روزهای ابتدایی سال ریزش داشت اما در هفته جاری شاهد بودیم که حجم معاملات افزایش یافت و صف‌های فروش نیز در حال جمع شدن هستند. از همین‌رو انتظار می‌رود بازار سهام تهران در هفته آینده (و حتی دو هفته آینده) روند متعادلی را در پیش گرفته و بازار از روند نوسانی فاصله بگیرد.

آسیاب به نوبت

این کارشناس بازار سهام با توضیح درباره آینده بازار و بالا دانستن احتمال رشد فزاینده بازار در روزهای پیش‌رو، به صمت گفت: با توجه به این مسئله می‌توان انتظار داشت که هر یک از گروه‌ها در هر روز رشد خوبی را تجربه و تعادل را در بازار ایجاد کنند؛ یعنی یک روز دارویی‌ها، روز دیگر فولادی‌ها و سایر گروه‌های بورسی روند رو به رشد را در پیش خواهند گرفت. این روند تا جایی ادامه خواهد داشت که در بورس به کلی شرایط پایدار و با ثباتی را شاهد باشیم.

این فعال بورس ادامه داد: برای مثال اخباری که مربوط به افزایش نرخ فولادی‌ها می‌تواند سهام شرکت‌های فولادی را با رشد مواجه کند و این رویه می‌تواند با جلو رفتن مذاکرات و انتشار اخبار مثبت نیز ادامه داشته باشد. سیف‌زاده در پایان به وضعیت نه‌چندان مطلوب بورس در روزهای ابتدایی امسال اشاره و ضمن ابراز امیدواری نسبت به آینده خاطرنشان کرد: البته نباید فراموش کرد که ابهامات پیرامون بازار باعث شده فعلا شرایط در تعلیق به سر ببرد اما همانطور که گفته شد نشانه‌های مثبتی از خروج بازار از شرایط رکودی را به وضوح می‌توان دید. قطعا پس از مدتی که از مذاکرات بگذرد هم می‌توانیم نتایج مثبت خبرهای پیرامون آن را ببینیم.

پیش‌بینی بورس در چند ماه آینده

آغاز سال جدید هم چراغ بورس را سبز نکرد و شاخص کل بورس که در کانال یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد وارد سال جدید شده بود، در ۷ روز فعالیت خود در این روز دوباره به کانال یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد عقبگرد کرد؛ اتفاقی که یک کارشناس بازار سرمایه دلیل آن را ابهامات موجود در حوزه‌های اقتصادی و سیاسی می‌داند و بر این باور است که باید منتظر انتخابات ریاست جمهوری و نگرش دولت جدید به بازار سرمایه بود.

به گزارش ایسنا، روزبه شریعتی، کارشناس بازار سهام با بیان اینکه بازار سرمایه همچنان از ابهامات گوناگونی رنج می‌برد، توضیح داد: عوامل و ابهامات تاثیرگذاری مانند آینده سیاست خارجی، توافقات ایران و امریکا، نتیجه انتخابات ریاست جمهوری، مرحله‌گذاری که شکل می‌گیرد تا دولت جدید روی کار بیاید و نگرش دولت جدید به بازار و... روی بازار سرمایه سایه انداخته است.

شریعتی با تاکید بر اینکه اگر میزان صادرات نفت یک میلیون بشکه بماند، احتمالا با کسری بودجه حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان مواجه خواهد بود، گفت: جبران این کسری بودجه به‌طور قطع از طریق انتشار اوراق خواهد بود و حجم چاپ اوراق تا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان باعث افزایش نرخ بهره و آسیب به بازار سرمایه می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه درحال‌حاضر بین سرمایه‌گذاران بورسی چنددستگی وجود دارد، توضیح داد: برخی سرمایه‌گذاران مردمی هستند که به‌شدت آسیب دیده‌اند و بسیاری از آنها سرمایه خود را می‌خواهند. قشر دیگر سرمایه‌گذاران قدیمی بازار هستند که ذهنیت خوش‌بینانه‌ای دارند و توافقات سیاسی زودهنگام و ورود حجم قابل‌توجهی ارز به داخل کشور را پیش‌بینی می‌کنند. قشر دیگری هم هستند که با توجه به ابهامات یادشده، ترجیح می‌دهند محتاط عمل کنند.

شریعتی با اشاره به دامنه نوسان نامتقارن گفت: شورای‌عالی بورس و سازمان بورس با هدف اینکه هیجانات منفی به بازار آسیب بیشتری نزند دامنه نوسان ۲ درصدی را تعیین کردند که این موضوع نقدشوندگی را فدا کرده است.

وی ادامه داد: باید صبر کرد و منتظر ماند. البته اتفاق اقتصادی خاصی رخ نمی‌دهد و بیشتر جو روانی است. البته بازارهای موازی کار خود را می‌کنند، دلار در محدوده ۲۵ هزار تومان است اما بازار مسکن نرخ دلار را بالای ۳۰ هزار تومان می‌بیند و حجم معاملات مسکن نیز افزایش یافته است.

این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه بازار سرمایه در این روزها گران نیست، اظهارکرد: مگر اینکه اتفاق خارق‌العاده‌ای در نرخ دلار یا نرخ سود سپرده رخ دهد. مثلا نرخ سود سپرده به ۳۰ درصد برسد. اما باید گفت با دلار ۲۵ هزار تومانی و نرخ سود سپرده ۲۰ درصد، بازار سرمایه بازار جذابی است.

پیش‌بینی می‌شود تا فرارسیدن انتخابات ریاست‌جمهوری و همچنین مجامع احتمالا روند مثبت‌تری را در بورس تهران تجربه کنیم

سخن پایانی...

بسیاری از صاحب‌نظران بورسی در ایران معتقدند وضعیت کنونی بورس برخلاف آنچه در صف‌های فروش می‌بینیم بسیار عادی و مطلوب است.

این عده بر این باورند که باید از هرگونه رفتار هیجانی خودزنانه دوری کرد، چراکه با توجه به نرخ دلار و همچنین وضعیت بازارهای موازی فروش سهم در بورس به مراتب آسیب بیشتری را به سرمایه‌گذاران خرد و کلان می‌زند. از همین‌رو توصیه می‌شود سهامداران کمی با سعه‌صدر به بازیابی استراتژی‌های معاملاتی خود پرداخته و از هرگونه تصمیمات غیرمعقول فاصله بگیرند. معمولا کارشناسان و مشاوران سرمایه‌گذاری در بازارهایی مانند بورس یا ارزهای دیجیتال که درهم‌تنیدگی زیادی با دانش روز دارند، به سرمایه‌گذاران توصیه می‌کنند اطلاعات خود را نسبت به تغییر و تحولات به‌روزرسانی کنند تا هم از قافله عقب نمانند و هم اینکه روش‌های جدیدی برای کسب سود بیشتر را فراگرفته و برگ برنده‌ای را که همه سهامداران در به در به دنبالش هستند را در دست داشته باشند و دیگر به‌دنبال خرید سیگنال از پیج‌های اینستاگرامی بی‌نام و نشان نباشند. از سویی هم، سازمان بورس که ادعا دارد تمام تلاش خود را برای رونق این بازار به کار بسته باید در گام نخست فکری به حال آموزش اصولی و همگانی نوسهامداران بورسی کند تا بتوان در حد امکان از دامنه واکنش‌های هیجانی فعالان بازار کاست.

در غیر این‌صورت باید خود را برای نوسانات شدید ناشی از رفتارهای احساسی و غیرمعقول تازه‌واردان آماده کنیم، چراکه ذات مذاکرات نشان داده که قابلیت جابه‌جا کردن شاخص‌های بورسی را تنها با یک لبخند دیپلمات‌ها دارد.

از سویی هم بسیاری معتقدند اگر نوسهامداران بتوانند واکنش‌های خود را مدیریت کنند به‌طور قطع می‌توان از موسم مذاکرات ثمرات پرباری را برداشت کرد، چراکه فضا برای سرمایه‌گذاری بازتر و فرصت مناسبی فراهم می‌شود تا آسیب‌هایی که اقتصاد در ۳سال اخیر متحمل شده جبران شود.

اما همه اینها با فرض این امر امکان‌پذیر است که هر دو طرف ماجرا (هم دولت و هم سرمایه‌گذاران خرد و کلان) اصولی و معقول عمل کنند.

یادداشت

بازار یک موجود زنده است

عماد عظیمی/ رئیس گروه پژوهش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی البرز

شرایط بورس به‌گونه‌ای است که سهامداران حقیقی و حقوقی ضررهای سنگینی را متحمل می‌شوند و متاسفانه این روند ادامه دارد و به نظر نمی‌رسد فعلا تغییر چندان چشمگیری نیز حاصل شود.

دلایل زیادی برای این وضعیت بورس می‌توان برشمرد که هر یک سهمی در بهم ریختگی بازار دارند اما فقدان رویکرد مدیریت علمی مهم‌ترین آنهاست که بازار سهام ما از آن رنج می‌برد.

در مباحث فلسفه علم نیز بازار به مثابه یک موجود ارگانیک زنده‌ای تصورشده که تابع اصول و قواعد خودش است. این موجود زنده (بازار) با دستورالعمل‌ها و تغییرات مدیریتی به سوی رونق رهنمون نمی‌شود اما دولتمردان و مسئولان ما هنوز به این نکته باور ندارند. به همین دلیل هم به رویه قبلی خود ادامه می‌دهند و با تغییرات مدیریتی متعدد سعی در اصلاح وضعیت بازارها را دارند اما طبیعتا شاهد بدتر شدن اوضاع هستیم.

کسب تجربه مدیریتی با پول مردم

بارها گفته‌ام که بورس در تمامی دنیا، آینه تمام‌نمای اقتصاد کشورها بوده و در ایران هم دقیقا به همین شکل است. شاهدیم که مسئولان در بورس مدام در حال آزمون و خطا هستند و آن را به الگوی مدیریتی خود تبدیل کرده‌اند. در حالی که این کار اصلا درست نیست، پولی که در بازار سهام جریان دارد، متعلق به مردم است و نمی‌توان با ریسک کردن روی آن تجربه مدیریتی کسب کرد. سرمایه‌ای که در این حوزه وجود دارد، حاصل زحمات یک عمر کارمندان و کارگرانی است که با هزار امید و آرزو اندک پولی را که در اختیار دارند، وارد این بازار کرده‌اند.

از همین‌رو انتظار می‌رود موضوع بورس بدل به یکی از مهم‌ترین مباحث در انتخابات ۱۴۰۰ شود، مسلما نامزدها و مسئولان قول‌هایی را خواهند داد تا مردم امیدوار به جبران ضررهایشان در بورس شوند.

سهامداران بی‌اعتماد شده‌اند

واقعیت این است که بی‌اعتمادی در بازار سهام به قدری گسترش یافته که بعید می‌دانم کسی به این وعده‌ها توجهی داشته باشد. اعتماد مهم‌ترین ابزار در بازارهای مختلف است، متاسفانه ما این ابزار و اهرم حیاتی را از دست داده‌ایم. این بی‌اعتمادی باعث شده تحلیل‌های فاندامنتال هم برای سهامداران بی‌اعتبار شوند، این اتفاق بسیار خطرناک است، چراکه رویگردانی از علم‌گرایی در هر بازاری می‌تواند پیامدهای ناخوشایندی داشته باشد. این سلسله اتفاقات اعتمادزدا نیز به‌دلیل رویکرد مدیران اقتصاد ایران به بورس است که باعث شده مردم حتی به مباحث علمی هم اعتماد خود را از دست بدهند و باوری به تحلیل‌های اصولی هم نداشته باشند.

متخصصان ناتوانند یا غیرمتعهد؟

افرادی هم که دانش و تخصص مدیریت بازار سهام را دارند نمی‌توانند از دخالت سایر نهادها و مقامات در بورس جلوگیری کنند. برخی از همین مدیران که اتفاقا دانش این کار را هم داشتند، مردم را برای ورود به بورس تشویق کردند، در حالی‌که می‌دانستند امکان ممانعت از دخالت سایر نهادها در بازار سهام وجود ندارد و نتیجه خوبی در انتظار سرمایه‌های مردم نخواهد بود.

راهکار چیست؟

مهم‌ترین اقدامی که باید انجام شود، لغو هرگونه قانون و تصمیم من‌درآوردی و بی‌منطق است که باعث شده کار بازار به اینجا بکشد. به جای این ابتکارات غیراصولی و مخرب باید به سمت استفاده از ابزارهای مدرن برویم تا بازار از پویایی لازم برخوردار شود.

در مرحله بعد باید سهام شناور شرکت‌ها را افزایش دهیم و مواردی مانند حجم‌مبنا و دامنه نوسان را به کلی از بازار حذف کنیم. اگر این موارد را رعایت کنیم، می‌توان به آینده بورس امیدوار بود، در غیر این‌صورت اصلا نمی‌توان پیش‌بینی کرد چه روزی و چه تاریخی وضعیت ملتهب بورس به پایان خواهد رسید.

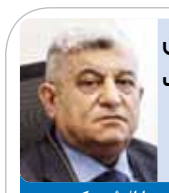
ثبت چک‌های جدید با استفاده از همه کارت‌های شتابی

سخنگوی اجرای قانون جدید چک گفت: اکنون امکان ثبت چک با استفاده از کارت‌های شتابی در اپلیکیشن‌های پرداخت فراهم شده است؛ به‌عبارت دیگر با کارت هر بانکی امکان صدور و ثبت چک وجود دارد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، آمنه نادعلی‌زاده درباره روند اجرای قانون جدید چک اظهار کرد: چک‌های جدید بنفش رنگ از نخستین روز کاری سال جدید توسط شبکه بانکی توزیع شده و از این پس این چک‌ها فقط به مشتریان تحویل داده خواهند شد. وی افزود: مشتریان می‌توانند از طریق سامانه استعلام اعتباری از وضعیت اعتباری صادرکننده چک اعم از تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی وی مطلع شوند. سخنگوی اجرای قانون جدید چک گفت: این سرویس با ارسال شماره شناسه ۱۶رقمی چک به سرشماره «۷۰۱۷۰۱» از طریق پیامک و نیز مراجعه به وب‌سایت بانک مرکزی و اپلیکیشن‌های بانکی، قابل ارائه به مشتریان است. وی با بیان اینکه دسته‌چک‌های قدیمی فعلا نیازی به تعویض ندارند و به روال سابق کارسازی می‌شوند، ادامه داد: صدور و انتقال دسته‌چک‌های جدید نیازمند ثبت در سامانه صیاد است. قانون جدید صدور چک باتوجه به ضرورت ارتقای آگاهی آحاد جامعه و فرهنگ‌سازی در زمینه قانون چک و کاهش چالش‌های پیش‌روی کسب‌وکارها، به‌صورت مرحله‌ای و به‌تدریج اجرایی می‌شود. در این زمینه مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی اعلام کرد: تعیین صحت و سلامت چک از مزایای قانون جدید محسوب می‌شود و ثبت اطلاعات چک در سامانه صیاد، این امکان را به مردم می‌دهد تا از تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی صادرکننده اطلاع دقیق پیدا کنند.

یادداشت

ایرادات قانون جدید چک

محسن حاجی‌بابا/رئیس کمیسیون پول و سرمایه اتاق بازرگانی ایران

از زمستان سال گذشته که اجرایی‌سازی قانون جدید چک مطرح شد، شاهد بودیم که مشکلات بسیاری پیرامون روند عملیاتی کردن این قانون به‌وجود آمد و به همین دلیل اجرای نهایی آن بارها به تعویق افتاد.

چک یکی از مهم‌ترین مواردی است که اقتصاد ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد. از کارمند و صنعتگر گرفته تا شرکت‌های بزرگ حقوقی همگی سر و کارشان به چک می‌افتد؛ بنابراین هر گونه اختلالی در روند صدور و وصول چک می‌تواند مراودات بانکی را کشور دچار مشکل کند و معیشت تعداد زیادی از خانوار ایرانی را تحت تاثیر قرار دهد.

درباره قانون چک هم کمیسیون پول و سرمایه اتاق بازرگانی ایران سال گذشته جلسه‌ای را با حضور نمایندگانی از بانک مرکزی برگزار کرد تا برای آموزش قوانین جدید کمک‌های لازم را ارائه کنند. مقامات بانک مرکزی هم در تعامل با اتاق بازرگانی دو نفر از کارشناسان خبره را به این نشست فرستادند تا جنبه‌های مختلف این قانون مورد بررسی قرار گیرد و نگرانی‌های اقشار جامعه نیز در نظر گرفته شد، اما در نهایت گزارشی که تهیه شد حقیقتا نگران‌کننده بود.

آموزش

یکی از مهم‌ترین مسائلی که درباره این قانون وجود دارد، موضوع آموزش است، زیرا این قانون به‌قدری مهم است که باید از طریق صداوسیما و در چندین برنامه از طریق شبکه‌های سراسری تلویزیون به‌طور دقیق و کامل به مردم آموزش داده شود، اما متاسفانه دیده شده که تنها به انتشار چند بروشور آموزشی بسنده کردند و پس از آن قانون را به اجرا گذاشتند و مردم با مشکلات بسیاری مواجه شدند.

کاستی‌های سامانه «صیاد»

یکی دیگر از مشکلات این قانون موضوع اعتبار چک است، چراکه اگر در این ساختار صادرکننده چک، آن را در سامانه ثبت نکند و گیرنده این کار را انجام دهد و چک وصول نشود، گیرنده چک امکان برگشت زدن چک را نخواهد داشت و در واقع آن چک به کاغذپاره‌ای تبدیل می‌شود که هیچ اعتباری ندارد. این موضوع باعث می‌شود قانون جدید چک زمینه را برای یک کلاهبرداری بزرگ فراهم کند.

در سامانه صیاد هم هیچ سازکاری برای پیگیری موارد چک‌های برگشتی تعریف نشده و عملا گیرنده در صورت پاس نشدن چک و خالی بودن حساب صادرکننده چک، دستش به هیچ جا بند نخواهد بود. در حالی که قوانینی در این زمینه وجود دارد تا از چنین سوءاستفاده‌هایی جلوگیری شود، با اجرای این قانون آن قوانین هم از اعتبار ساقط می‌شوند.

ظهرنویسی

یکی دیگر از مسائلی که افراد را در بازار و به‌طور کلی در جامعه دچار مشکل کرده، مسئله ظهرنویسی است.

در ساختار قبلی وقتی چکی ظهرنویسی می‌شد، در صورت پاس نشدن افراد می‌توانستند به تک‌تک کسانی که چک را امضا کرده بودند مراجعه کنند اما حالا امکان چنین کاری به هیچ وجه وجود ندارد.

دسترسی به اینترنت

موضوع دیگر این است که همه نقاط کشورمان به اینترنت دسترسی کامل و مناسبی ندارند. بسیاری هم حتی امکان استفاده از گوشی‌های همراه را ندارند، چراکه یا توانایی خرید آن را ندارند یا اینکه توانایی استفاده از آن به‌دلایل مختلف از جمله کم‌سوادی یا بی‌سوادی وجود ندارد. از طرفی هم اپلیکیشنی مختص ثبت چک‌ها تعبیه نشده تا بتوان روند این کار را تا جای ممکن ساده کرد.

در مجموع باید به تجارب ناموفق گذشته نگاه و با تامل بیشتری نسبت به این موضوع تصمیم‌گیری کرد. هرچند بالاخره این قانون به اجرای نهایی رسیده اما وقتی به تجربه سامانه آموزشی «شاد» که برای دانش‌آموزان سراسر کشور در دوران کرونا طراحی شده بود نگاه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که باید با دقت بیشتری درباره سامانه صیاد عمل کنیم.

هنوز خاطرمان هست که بسیاری از دانش‌آموزان در مناطق کم‌برخوردار کشورمان با چه مشکلات دردآوری مواجه شدند و هنوز هم بسیاری از این مشکلات باوجود تلاش‌هایی که برای رفع آنها انجام شد، پابرجا هستند.

صمت مشکلات پیرامون اجرای قانون جدید چک را بررسی کرد

انقلاب چک، در نظام بانکی ایران

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

روند اجرایی کردن قانون جدید چک که از دی سال گذشته به‌صورت آزمایشی شروع شده بود، از ۵ فروردین ۱۴۰۰ به‌صورت رسمی به مرحله عملیاتی شدن رسیده است. این قانون که حاصل تصویب قوانین مقابله با پولشویی توصیه‌شده ازسوی گروه اقدام مالی است، به‌عنوان گامی مهم در راستای مدرن شدن سیستم بانکی در ایران از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است؛ قانونی که در بیش از ۳ سال اخیر قرار بود به‌صورت پلکانی اجرا شود اما تا همین زمستان ۹۹ از برنامه عملیاتی شدنش توسط بانک مرکزی عقب افتاده بود اما با روی کار آمدن عبدالناصر همتی و تغییرات اساسی در مشی مدیریتی شاهد پوست‌اندازی در حوزه‌های مختلف بودیم که موضوع اجرای قانون جدید چک نیز یکی از آنها بود. البته نباید فراموش کرد که کارشناسان انتقاداتی جدی بر عملکرد بانک مرکزی وارد می‌کنند که موضوع پنهان کردن استقراض دولت از بانک مرکزی تنها یکی از آنهاست اما روی هم رفته به‌نظر می‌رسد اجرای قوانینی که می‌تواند نظام بانکی ایران را به استانداردهای جهانی نزدیک کند، برای عبدالناصر همتی در اولویت قرار دارد که اتفاق بسیار میمونی است.

اما یکی از انتقاداتی که در زمینه اجرای قانون چک نیز توسط کارشناسان و فعالان حوزه بانکداری مطرح می‌شود فقدان یک برنامه آموزشی منسجم و همگانی است تا بتواند اقشار مختلف جامعه را با نحوه عملکرد سامانه صیاد به‌طور کامل آشنا کند. در روزهای گذشته که این قانون به‌صورت نهایی به اجرا گذاشته شده، گزارشاتی (هرچند محدود و کم‌تعداد) از بلاتکلیفی و ناآشنایی برخی کاربران نسبت به مفاد این قانون وجود داشته که نشانه‌ای از وارد بودن انتقاد مذکور است. صاحب‌نظران معتقدند بانک مرکزی می‌توانست در همکاری با صداوسیما اقدام به آموزش همه‌جانبه مفاد این قانون کند تا مردم در ایام نوروز و پس از آن با مشکل مواجه نشوند.

عکس: آیدا فریدی

گزارشات بانک مرکزی پیرامون مراحل اجرای قانون چک مشکل خاصی را نشان نمی‌دهد؛ اتفاقا این گزارشات نشان می‌دهد اجرای طرح با مشکل خاصی مواجه نیست

شرایط پایدار است

آمنه نادعلی‌زاده، سخنگوی اجرای قانون جدید چک، با اشاره به دوره آزمایشی که بانک مرکزی با هدف آشنا شدن مردم با سامانه صیاد و به‌طور کلی قانون جدید چک برگزار کرده، به صمت گفت: بانک مرکزی یک فاز آزمایشی را از ۲۰ دی سال قبل به اجرا گذاشت و اپلیکیشن‌های موردنظر را در دسترس عموم قرار داد تا مردم بتوانند چک‌های قدیمی را نیز در آن ثبت و آشنایی لازم را کسب کنند. وی در ادامه افزود: متاسفانه اقبال عمومی از این طرح‌ها چندان گسترده نبود، در حالی که برای نخستین بار بود که یک سامانه به‌طور آزمایشی در اختیار مردم قرار داده می‌شد. در حال حاضر نیز مشتریان بانک‌های مختلف می‌توانند از طریق همراه‌بانک‌ها، اپلیکیشن‌ها و حتی شعب بانکی راهنمایی‌های لازم را گرفته و درباره روش کار اطلاعات لازم را کسب کنند.

نادعلی‌زاده با اشاره به وضعیت اجرای قانون جدید چک در بانک‌های نظامی ادغام‌شده در بانک سپه، عنوان کرد: برای هماهنگی‌های ۵ بانک نظامی که در بانک سپه ادغام شدند کمی به زمان احتیاج است تا بتوانند به یکپارچگی لازم برسند، اما این مسئله هیچ ارتباطی به موضوع قانون چک ندارد، اتفاقا بانک‌های نظامی در این راستا همکاری‌های بسیار خوبی با بانک مرکزی داشته‌اند و مشکل خاصی تا به حال گزارش نشده است. هر یک از بانک‌های ادغام شده توانسته‌اند سامانه صیاد را راه‌اندازی کنند و چک‌ها نیز در درگاه بانک سپه ثبت می‌شود و مشکل خاصی وجود ندارد.

پایداری در روند اجرا

سخنگوی اجرای قانون جدید چک به گزارشاتی که پیرامون نحوه اجرای این قانون تهیه شده اشاره کرد و گفت: باید توجه داشت که چک‌های جدید هنوز در تیراژ انبوه توزیع نشده، چراکه در مجموع دو هفته از سال ۱۴۰۰ می‌گذرد که بیشتر این دوره نیز تعطیل بوده است؛ از همین رو فعلا نمی‌توان ادعا کرد مردم با سردرگمی نسبت به این طرح مواجهند. گزارشات بانک مرکزی پیرامون مراحل اجرای قانون چک هم مشکل خاصی را نشان نمی‌دهد؛ اتفاقا این گزارشات نشان می‌دهد اجرای طرح با مشکل خاصی مواجه نیست.

انتقادات وارده به قانون جدید

نادعلی‌زاده درباره انتقاداتی که در زمینه قانون جدید چک مطرح شده، توضیح داد: انتقاداتی نسبت به این طرح وجود دارد که به اصل این قانون وارد شده است.

در این نقدها سعی شده به زیرساخت‌ها ایراداتی گرفته شود اما تقریبا هیچ یک از این موارد به لحاظ فنی درست نیست. باید توجه داشت بانک مرکزی در حال یک تغییر رویه اساسی است که اتفاقا کاملا به نفع مشتریان تمام می‌شود.

وی با ذکر مثالی گفت: همگی خاطره ناگوار ساختمان پلاسکو را به یاد داریم که چک‌های بسیاری از کارگاه‌داران در آن سانحه سوخت و ضررهای سنگینی به بدنه بانکی و همین افراد وارد شد.

وقتی ما چک‌ها را در سامانه صیاد ثبت کنیم، دیگر چنین مشکلاتی روی نخواهد داد. نادعلی زاده در پایان خاطرنشان کرد: درباره سرقت نیز دقیقا همین موضوع مطرح است. ثبت چک‌ها در سامانه می‌تواند جلوی بسیاری از سوءاستفاده‌ها را بگیرد.

مفید بودن قانون جدید چک

اصغر پورمتین، کارشناس بانکی و عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با تاکید بر مفید بودن اجرای قانون جدید چک به صمت گفت: در اینکه این قانون هم ضروری بود و هم مفید، هیچ بحثی نیست، اما مسئله اجرای آن است که بانک مرکزی متاسفانه در زمینه‌هایی مانند آموزش مفاد این قانون به مردم اصلا عملکرد مطلوبی نداشته است.

وی در ادامه افزود: صداوسیما و بانک مرکزی باید در همکاری با یکدیگر تمام تلاش خود را به‌کار می‌بستند تا به مردم عادی آموزش‌های لازم را بدهند، اما چنین اقدامی را شاهد نبودیم.

فقدان آموزش

پورمتین با اشاره به ناآشنا بودن بسیاری از مشتریان بانکی با روند کار عنوان کرد: بانک مرکزی باید تلاش می‌کرد هدف از اجرای این قانون را برای مردم شرح دهد. متاسفانه عده‌ای از مردم فکر می‌کنند این سامانه برای دسترسی به داده‌های بانکی افراد طراحی شده تا دولت در روند مالیات‌ستانی از مردم با دست بازتر عمل کند، در حالی که این موضوع در فرع قرار دارد و ما باید برای مردم همه جوانب مسئله را روشن می‌کردیم.

این کارشناس امور بانکی به نتایج مثبت عملیاتی کردن این قانون اشاره کرد و به صمت گفت: بانک مرکزی باید این مسائل را برای مردم روشن می‌کرد که برای مثال وقتی چک‌های فیزیکی به سرقت می‌روند به‌راحتی قابلیت نقد کردن توسط سارق را دارند اما از این پس با اجرای این قانون چنین امکانی از سارقان گرفته می‌شود و عملا چکی که در سامانه ثبت شده باشد، اگر به سرقت هم رفته باشد، هیچ ارزشی برای سوءاستفاده‌کنندگان ندارد.

وی در ادامه تاکید کرد: از طرف دیگر، مواردی مثل اختلاس و سودجویی از اموال عمومی هم با اجرای قانون جدید چک به‌شدت محدود می‌شود. بانک مرکزی وظیفه داشت در دوره اجرای آزمایشی این قانون شیوه کار و مزایا و اهداف را به‌طور کامل برای مردم توضیح می‌داد تا مردم با دیده ابهام و شک به آن نگاه نکنند.

زمینه‌سازی ضروری بود

عضو هیات مدیره بانک اقتصاد نوین به وجود مشکلاتی نرم‌افزاری در سیستم بانک‌های نظامی ادغام شده در بانک سپه اشاره کرد و گفت: بانک مرکزی باید سامانه شبکه بانکی را به‌طور دقیق مورد بررسی قرار می‌داد؛ برای مثال بانک سپه و ۳ بانک دیگر که روند ادغام‌شان در این بانک طی شده مشکلات نرم‌افزاری دارند. به‌دلیل اینکه بسترهای اجرای این قانون برای این بانک‌ها فراهم نیست احتمالا اجرای بی‌کم و کاست آن در ۲ ماه آینده ممکن نخواهد بود.

پورمتین با اشاره به وجود مشکلاتی در بانک‌های مختلف در روند ارائه خدمات مربوط به چک، عنوان کرد: بسیاری از مشتریان بانک‌ها به‌دلیل همین مسئله امکان استفاده از دسته‌چک‌های جدید را ندارند. بانک مرکزی موظف بود تمام شرایط لازم برای اجرای این قانون بسیار خوب و ضروری را فراهم کند. حتی در زمینه نرم‌افزاری هم همانطور که گفته شد مشکلاتی وجود دارد که انتظار می‌رفت در این دوره تعلیق طولانی برطرف شود، اما برخی از بانک‌ها هنوز دسترسی به سامانه ندارند.

به شایعات دامن نزنیم

این کارشناس مسائل اقتصادی ضمن اشاره به شایعاتی که پیرامون پیاده‌سازی این قانون به‌وجود آمده، تصریح کرد: برخی مسائل باعث می‌شود هم شایعات قوت بگیرند و هم اینکه اعتماد عمومی نسبت به سیستم بانکی کشور کاهش یابد. در حال حاضر شخصا اطلاع دارم که برخی از مشتریان بانکی به دلایلی که ذکر شد کارشان کاملا به مشکل خورده و بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی‌شان به تعویق افتاده، در حالی که تنها با یک اقدام هماهنگ در جهت آموزش مفاد این قانون می‌شد از بروز این موارد جلوگیری کرد اما متاسفانه باوجود تصمیم درست بانک مرکزی برای اجرای این قانون، شاهد وجود مشکلاتی در روند اجرای آن هستیم.

پورمتین در پایان با یادآوری توصیه‌های گروه اقدام مالی FATF در زمینه تصویب و اجرای قوانینی که پولشویی را محدود می‌کردند، خاطرنشان کرد: متاسفانه ما عادت کرده‌ایم که حتی بهترین قوانین را هم به بدترین شکل ممکن اجرا کنیم. این قانون که در لوایح پالرمو به ایران توصیه شده بود بسیار مفید است و در نهایت به نفع همه کاربران و مشتریان بانکی کشور خواهد بود اما متاسفانه همانطور که گفته شد به‌دلیل اجرای نه‌چندان مناسب باعث معطل ماندن فعالیت‌های بسیاری از شهروندان شد.

> این قانون که در لوایح پالرمو به ایران توصیه شده بود بسیار مفید است و در نهایت به نفع همه کاربران و مشتریان بانکی کشور خواهد بود

سخن پایانی...

روزنامه صمت برای بررسی میزان رضایت مردم از اجرای قانون جدید چک یک نظرسنجی در شبکه اجتماعی اینستاگرام ترتیب داده است. در این نظرسنجی که تا لحظه نگارش این گزارش (در کمتر از ۳ ساعت) ۶۶۹ شرکت‌کننده داشت، ۶۱ درصد (۴۰۹نفر) از شرکت‌کنندگان رضایت خود را از اجرای این قانون ابراز کرده بودند. در نظرهایی هم که دنبال‌کنندگان صفحه رسمی اینستاگرامی روزنامه صمت برای ما ارسال کرده‌اند، غالبا دلیل نارضایتی خود را ضعف در آموزش و ناآشنا بودن افراد نسبت به مفاد این قانون ذکر کرده بودند. با بررسی دقیق‌تر آمار می‌توان به رقم ۷۸ درصدی (۵۲۳نفر) موافقت با اجرای این قانون در صورت آموزش اصولی و همگانی مفاد آن رسید. تحلیلی که می‌توان از این اعداد و ارقام داشت ذهنیت مثبت مردم نسبت به قانون جدید چک است که هم سوءاستفاده‌های سودجویان را محدود و هم اینکه زمینه را برای مدرن‌سازی هرچه بیشتر نظام بانکی کشور فراهم می‌کند.

باجه خبر

نخستین گام بانک پارسیان برای تحقق شعار سال

به‌منظور تحقق شعار سال ۱۴۰۰ تحت عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و به‌منظور تامین نیازهای سرمایه در گردش زنجیره‌های تامین بنگاه‌های تولیدی و کمک بیشتر به تولید، نخستین اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) بانک پارسیان به‌صورت همزمان در دو زنجیره خودرو و فولاد به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زنجیره‌های تولید در کشور، منتشر شد. این اوراق با ضمانت بانک عامل، صادر و پرداخت مبلغ اسمی آن در سررسید به آخرین دارنده، توسط بانک تضمین می‌شود. اوراق گام علاوه بر قابلیت انتقال در بازار پول، امکان تنزیل در بازار سرمایه را نیز دارد. اوراق گام محصول نوین اعتباری و تسهیلاتی است که برای کمک به تامین اعتبار بنگاه‌های تولیدی ایجاد شده و می‌تواند نقش موثری در تامین سرمایه در گردش بنگاه‌های مولد به‌ویژه بخش تولید داشته باشد و با حل موضوع دریافت و پرداخت خریداران و فروشندگان، با کمک نقش ضمانتی بانک‌ها، به تقویت بخش تولید کمک کند.

خداحافظی با چک‌های قدیمی

برگه چک‌های طرح قدیم از سطح شعب بانک مهر ایران جمع‌آوری شد. به گزارش روابط عمومی بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، باتوجه به ممنوعیت توزیع چک‌های طرح قدیم از ابتدای فروردین ۱۴۰۰ و لزوم ارائه چک‌های جدید (بنفش رنگ) به مشتریان از تاریخ یادشده، به‌منظور حصول اطمینان از اجرای این مهم و بروز نیافتن هرگونه تخلف، برگه چک‌های طرح قدیم از سطح شعب جمع‌آوری شده است.

ایجاد ۵ هزار شغل جدید در سال جاری

مدیر روابط عمومی گروه مالی گردشگری اعلام کرد: این گروه تاکنون بیش از ۱۰ هزار شغل پایدار در بخش‌های مختلف اقتصادی ایجاد کرده که این رقم تا نیمه نخست امسال به بیش از ۱۵ هزار نفر افزایش می‌یابد. به گزارش روابط عمومی گروه مالی گردشگری، امیر نیک‌روبان گفت: پروژه‌های در دست اجرای این گروه، به‌تدریج یکی پس از دیگری به بهره‌برداری خواهد رسید که حاصل آنها علاوه بر عمران و آبادانی مناطق محروم، ایجاد هزاران فرصت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم به‌ویژه برای جوانان است.

مدیر روابط عمومی گروه مالی گردشگری تصریح کرد: در شرایط سخت تحریم، قرارداد طرح‌های توسعه فولاد بناب با قرارگاه خاتم‌الانبیا منعقد شد و ثابت کردیم که می‌توانیم تهدیدها را به فرصت تبدیل کنیم. در طرح توسعه فولاد بناب که کارهای اولیه آن شروع شده، برای بیش از ۳ هزار نفر فرصت‌های شغلی در استان آذربایجان شرقی ایجاد شده است.

موج چهارم کرونا سوغات مسافران نوروزی

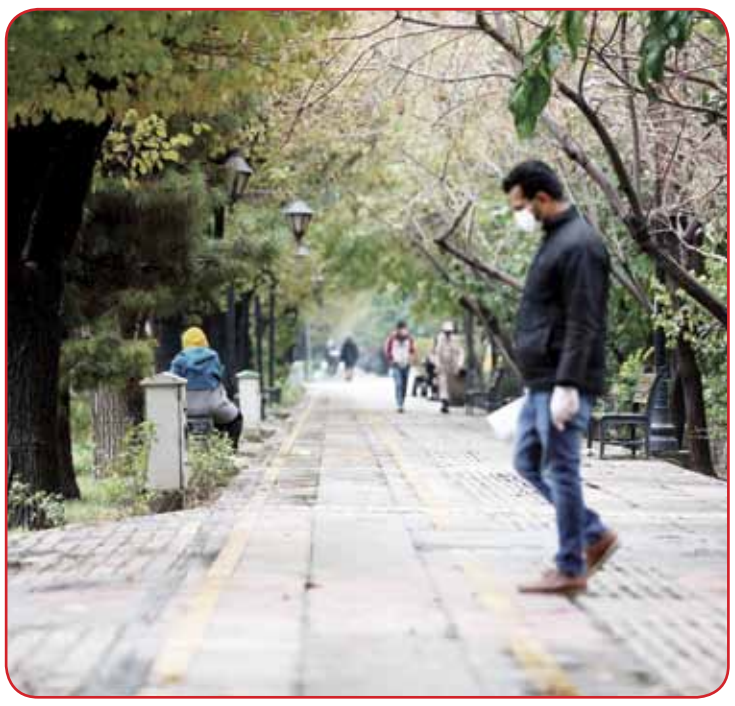
آیدا فریدی: نخستین ماه سال جدید هماهنگ شد با آغاز موج چهارم کرونا. آنچه مسئولان درباره‌اش هشدار داده بودند، اتفاق افتاد. مسافران نوروزی موج چهارم کرونا را برای همشهریان و خانواده خود به ارمغان آوردند. مناطق هشدار کرونا مجدد قرمز شدند و کادر درمان خسته و درمانده باقی ماندند.

هرآنچه در آغاز سال گذشته رخ داده بود، مجددا در آغاز سال جدید در حال رخ دادن است. آمار مرگ و میر بر اثر کرونا دوباره سه رقمی شد، پروتکل‌های بهداشتی شامل قرنطینه و محدودیت‌های برخی کسبه اعمال خواهند شد. با وجود آنکه انواع جهش یافته ویروس کرونا همچون ویروس بریتانیایی در کشور شیوع یافته اما به نظر می‌رسد این بار پروتکل‌ها با اندکی چشم‌پوشی اعمال شوند. اصناف و کسبه دیگر بنیه تعطیلی چند روزه را ندارند و با مسامحه پروتکل‌های بهداشتی را رعایت می‌کنند. مردم اما ماسک را به عنوان نوعی پوشش که همواره باید همراه داشت، پذیرفته‌اند و همزمان با افزایش شیوع کرونا دقیق‌تر و درست‌تر از ماسک استفاده می‌کنند. هرچند برخی که از ابتدا اعتقاد چندانی به ماسک نداشتند بر اعتقاد خود عزمی راسخ دارند و یکی در میان از ماسک استفاده می‌کنند.

نخستین گزارش تصویری صمت در سال جدید، روایتی است از تکرار مصائب و مسائل کرونا در سالی که گذشت.

چهارشنبه
۱۸ فروردین ۱۴۰۰- ۲۴ شعبان ۱۴۴۲ - ۷ آوریل ۲۰۲۱-شماره ۱۷۶۱-پیاپی ۳۰۷۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

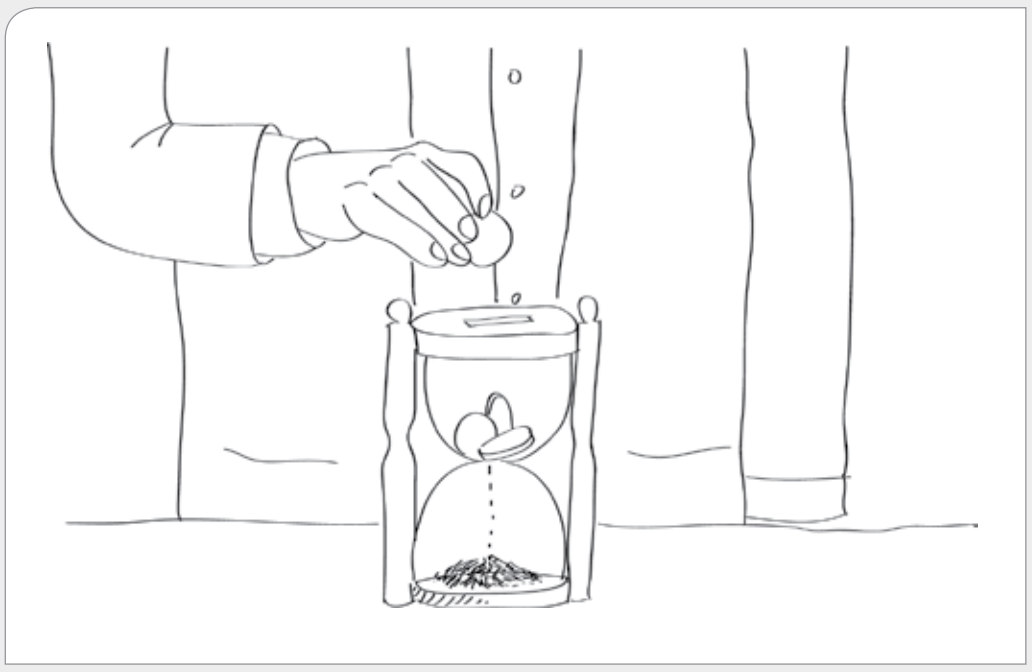
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

دروازه ورود جمعیت غیرفعال به بازار کار

زنان سرپرست خانوار، فارغ‌التحصیلان دارای مهارت، فاقد سرمایه و همچنین کسانی که مشکلات جسمی و حرکتی دارند، می‌توانند به جمعیت شاغل بپیوندند و در اقتصاد کشور ایفای نقش کنند. بر این اساس، قانون‌گذار نیز ساماندهی و حمایت از کسب‌وکارهای خانگی را در مجموعه قوانین کشور پیش‌بینی کرده تا جمعیت غیرفعال، زنان خانه‌دار و سایر افرادی را که به‌دلایل گوناگون امکان حضور فیزیکی در محیط کاری را ندارند به بازار کار بیاورد. با شیوع کرونا و تعطیلی بسیاری از مشاغل توجه به مشاغل خانگی از اهمیت بیشتری برخوردار شده، این در حالی است که براساس آمار در زمستان سال گذشته ۶۸۱ هزار و ۳۳۸ نفر از شاغلان بخش خدمات بیکار شدند که در مقایسه با زمستان ۹۸ این ریزش نیروی کار، ۲.۳ درصد رشد داشته است.

حدود ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور را افراد خانه‌داری تشکیل می‌دهند که نیمی از آنها ۲۰ تا ۳۹ ساله‌هایی هستند که ممکن است به‌دلیل نبود فرصت‌های شغلی، از جمعیت فعال اقتصادی خارج شده باشند. توسعه مشاغل خانگی می‌تواند دروازه ورود این افراد به بازار کار باشد

پیشنهادهایی برای توسعه مشاغل خانگی

به‌دلیل محدودیت‌های ترددی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام بسیاری از امور همچون مسافرت، گردشگری، خرید کالا، استفاده از خدمات رستوران‌ها، فست‌فودها، باشگاه‌ها و مراکز تفریحی کاهش یافت و به این ترتیب بخش خدمات از کرونا آسیب جدی دید. بررسی‌ها گویای این مطلب است که مشاغل بخش خدمات همواره از ثبات و پایداری لازم برخوردار نیست و در بحران‌هایی همچون شیوع بیماری کرونا بسیاری از ظرفیت‌های اشتغال در این حوزه دستخوش تغییر خواهد بود. طبق آخرین داده‌های آماری اشتغال در بخش خدمات در زمستان سال گذشته ۲.۳ درصد نسبت به زمستان ۹۸ با کاهش همراه بوده و در بازه زمانی مذکور ۶۸۱ هزار و ۳۳۸ نفر در این بخش بیکار شدند. مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب‌وکار در گزارشی با عنوان «ضرورت تسهیل در شروع و توسعه مشاغل خانگی در ایران»، به بررسی و مطالعه مشاغل خانگی پرداخته و پیشنهادهایی برای توسعه این مشاغل مطرح کرده است. براساس یافته‌های این گزارش، نتایج به‌دست آمده از سرشماری سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد بیش از ۲۰ میلیون نفر از جمعیت غیرفعال کشور را افراد خانه‌دار تشکیل می‌دهند که بیش از نیمی از آنها در بازه سنی ۲۰ تا ۳۹ سال، یعنی سن فعالیت، قرار دارند. همچنین فقط ۰.۳ درصد جمعیت ۲۰ میلیونی خانه‌دار را مردان تشکیل می‌دهند و با در نظر گرفتن سهم ۵۸ درصدی زنان در ورود به دانشگاه‌های کشور به‌نظر می‌رسد نبود فرصت‌های شغلی، عامل مهمی برای پیوستن این زنان به جمعیت غیرفعال بوده، این در حالی است که می‌توان مشاغل خانگی را به‌عنوان راهکاری برای ورود این جمعیت قابل‌توجه به بازار کار در نظر گرفت که علاوه بر بازده‌های فردی، بازده‌های اجتماعی را نیز به همراه دارد و می‌تواند در مرحله نخست با درآمدزایی، سطح رفاه این افراد و خانوارهای‌شان را بهبود بخشد و در مرحله بعد، ارزش افزوده اقتصادی به همراه داشته باشد. گزارش مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب‌وکار نیز جمعیت شاغل یعنی ۲۲ میلیون نفر را برای حضور در چرخه تولید در بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات کشور کافی نمی‌داند و نتیجه می‌گیرد باید از همه نیروهای بالقوه که اکنون منفعل هستند، به شیوه مطلوبی یاری گرفت؛ بنابراین مشاغل خانگی باتوجه به همخوانی با هنجارهای فرهنگی کشور می‌توانند در تبدیل این نیروهای بالقوه به نیروی کار فعال، موثر باشند. کسب‌وکارهای خانگی به هر نوع فعالیت اقتصادی گفته می‌شود که در محل سکونت شخصی و با استفاده از امکانات و وسایل منزل راه‌اندازی شود. امروزه این نوع اززِ کسب‌وکارها به‌واسطه مزایایی که دارند حتی مورد توجه اقتصادهای پیشرفته نیز قرار گرفته و سهم قابل‌ملاحظه‌ای از اشتغال و ارزش افزوده و حتی صادرات را به خود اختصاص داده‌اند.

کسب‌وکارهای خانگی در چه کشورهایی پرطرفدارند؟

در حال حاضر بیش از ۱۵۰ کشور موفق در حوزه کسب‌وکار خانگی و خانوادگی در جهان فعالیت می‌کنند و اجزای متشکله بسیاری از تولیداتی که به بازار عرضه می‌شود، در محیط خانه‌ها سرهم‌بندی می‌شود. کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل دسترسی گسترده به شبکه اینترنت پرسرعت قادرند بخشی از نیروی کار خود را از طریق دورکاری یا کار خانگی به کار در منزل از طریق رایانه سوق دهند. خدمات اینترنتی یکی از شایع‌ترین فعالیت‌های اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته است. بررسی نیروی کار در ایالات متحده امریکا نشان می‌دهد در این کشور ۴۳ میلیون نفر به شکل پاره‌وقت و ۱۲ میلیون نفر به‌طور تمام‌وقت در خانه فعالیت می‌کنند که در مجموع ۲۰ درصد شاغلان امریکا را به خود اختصاص می‌دهند. در انگلستان نیز در سال ۲۰۱۴ نسبت کل کارکنان شاغل در خانه به کل کارکنان حدود ۱۳.۹ درصد بوده است. کسب‌وکارهای مربوط به خدمات رایانه‌ای و فعالیت‌های مربوط به ساخت‌وساز و خدمات شغلی نسبت به سایر کسب‌وکارها درصد بیشتری از مشاغل خانگی را در این کشور به خود اختصاص می‌دهند، به‌طوری که بررسی‌های سال ۲۰۱۴ نشان می‌دهد در انگلستان مشاغلی که مدرن و همراه با فناوری دیجیتال هستند، محبوبیت بیشتری دارند. مشاغلی که در خانه انجام می‌شوند، در مقایسه با سایر مشاغل نیازمند مهارت و تخصص بیشتری هستند.

همخوانی مشاغل خانگی با فرهنگ ایرانی

در ایران نیز مشاغل خانگی طیف وسیعی از مشاغل سنتی تا نوظهور را در برمی‌گیرد که از دیرباز در کشور ما دارای جایگاه مناسبی در عرصه تولید و ارئه خدمات بوده‌اند. همچنین محیط خانه‌ها را می‌توان محیط مناسبی برای رونق بخشیدن به کسب‌وکار با نگاهی دانش‌بنیان و براساس مشاغل جدید دانست؛ در نتیجه از مشاغلی سنتی مانند قالیبافی و صنایع دستی گرفته تا کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و علوم رایانه‌ای را می‌توان در قالب مشاغل خانگی ایجاد کرد. از آنجایی که مشاغل خانگی دارای ساختاری ساده و زودبازده هستند و نیاز اندکی به سرمایه اولیه دارند، می‌توانند در متعادل کردن بازار کار نقش مهمی داشته باشند و در کوتاه‌مدت و حتی میان‌مدت، در کاهش نرخ بیکاری تاثیر بگذارند. در ایران برای انجام کسب‌وکار خانگی، لازم است کار فقط توسط عضو یا اعضای خانواده در واحد مسکونی انجام شود، حجم تولید با شرایط و فضای واحد مسکونی تناسب داشته باشد، آلودگی‌های زیست‌محیطی، صوتی و بصری ایجاد نکند، حقوق همسایگان به‌طور کامل رعایت شود، عرضه و فروش محصول در خارج از واحد مسکونی انجام شود، تردد غیرمتناسب با فضای محل سکونت به‌ویژه در مجتمع‌های مسکونی انجام نشود و شغل مجاز و با محیط مسکونی متناسب باشد.

ارائه تسهیلات بانکی به مشاغل خانگی

فعالیت در حوزه مشاغل خانگی به ۳ صورت امکان‌پذیر است؛ روش اول کارمزدی و برای کارفرمایی خارج از محیط مسکونی است. روش دوم، انجام فعالیت مستقل اعم از تامین مواد اولیه تا عرضه محصول به خارج از محیط مسکونی و روش سوم، انجام فعالیت به‌صورت تعاونی یا مشارکت با بنگاه‌های بالادستی تامین‌کننده مواد اولیه و عرضه محصول آنان در بازار، ترجیحا به‌صورت کسب‌وکار خوشه‌ای است. مشاغل خانگی در صورت واجد شرایط بودن از انواع حمایت‌ها مانند بیمه خویش‌فرما، تسهیلات و بازارچه‌های محلی برای عرضه محصولات بهره‌مند می‌شوند. در سال ۱۳۹۷ در مجموع حدود ۶۰۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی به مشاغل خانگی پرداخت شده است.

چگونگی توسعه کسب‌وکارهای خانگی

باوجود مزایای کسب‌وکار خانگی برای شاغلان و اقتصاد کلان، این مشاغل با چالش‌هایی مانند ناکارآمدی قوانین و مقررات، کمبود زیرساخت فنی و اجرایی، نظرات ناکافی و غیریکپارچه، نبود شفافیت و پاسخگویی نظام اداری، مشکلات حوزه تامین مالی و همچنین ضعف در توانمندسازی، مشاوره و آموزش نیروی کار روبه‌رو هستند. بنابراین پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران باتوجه ویژه به زنجیره ارزش، مدل جدیدی از مشاغل خانگی را مورد توجه قرار دهند که در آن فرد متقاضی برای راه‌اندازی کسب‌وکار خانگی با هدف تولید کالا و خدمت، به دو عامل اساسی یعنی مجوز و مواد اولیه نیاز داشته باشد. این فرد برای دریافت مجوز، نیاز به منابع کافی از جمله منابع انسانی، سرمایه و دانش و مهارت دارد. شناسایی بازار مواد اولیه و زنجیره تامین در این بازار از دیگر عوامل تأثیرگذار بر کسب‌وکار است. از طرفی، کالا و خدمات تولیدشده توسط کسب‌وکارهای خانگی، نیازمند فضایی برای عرضه و فروش به متقاضیان یا همان بازار مشاغل خانگی است؛ بنابراین بازار مشاغل خانگی همانند هر بازار دیگری، نقش مهمی در به ثمر رسیدن تولیدات این کسب‌وکار دارد.

نگاه نو

تشابه خلق یک اثر هنری با تعالی انسانی

مهری اسکندری- روانشناس: آیا تاکنون به هنر شیشه‌گری از منظر خلق یک اثر هنری خاص توجه داشته‌اید؟

اگر به مراحل قرار گرفتن مواد خام شیشه در کوره تا انتهای شکل‌گیری یک اثر زیبای هنری دقت کنیم وجه تشابه زیادی با خلقت انسان تا رسیدن به مرحله کمال را در هر دو خواهیم دید. طی مراحلی که رو به رشد و شکل‌گیری کمال است، می‌بینیم سیکل فشردگی، سوختگی، قبض و بسط در هر دو به یک شکل، پختگی را ایجاد می‌کند.

شهید مطهری در کتاب انسان کامل چنین می‌فرماید:

انسان کامل انسانی است که تمامی ارزش‌های انسانی هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد تا به کمال برسد.

کمال نیز صفت وجودی است که برای هر موجودی متناسب با آن به‌ویژه متناسب با غایت آن معنا می‌شود.

بنابراین کامل بودن هر چیزی به صورت خاص باید تعریف شود.

به اقتضای طبیعت و آفرینش هر پدیده‌ای، استعدادها و توانمندی‌های او معین و فعلیت یافتن آنها در وی تعریف می‌شود تا کمال او عینیت یابد، چراکه هر ماهیتی به حَسَب اقتضای ذاتی خود، فقط با اوصاف خاصی سنخیت و استعداد همان دسته از کمالات را دارد.

شیخ‌الرئیس ابن سینا نیز می‌فرماید:

هر موجودی زمینه‌ها و استعدادهای وصول به فعلیت‌هایی را دارد که متناسب با آن شیء و سازگار با طبیعت و سرشت و استعدادهای درونی او است. کمال‌جویی و سعادت‌طلبی، گرایش طبیعی، غریزی و فطری (ذاتی) هر موجودی است و همه تلاش‌ها به‌منظور پاسخگویی به این میل ذاتی و اشباع خواسته فراگیر همه پدیده‌ها است.

موجودات نباتی، براساس اقتضای طبیعی، حرکت کمالی خود را دنبال می‌کنند. عامل حرکت به‌سوی کمال در حیوانات براساس حب ذات و نشأت گرفته از الهام غریزی است، اما در انسان، کمال و عینیت یافتن استعدادها و توانمندی‌های متضاد و متناوب، جز در پرتو انتخاب و گزینش و تلاش مجاهدانه و همراه با زحمت تحقق نمی‌یابد. برخلاف دیگر موجودات، کمال انسانی اکتسابی است و جز با اراده و خواست توأم با مبارزه با موانع و حرکت عملی برای فعلیت بخشیدن به همه استعدادها و توانمندی‌های فطری‌اش تحصیل نمی‌شود؛ پس بحث از کمال موجودات دیگر آسان است، اما بحث از کمال انسان چندان آسان نیست.

شهید مطهری می‌گوید:

انسان تنها موجودی است که خودش از خودش تفکیک‌پذیر است؛ یعنی کمال‌خواهی، یک گرایش اصیل و مستقل و البته فطری و ذاتی است که انسان استعداد و قوه آن را دارد و انسانیت و کمال او به میزان فعلیت بخشیدن این استعداد است. انسان در بدو آفرینش از نظر جسمی (مانند دیگر موجودات) فعلیت خاص خود را دارد؛ چشم دارد، گوش دارد، زبان دارد... اما از نظر شخصیتی و انسانیت در بدو تولد هیچ‌گونه فعلیتی ندارد و تنها استعداد و توانمندی او دارای ظرفیت‌های عظیمی است که این استعدادها وظرفیت‌ها جز با حرکت ارادی و آگاهانه و همراه با مشقت و جهاد خود انسان اشباع نمی‌شود و به فعلیت نمی‌رسد.

Instagram: mehri_esk

شهرنویسی

نمادواژه‌ها و شهرسازی فرهنگی

فاطمه امیراحمدی- روزنامه‌نگار: شهرسازی در تمام اعصار بر پایه فرهنگ و معماری خاص بوده است. حتی استفاده از نمادها در آبادی‌ها (محل زندگی افراد کمتر در کنار رودخانه‌ها و چاه‌های آب) مرسوم بوده، اما در کشور هرچه جلوتر می‌آییم این نمادها و معماری خاص را کمتر در حوزه‌های شهری و غیرشهری کشور می‌بینیم. نمادها و حتی نمادواژه‌ها نقش پررنگی در حفظ فرهنگ و انتقال مولفه‌های فرهنگی دارند.

Sign در لغت به معنی نشان، علامت و نماد است و ریشه در ادبیات نشانه‌شناختی یونان باستان دارد. نمادها مسیر سومی هستند که از «شم‌ها» و «کهن‌الگوها» گذر می‌کنند و به «اسطوره» و «تمثیل» ختم می‌شوند. شم‌ها در واقع بدون تصویر هستند، کهن الگوها با تصویر همراه می‌شوند و اما نمادها، با تصویر و فرهنگ می‌آیند.

عملکرد نمادها در انتقال و تولید ضدمعنا

دنیای امروز با تصاویر تبلیغاتی ساده و نمادینی در شکل کلان زندگی شهری و در بعدی خردتر در همایش‌ها و جشنواره‌های فرهنگی، علمی و... فتح شده که در حال انتقال معنا به ذهن و چشم مخاطبان خود هستند. برخی از این تصاویر همچون متن‌های زیبا و اسطوره‌ای ذهن را به فعالیت وامی‌دارد تا معناهای صریح و ضمنی و اسطوره‌ای را از آن دریافت کند و برخی دیگر آنقدر ساده و نازیبا به‌اصطلاح معنایی هستند که به قول مارشال مک‌لوهان همچون رسانه‌های سرد در همان آغاز همه چیز را در اختیار مخاطب قرار می‌دهد و فرصت طلایی اندیشیدن و کنکاش کردن را از وی می‌ستاند؛ شاید بتوان به آن تقلب‌رسانی به دیدگان نام نهاد. شکی نیست نمادها و تمثیل‌ها به‌دنبال انتقال معنای ایدئولوژیکی خود به مخاطب هستند، اما چه نمادهایی به این مقصود دست خواهند یافت؟

نماد چیست؟

در یکی از همایش‌ها، تصویری به شکل سر انسان طراحی و با خطوط و تصاویری مثل «خط‌های مورب و کج»، تصاویر «فانوس و ماه» و نیز «حروف الفبا» به‌نوعی پر شده بود. بیننده با دیدن چنین تصاویری، طبیعتا به‌دنبال معنای هر یک از این خطوط و تصاویر در ذهن خود به جست‌وجو می‌پردازد تا معنای مورد نظر را کشف کند و نیز ارتباط آن را با موضوع در حال گفتمان دریابد. اما نماد و نقش نماد چیست؟

ارتباطات انسانی از دو طریق صورت می‌گیرد؛ ارتباطات کلامی و ارتباطات غیرکلامی. در هر کلام، پیامی نهفته است که باتوجه به معنای ذهنی هر فرد، دریافت می‌شود. در ارتباطات غیرکلامی یکی از کانال‌های انتقال معنا «نمادها» هستند. نمادها مسیر سومی هستند که از «شم‌ها» و «کهن‌الگوها» گذر می‌کنند و به «اسطوره» و «تمثیل» ختم می‌شوند. شم‌ها در واقع بدون تصویر هستند، کهن الگوها با تصویر همراه می‌شوند و اما نمادها، با تصویر و فرهنگ می‌آیند و در نهایت اسطوره‌ها تصویر، فرهنگ و روایت را با هم خواهند داشت و نیز تمثیل همچون اسطوره با تصویر، فرهنگ و روایت همراه است.

واژه Sign در لغت به معنی نشان، علامت و نماد است و ریشه در ادبیات نشانه‌شناختی یونان باستان دارد. نماد، نشانه‌ای است که نه شباهت عینی میان صورت و مفهوم آن است و نه رابطه همجواری، بلکه رابطه‌ای است قراردادی، نه ذاتی و خود به خودی.

مردم‌شناسان بر این باورند که معنی در ذهن به ظهور می‌رسد و از رفتار فرد سر برمی‌آورد. در تعریف معنی ر.لینتون بیان می‌کند: «معنی مجموعه‌ای از خصایص فرهنگی مرکب از پیوندهایی است که هر جامعه‌ای به آن نسبت می‌دهد. این‌گونه پیوندها ذهنی هستند و غالبا جنبه ناهوشیارانه دارند و فقط به‌طور غیرمستقیم در رفتار آنان متجلی می‌شوند».

از سویی ویلیام بی‌من به نقل از ترنر می‌نویسد: «نماد چه عینی و چه انتزاعی، از نظر کارکردی، سازکاری است که در چارچوب یک نظام فرهنگی، پدیده‌هایی ملموس و عینی را به «معانی» مربوط می‌سازد». به‌اعتقاد مهدی محسنیان‌راد، نماد خود عامل زایش فرهنگ است؛ آنجایی که پدیده‌های ملموس و عینی را در چارچوب یک نظام فرهنگی به معانی مرتبط می‌کند؛ همان‌طور که اشنایدر فرهنگ را نظامی از «نمادها و معانی» تعریف کرده است.

در حقیقت فرهنگ دارای ۳ کارکرد عمده است؛ به‌صورت یک اسم مستقل و انتزاعی، فراگرد عام رشد فکری، معنوی و زیبایی‌شناسانه را می‌نمایاند. در کاربرد عام و خاص، معرف روش زندگی معینی است و در کارکرد سوم توصیف آثار و تجربیات فکری است؛ به‌ویژه فعالیت‌های هنری را هدف می‌گیرد.

با تمام این تعاریف چگونه است که ما به‌لحاظ فرهنگی یکی از غنی‌ترین و کهن‌ترین فرهنگ‌ها را در اختیار داریم اما به‌لحاظ تصویری و نمادسازی در طول تاریخ بسیار ضعیف عمل کرده‌ایم. گویا حافظه تصویر ما تهی از هرگونه خلاقیت و فرهنگ تصویری است. حال پرسش این است که چقدر از این نمادها و اسطوره‌ها در حوزه زندگی شهری و غیرشهری ما ایرانیان استفاده می‌شود؟ نقطه آسیب کجاست؟ فرهنگ یا سازندگان فرهنگ. البته این نقطه آسیب در عرصه هنر قابل‌تامل است.

دنیای تصاویر و نمادها و نشانه‌ها

دنیای امروز دنیای تصاویر و نمادها و نشانه‌هاست. وفور نشانه‌ها و تصاویر رسانه‌ای، در تمام ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... زندگی بشری را در بر گرفته و از سویی تولید و توزیع معانی از این طریق، به رسانه‌ای شدن فرهنگ، سیاست و اجتماع منجر شده است؛ به‌طوری که در عصر حاضر معناسازی و تولید و اشاعه نشانه‌های رسانه‌ای، پدیده‌های نوظهور عینی حول محور ارتباطات و رسانه هستند که تقسیم‌بندی‌های تاریخی- اجتماعی و نیز نام‌گذاری برهه‌های زمانی چون دهکده جهانی، جامعه اطلاعاتی، جامعه شبکه‌ای و... براساس ویژگی‌های ارتباطی و رسانه‌ای را باعث شده‌اند.

چالش‌های پیش رو نیاز به آسیب‌شناسی ازسوی اندیشمندان و متصدیان اجرایی این مهم دارد. در حالی که ما همچنان غرق در دنیای شفاهی به‌طور اکمل و نوشتاری به‌طور ناقص به‌سر می‌بریم، تصاویر بیشتر از حیث زیباشناختی در حوزه تفکری ما کاربرد دارد.

فراموش نکنیم کاربردی کردن اسطوره‌ها و استفاده از نمادها و نشانه‌ها در زندگی روزمره، چه در چیدمان شهری و هارمونی برای زیباسازی محل زندگی و چه در انتقال عمیق‌تر مولفه‌ها و شاخص‌ها فرهنگی به نسل بعد بسیار راهگشاست. حوصله افراد برای شنیدن و حتی خواندن در مدت زمان طولانی‌تر بسیار تنگ شده و باید عمیق‌ترین معانی را با کمترین زمان همانند اجداد پیشاتاریخ خود با خطوط و اشکال گوناگون و البته زیبا و گویا به مخاطبان خود منتقل کنیم.